

Веч. Січ 12.01.2021р.

Голові Запорізької обласної
державної адміністрації
Старуху О.В.

співзасновника громадської
організації «ВОЛЬТЕРРА»
Буркота Дмитра Вадерійовича
70002, Запорізька область,
Запорізький р-н., м. Вільнянськ,
вул. Соборна, 35
моб. т.: 0956513140

ЗВЕРНЕННЯ

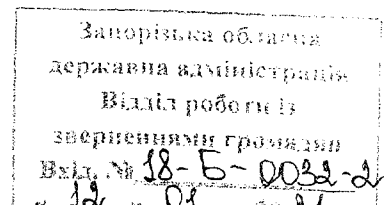
Шановний Олександрє Васильовичу!

Як представник громадської організації та ініціативної комісії, обраної мешканцями Вільнянського району для вивчення питання небезпеки видобутку каолінів, звертаюсь до Вас від імені небайдужих жителів Вільнянщини з проханням не допустити екологічну катастрофу та захистити конституційні права мешканців у межах Ваших повноважень.

Так, з 31.03.2017 року і по сьогоднішній день ми є свідками свавілля влади на всіх рівнях з питань розміщення у нашому районі, у безпосередній близькості до населених пунктів с. Біляївка, с. Роздолля, с. Зелене та м. Вільнянськ ТОВ «Біляївський збагачувальний комбінат» (далі ТОВ «БЗК») – відкритого кар'єру з видобутку первинних каолінів та їх мокрому збагачення на місці. На сьогодні інвестором проігноровано основні норми екологічного та земельного законодавства, сфальшовано більшу частину документів, зокрема в частині «знецінення» особливо цінних чорноземів, що поширені в межах планованої діяльності, применшено об'єми впливу підприємства на довкілля, тощо. Нижче наводимо основні факти порушень Законодавства України:

1. Незаконно розпочаті будівельні роботи та зняття родючого шару ґрунту

Так, у ніч з 08. на 09.01.2021 року ТОВ «Біляївський збагачувальний комбінат» розпочав зняття родючого шару ґрунту на ділянці землі з кадастровим номером 2321586100:01:001:0131. На прохання громади дозвільні документи представники підприємства надати відмовились. У відкритих офіційних джерелах дані про отримання дозвільних документів відсутні. Зокрема, відсутній Дозвіл на зняття й перенесення родючого шару ґрунту в реєстрі Держгеокадастру. Також наявна інформація про відмову у наданні Дозволу на проведення будівельних робіт комісією Державної архітектурно-будівельної інспекції від 28.12.2020 року.

Власне, проведення підготовчих та будівельних робіт на вказаній ділянці є порушенням умов Висновку з оцінки впливу на довкілля, згідно яких всі підготовчі та будівельні роботи мають проводитись у межах ліцензійної ділянки надр. Вказана ж земельна ділянка знаходиться поза межами спеціального Дозволу.

Також, Статтею 168 Земельного кодексу України та статтями 48, 52 Закону України «Про охорону земель» передбачено, що якщо діяльність призводить до порушення ґрунту на поверхні ділянки, власник земельної ділянки та землекористувач повинні здійснювати зняття, складування, зберігання поверхневого шару ґрунту та нанесення його на ділянку, з якої він був знятий (рекультивация), або на іншу земельну ділянку для підвищення її продуктивності. Простими словами на розробника покладено зобов'язання зберегти родючий шар ґрунту. По факту, сьогодні відбувається знищення родючого шару, адже земельний покрив приблизно від 0,7 до 1,5 метрів товщиною просто згортається спецтехнікою в лісозахисну смугу. Жодного майданчика для складування та належного зберігання не створено. Родючий шар перемішано з глиняними породами, а відтак втрачено його основні властивості.

2. Незаконне вилучення земельних ділянок у землевласників начебто для «суспільних потреб»

Колишній голова Вільнянської районної державної адміністрації Іванов Дмитро Юрійович прийняв розпорядження від 01.03.2019 р. №69 «Про викуп земельних ділянок, які перебувають у власності фізичних осіб, для суспільних потреб, з метою подальшого надання цих земельних ділянок в оренду Товариству з обмеженою відповідальністю «Біляївський збагачувальний комбінат» із зміною цільового призначення для розміщення та будівництва кар'єру по видобуванню корисних копалин (каоліну), його збагачення та переробки» (далі «Розпорядження»).

Вважаємо, що Іванов Д.Ю. та інші працівники Вільнянської РДА, які приймали участь у підготовці вказаного Розпорядження перевищили службові повноваження, порушили конституційні права законних землевласників та проігнорували норми чинного законодавства.

У вказаному Розпорядженні проігноровано основну норму закону, що визначає право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю. А саме, згідно статті 41 Конституції України:

Ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності. Право приватної власності є непорушним.

Примусове відчуження об'єктів права приватної власності може бути застосоване лише як виняток з мотивів суспільної необхідності, на підставі і в порядку, встановлених законом, та за умови попереднього і повного відшкодування їх вартості. Примусове відчуження таких об'єктів з наступним повним відшкодуванням їх вартості допускається лише в умовах воєнного чи надзвичайного стану.

Конфіскація майна може бути застосована виключно за рішенням суду у випадках, обсязі та порядку, встановлених законом.

Використання власності не може завдавати шкоди правам, свободам та гідності громадян, інтересам суспільства, погіршувати екологічну ситуацію і природні якості землі.

Станом на сьогодні відсутній факт суспільної потреби у видобутку та збагаченні каолінів як для населення так і для галузей промисловості, а також відсутня згода від усіх власників земельних ділянок на викуп для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності. Зокрема, громадянин Федорченко Сергій, який був одним з законних землевласників у якого примусово відібрали земельну ділянку пройшов пекло судової системи України та у Верховному суді відстояв своє право на мирне володіння приватною власністю.

Так, 16.06.2020 року Верховний Суд України встановив обставини справи № 852/2а-9/19 про примусове вилучення з мотивів суспільної необхідності земельної ділянки загальною площею 3,97 га з кадастровим номером 2321586100:01:001:0123, яка розташована на території Павлівської сільської ради Вільнянського району Запорізької області. Предметом зазначеної справи була спроба кількох чиновників Вільнянської адміністрації на чолі з колишнім головою – паном Івановим Д.Ю. «віджати» земельний пай у Сергія Федорченко та передати його ТОВ «БЗК». Колегія суддів ухвалила судові рішення з додержанням норм матеріального і процесуального права на користь законного землевласника, а заодно надала роз'яснення термінам «суспільної потреби та необхідності» на яких базуються майже всі куплені та сфальшовані дозвільні документи ТОВ «БЗК».

Отже, Суд постановив що позивачем не мотивовано, в чому полягає суспільна необхідність та загальнодержавний інтерес, який обумовлює виключну необхідність примусового відчуження земельної ділянки, а саме по собі розташування на ній корисних копалин загальнодержавного значення не свідчить про наявність такого інтересу.

До того ж, ініціатором викупу (відчуження) земельної ділянки виступає приватне підприємство, яке буде здійснювати господарську діяльність пов'язану з видобуванням корисних копалин для забезпечення власних комерційних інтересів, що свідчить в першу чергу про комерційний характер такої ініціативи.

Суд зазначає, що основні підстави відчуження земельних ділянок з мотивів суспільної необхідності переслідують саме інтереси суспільства, а в даному випадку, примусове відчуження переслідує перш за все забезпечення приватних комерційних інтересів ТОВ «Біляївський збагачувальний комбінат», що свідчить про комерційний характер такої ініціативи, а не суспільний.

Так як Вирок Верховного Суду набув законної сили з дати прийняття та не може бути оскарженим – це доводить незаконність всього розпорядження Вільнянської РДА № 69 (та всіх наступних нормативних актів) «Про викуп земельних ділянок, які перебувають у

власності фізичних осіб, для суспільних потреб, з метою подальшого надання цих земельних ділянок в оренду Товариству з обмеженою відповідальністю «Біляївський збагачувальний комбінат» із зміною цільового призначення для розміщення та будівництва кар'єру по видобуванню корисних копалин (каоліну), його збагачення та переробки» та відповідно ставить під сумнів необхідність проекту, який повністю оснований на начебто «суспільній потребі та необхідності».

3. Незаконно отриманий (переоформлений) Спеціальний дозвіл №4046 від 18 травня 2006 року на користування надрами.

По факту ТОВ «Біляївський збагачувальний комбінат» не отримував жодних позитивних рішень на місцевому та обласному рівнях та незрозумілим чином у 2006 році переоформив вказаний Дозвіл з ЗАТ «ЕНЕРГОСОЮЗ», не являючись правонаступником останнього. Сам «ЕНЕРГОСОЮЗ» також не отримував позитивних рішень від органів місцевого самоврядування. Були виключно погоджувальні листи з місцевих адміністрації та ради, які не являються нормативними актами та у будь-якому разі не могли стати підставою для отримання Спеціального дозволу. Також, ЗАТ «ЕНЕРГОСОЮЗ» не передавав своїх корпоративних прав на розробку Біляївського родовища каолінів підприємству ТОВ «Біляївський збагачувальний комбінат» і не відмовлявся від своїх прав в будь-який спосіб.

4. Незаконно отриманий гірничий відвід.

Державна служба України з питань праці 22.03.2017 року надала ТОВ «БЗК» акт гірничого відводу на площі понад 462 га. Вказаний нормативний акт видано з порушенням чинного законодавства України та власне з порушенням прав понад сотні власників земельних паїв. Так, згідно з Постановою КМУ від 27 січня 1995 р. N 59 «Про затвердження Положення про порядок надання гірничих відводів» до Проекту гірничого відводу додається, зокрема, **документ про згоду землевласника або землекористувача з рішенням про надання гірничого відводу.** На сьогоднішній день таких документів не існує. Отже, десятки землевласників та кілька фермерських господарств, що обробляють землі на праві оренди, навіть не підозрюють, що незабаром на їх паях будуть розміщені стометрові терикони. Замість вказаних погоджень ТОВ «БЗК» використало лист від голови Павлівської сільради, яка жодним чином не являлась ані власником ані землекористувачем зазначених ділянок. По факту акт гірничого відводу є незаконним продуктом злочинної змови ТОВ «БЗК», органу місцевого самоврядування та дозвільного органу, адже пакет документів, поданий на розгляд був не повним, Держпраці навіть не звернуло на це уваги, а голова сільради А.В. Клименко замість захисту прав громадян (принаймні повідомлення останніх) одноособово «одобрив» відведення земельних ділянок.

5. Загроза радіаційного забруднення прилеглої до видобутку каолінів території та водних об'єктів.

Згідно з матеріалами засідання колегії державної комісії по запасах корисних копалин (протокол від 27.07.2017 р. № 4019) радіаційно-гігієнічна оцінка порід родовища проведена у 1983 році під час розвідки за результатами гамма-каротажу 666 свердловин, промірів керну найвищої активності, відбору та випробуванні 7 об'єднаних проб в Інституті радіаційної гігієни м. Санкт-Петербург. За результатами гамма-каротажу свердловин сумарна питома активність природних радіонуклідів у каолінах нормального типу становить 314,3 Бк/кг, у каолінах лужного типу - 355,2 Бк/кг, розкривних порід - 122,1-251,6 Бк/кг. Згідно ДБН В. 1.4-1.01-97 «Регламентовані радіаційні параметри. Допустимі рівні» сировина зі вказаними показниками віднесена до 1 класу радіоактивності та може використовуватись у будівництві без обмежень.

Показник сумарної питомої активності природних радіонуклідів у корисній копалині значно вищий ніж у розкривних породах, та наближається до граничного значення (370 Бк/кг), встановленого для порід 1 класу радіоактивності. Це вочевидь пов'язано з глибиною залягання та контактом каолінів з другим водоносним горизонтом, та власне умовною відсутністю контакту з останнім розкривних порід, які представлені водоцільними глинами. Внаслідок відкритої розробки ситуація ймовірно зміниться, внаслідок порушення напірного водоносного горизонту, що може спричинити вивільнення природних радіонуклідів і в розкривні породи і, власне, на денну поверхню.

У 2018 році були проведені локальні радіологічні дослідження проб підземних (та одного поверхневого об'єкта на тому ж рівні) вод на глибинах до 7 метрів. Результати досліджень свідчать про суттєві перевищення рівнів радіоактивності згідно ДСанПіН 2.2.4-171-10 і згідно НРБУ-97 за сумарною альфа-активністю та вмістом природних ізотопів урану відповідно, в переважній більшості відібраних проб в районі планованого видобутку каолінів – в свердловинах, а також у безпосередній близькості – в криницях с. Зелене та с. Роздолля. Так, протоколи ДУ «Запорізький обласний лабораторний центр» МОЗ України свідчать про перевищення радіаційних норм за сумарною альфа-активністю від 3,8 до 24,9 разів пробах води: свердловина 259 – в 12,4 разів (протокол № 4551 від 16.11.2018 р.); свердловина с. Зелене, вул. Шевченка, 18 – в 22,5 разів (протокол № 4552 від 16.11.2018 р.); свердловина с. Зелене, вул. Шевченка, 9 – в 4,7 разів (протокол № 4553 від 16.11.2018 р.); ставок, с. Зелене – в 16,8 разів (протокол № 4555 від 15.11.2018 р.); криниця с. Зелене – в 3,8 разів (протокол № 3459 від 13.09.2018 р.); криниця с. Зелене – в 9,2 разів (протокол № 2719 від 20.07.2018 р.); криниця с. Роздолля – в 8,8 разів (протокол № 3460 від 13.09.2018 р.). За результатами досліджень Центру радіоекологічного моніторингу, м. Жовті Води у загальному протоколі № 844-РХ від 04.12.2018 р. зафіксовано перевищення радіаційних норм за сумарною альфа-активністю від 5,0 до 30,3 разів: свердловина 259 – в 16,1 разів; свердловина 511-Б – в 6,5 разів; свердловина 704 – в 12,1 разів; свердловина, с. Зелене, вул. Шевченка, 18 – в 22,6 разів; криниця с. Зелене, вул. Шевченка, 47 – в 5,0 разів; криниця

с. Зелене, вул. Шевченка, 8 – в 11,7 разів; криниця с. Зелене, вул. Шевченка, 9 – в 30,3 разів; ставок, с. Зелене – в 27,6 разів. Розгорнутий аналіз за окремими природними ізотопами від ДУ «Інститут громадського здоров'я» ім. О.М. Марзєсва НАМН України» майже у всіх відібраних пробах показав **перевищення вмісту Урану в воді від 1,6 до 1,97 разів**: свердловина 259 – в 1,78 разів (протокол ІГЗ - 2018 - 169 від 28.11.2018 р.); свердловина с. Зелене, вул. Шевченка, 47 – в 1,95 разів (протокол ІГЗ - 2018 - 170 від 28.11.2018 р.); свердловина с. Зелене, вул. Шевченка, 9 – в 1,6 разів (протокол ІГЗ - 2018 - 171 від 28.11.2018 р.); свердловина с. Зелене, вул. Шевченка, 18 – в 1,97 разів (протокол ІГЗ - 2018 - 172 від 28.11.2018 р.);

Аналогічні описаним дослідження були проведені поблизу (навколо) території планованого видобутку, а саме в криницях с. Біляївка та с. Павлівське. Протокол ДУ «Запорізький обласний лабораторний центр» МОЗ України від 13.09.2018 р. № 3461 та протокол Центру радіоекологічного моніторингу, м. Жовті Води від 30.01.2018 р. № 791-РХ свідчать про відсутність перевищень рівнів радіоактивності та, загалом, дуже незначний вміст природних радіонуклідів у досліджуваних пробах підземних вод.

Отже, **показник сумарної питомої активності природних радіонуклідів у корисній копалині значно вищий ніж у розкривних породах, та наближається до граничного значення (370 Бк/кг), встановленого для порід 1 класу радіоактивності.** Це вочевидь пов'язано з глибиною залягання, контактом каолінів з другим водоносним горизонтом та материнськими кристалічними породами у яких підвищений вміст природних радіонуклідів, зокрема – природних ізоотопів урану.

Перевищення показників альфа-активності та вмісту урану у воді мають місце виключно у районі планованого видобутку. Уже на незначних відстанях від меж планованої ділянки не зафіксовано жодних перевищень, при чому показники вмісту природних радіонуклідів у досліджуваних пробах підземних вод надзвичайно низькі. Отже, можна стверджувати про **наявність джерел природної радіації на локальній території та небезпечність розкривних робіт саме у планованому місці.**

У підтвердження вище вказаного надаємо висновок фахівців кафедри екологічної безпеки та раціонального природокористування МДПУ про вірогідність радіаційного забруднення території внаслідок відкритої розробки каолінів.

Додатково наголошуємо, що проведені в 2018 році дослідження реалізовані на ділянці під кар'єр згідно з затвердженим детальним планом території. На сьогодні, згідно з матеріалами Оцінки впливу на довкілля ТОВ «БЗК» планує розмістити видобуток зовсім у іншому місці, де дослідження не проводились взагалі.

- 6. Незаконна передача, зміна цільового призначення земельної ділянки з ландшафтно-балковим комплексом, що становить особливу природоохоронну цінність**

На протязі 2017 року фахівцями «Центру екологічного управління», було проведено дослідження ландшафтно-балкового комплексу загальною площею 28,4843 га та констатовано **збереженість природних степових біогеоценозів, внаслідок відсутності антропогенного навантаження**. На вказаній території виявлено **представників рослинного та тваринного світу, які занесені до «Червоної книги України» та обласного списку регіональних рідкісних рослин**. Оформлено відповідне «Наукове обґрунтування» створення об'єкту ПЗФ – ландшафтного заказника місцевого значення «Балка Зелена». Прийняті рішення про погодження оголошення вказаного об'єкту Павлівською сільрадою та Вільнянською Районною радою.

ТОВ «БЗК», вочевидь перебуваючи у змові з головою Павлівської сільради (підробка рішення №9) та керівництвом Держгеокадастру в особі Тітової Т.В. незаконним шляхом отримали в оренду та змінили цільове призначення земельної ділянки розміром 5,9344 га (кадастровий номер 2321586100:01:001:0195) з багаторічними зеленими насадженнями. По факту управління Держземкадастру передало ТОВ «БЗК» вказану ділянку як «рілля» без жодних обмежень та компенсаційних заходів при знищенні кількох гектарів дерев, що є порушенням Законодавства України, зокрема ст.ст. 57, 58 Лісового кодексу України, ст. 28 ЗУ «Про рослинний світ», ЗУ про ОВД та ін.

Вказана земельна ділянка відноситься до особливо цінних земель загально-державного значення, а їх вилучення та зміна цільового призначення віднесена до компетенції Верховної ради України (ч 6 ст. 20 Земельного кодексу України).

Також, згідно з ч. 7 ст. 20 Земельного кодексу Зміна цільового призначення земельних ділянок природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, історико-культурного, лісгосподарського призначення, що перебувають у державній чи комунальній власності, здійснюється за погодженням з Кабінетом Міністрів України.

В матеріалах Оцінки впливу на довкілля взагалі не має інформації про вплив, наслідки та компенсаційні заходи від знищення комплексу багаторічних насаджень.

На даний час ТОВ «БЗК» намагається незаконно знищити вказаний комплекс зелених насаджень, для чого наймає фізичних осіб для вирубування дерев.

7. Незаконно отриманий висновок з оцінки впливу на довкілля

24.07.2018 розпочато процедуру оцінки впливу на довкілля від планованої діяльності ТОВ «БЗК». Отримано відмову 19.02.2019 року. Після повторного розгляду Міністерство екології та природних ресурсів України 12.06.2019 року видало позитивний висновок з оцінки впливу на довкілля для ТОВ «Біляївський збагачувальний комбінат». Процедура оцінки впливу

супроводжувалась суттєвими порушеннями Закону України «Про ОВД» та Порядку проведення громадських слухань. Основними з них є:

Процедурні:

- не включено до Розділу (таблиці) Звіту, а відтак не розглянуто та не враховано офіційно та вчасно подані Зауваження до Повідомлення про плановану діяльність, у тому числі і до обсягу досліджень від голови Вільнянської РайРади – Салаякіна Андрія Олександровича. (наявний оригінал відривного талона з датою з цінного листа про доставку до Мінприроди вчасно). Також, до ГО «ВОЛЬТЕРРА» надійшло ще кілька скарг про неврахування зауважень, що були вчасно направлені на електронну адресу Мінприроди. Також, значну частину Зауважень громадськості в єдиному реєстрі викладено вже значно пізніше та завуальовано під назву «Зауваження і пропозиції до обсягу досліджень органу влади»?!. Присутній лист у якому вказується, що зауваження були подані вчасно, проте через технічні проблеми до попереднього розділу не були додані. (зауважень Салаякіна та ще кількох осіб не має ні у основному ні у цьому блоці).
- порушено Порядок проведення громадських слухань у процесі оцінки впливу на довкілля затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2017 р. № 989, а саме: інвестор не надав відповіді на поставлені усні запитання Буркота Д.В. Отриманий лист містив інформацію виключно щодо письмових зауважень, які додавались до Звіту. У протоколі громадських обговорень, що додано до Звіту про громадське обговорення з 303 сторінки зафіксовано саме усні питання на які відповіді так і не надано. Згідно з п. 18 Порядку копії відповідей інвестор має надіслати у той самий п'ятиденний строк і організатору. Отже, фахівцями Мінприроди проігноровано факт порушення Порядку в частині зобов'язань надати відповіді.

Що стосуються оцінки впливів у Звіті з ОВД

- проігноровано природну цінність території, а також наявність рідкісних представників флори та фауни (Наукове обґрунтування оформлене ще у 2017 році та було додано до Звіту. Під час розгляду перший раз Мінприроди у відмові вказало однією з причин наявність балки зі збереженими природними комплексами, а під час повторної процедури, чомусь – проігнорувало, наче балка перестала існувати);

- не враховано відвали та автотранспорт, як джерела пилоутворення під час розробки родовища;
- не враховано під час роботи збагачувальної фабрики джерела викидів, такі як завантажувальний бункер, грохоти, стрічкові конвеєри, ковшові елеватори, силоси готової продукції, гвинтовий конвеєр;
- проігноровано джерела та викиди від допоміжних структурних підрозділів, очисних споруд, складу зберігання ПММ, заправної станції для автотранспорту, станції приготування реагентів, газорозподільних пунктів;
- не враховано ймовірні викиди, відсутній розрахунок та обґрунтування викидів (випаровування) з площинних джерел, таких як хвостосховища, ставки відстійники, резервуари, гірничі канава;
- не враховані забруднюючі речовини та їх об'єми, а саме: вуглеводні та нафтопродукти від зберігання ПММ, меркаптани від використання величезних об'ємів газу (функціонування ГРП, продувочних свічок), пилозв'язуючі речовини, хімічні речовини на кшталт поліакриламід, оксиди металів, радіонукліди;
- недостовірні (умисно применшені) розрахунки розсіювання забруднюючих речовин у атмосферному повітрі (Розрахунок ЕОЛ+ взагалі взято з «першого» Звіту, у якому структурні об'єкти розміщуються зовсім по іншому, навіть збережено порядковість сторінок з попереднього Звіту);
- невірно обраний (применшений) коефіцієнт осідання пилу для сипучих матеріалів (приведений на рівні 1). Насправді він має бути рівним «3» згідно ОНД 86;
- невірно вказано та загалом не витримано ГДК по бензапірену – 0,0001, по факту – становить 0,000001;
- невірно прийнято джерела викидів (як то кар'єр, автотранспорт, пересипання сировини) як «точкові» з діаметром джерела викиду – 0,5 м. По факту такі джерела є площадними, а отже розрахунки та об'єми викидів суттєво применшені;
- суттєво завищено показник крупності піщано-гравійної суміші 100-50 мм, що є неможливим для піску або гравію, внаслідок чого

отримано мізерні розрахунки викидів (наприклад при пересипанні 6400 тонн піщано-гравійної суміші відкритим способом викиди будуть становити лише 4 кг пилу на рік);

- проігноровано радіаційну небезпеку (перевищення рівнів альфа радіоактивності у воді вже на 6 м у понад 30 разів, перевищення вмісту природного урану в воді в 1,6-2 рази. (протоколи наявні та були додані до Звіту).

Наголошуємо, що про всі наведені недоліки та подану інвестором завідомо неправдиву інформацію громадськість Вільнянського району повідомила Мінприроди згідно вимог ЗУ «Про ОВД» в рамках громадського обговорення Звіту (зауваження на понад 1500 сторінок з деталізацією). Фактично фахівці Мінприроди мали б просто перевірити надану інформацію, однак у Звіті про громадське обговорення переважають фрази «відхилено». Особливо обурює рецензія Мінприроди за пунктами де вказано про конкретні недостовірні розрахунки впливів: *«За достовірність наданої інформації відповідальність несе інвестор»*. Виходить поданий матеріал ніхто не аналізував? Але Законом передбачено, що саме уповноважений орган визначає допустимість планованої діяльності на підставі сукупної оцінки впливу, аналізу наданих матеріалів та прогнозу. Отже порушено вимоги ЗУ «Про ОВД», а саме: ч. 3 ст. 2, ч. 1 ст. 9, п. 2 ч. 5 ст. 9.

У якості підтвердження своїх слів надаємо відповідь фахівця розробника стосовно перевірки наявних у Звіті невідповідностей у частині розрахунків впливів.

Вважаємо, що Висновок для ТОВ «БЗК» видано незаконно, а дії збоку окремих фахівців Мінприроди розцінюємо як службову недбалість, або корупційні дії, які можуть призвести до непоправних наслідків та обернутися екологічною катастрофою для Вільнянського району Запорізької області.

8. Підробка документів зі знецінення особливо цінних ґрунтів з метою уникнення процедури погодження відведення земельної ділянки за погодженням з Верховною Радою України

Значна частина території планованого видобутку представлена особливо цінними ґрунтами загальнодержавного значення (згідно з Наказом Держкомзему від 06.10.2003 N 245 "Про затвердження переліку особливо цінних груп ґрунтів"), що підтверджується архівними даними, затвердженими картографічними матеріалами, проведеними крупномасштабними дослідженнями та даними з сайту національної грошової оцінки (<https://ngo.land.gov.ua/uk/map/>). ТОВ «БЗК» у змові з фахівцями ДП «Київський науково-дослідний та проектний інститут землеустрою» підробили Звіт з якісної характеристики ґрунтового покриття від 13.02.2017 р. № 08/06/136 згідно якого на території у понад 160 га проведені дослідження

грунтового покриву та не виявлено особливо-цінних земель. Вказаний документ сфальшований, а жодних досліджень не проводилось, адже датою, начебто проведених робіт є 27.01.2017 року. Справа у тому, що вказані дослідження начебто були проведені 27.01.2017 року, що не є можливим на площі понад 160 га за один день при температурі повітря - мінус 14 градусів. Про це свідчить і відповідь головної структури України з питань вказаних досліджень – Національного наукового центру «Інститут ґрунтознавства та агрохімії ім. О.Н. Соколовського». (надається). На замовлення одного з депутатів Рай ради вказана державна установа надала експертну відповідь про те, що на території планованого видобутку наявні особливо-цінні землі. Матеріали експертизи були передані нами особисто пану Іванову. Сам голова відмовився розглядати наш лист, а от його заступник – Білий М.М. написав лист до ННЦ ім. Соколовського з проханням роз'яснити матеріали експертизи та власне наші зауваження до Звіту Інституту землеустрою. Надані роз'яснення від ННЦ ім. Соколовського чітко свідчать про наявність на планованій під кар'єр території особливо цінних земель та ставлять під сумнів можливість проведених досліджень Київським Інститутом землеустрою. (копії листів запиту та відповіді надаються). Нажаль, Іванова Д.Ю. висновки неупереджених експертів з ґрунтознавства не переконали, а «фальшивка» від зацікавленого у знеціненні земель ТОВ «БЗК» стала основою для подальших злочинних розпоряджень з вилучення земельних ділянок у законних власників та їх передача у користування суб'єкту підприємницької діяльності. На колективну вимогу громади – провести незалежні дослідження ґрунтів, замовником яких має бути Вільнянська РДА за погодженням з землевласниками – Іванов Д.Ю. дав відмову з посиланням на брак коштів у бюджеті місцевого самоврядування, незважаючи на те, що підроблений звіт зі знецінення земель кожного року буде приносити державі шалені збитки.

За наявною інформацією, після звернень до правоохоронних органів, усвідомлюючи нікчемність документу, ТОВ «БЗК» було підроблено ще один свіжий Звіт у квітні 2019 року за підписом цілої групи фахівців того ж Київського інституту землеустрою. Знову ж таки жодних досліджень не проводилось, ґрунтовий покрив не порушено, а окремі власники та орендарі земельних ділянок нотаріально засвідчили відсутність будь-яких досліджень на їх ділянках, що також свідчить про підробку документа. Наголошуємо, що територія начебто проведених досліджень розпайована та використовується законними власниками для сільськогосподарського виробництва, а отже без їх відома будь-які земляні роботи не проводились би та вважались би незаконними. За фактом підробки, на разі відкрито провадження Святошинським райвідділом ГУНП України, м Київ.

Окремо наголошуємо, що однією з ключових характеристик належності ґрунтів до особливо цінних агровиробничих груп є гранулометричний склад. Дослідження за вказаною характеристикою не проводились.

Відсутність фізико-хімічних досліджень як таких станом на 08.04.2019 року було підтверджено керівництвом самого ДП «Київський науково-дослідний та проектний інститут землеустрою» у відповіді на запит народного депутата (лист 0-0.14-342/2-19 від 08.04.2019 р), згідно якої був проведений лише **аналіз архівних матеріалів та рекогнозціовальні (оглядові) роботи, внаслідок чого особливо-цінні ґрунти не були виявлені на вказаній території.** Дана відповідь – ілюстрація абсурду, адже в архівних документах (довідки Інституту ім. Соколовського) – землі є особливо-цінними по цей день, а простий огляд території зимою 2017 року, «внаслідок якого цінність не виявлено» взагалі нічого й коментувати.

Окремі дослідження хімічного складу лише підтверджують виключну якість та цінність ґрунтового покриву, а також відносну збереженість від антропогенного впливу. (результати хіманалізу надаються).

З описаного вище зрозуміло, що підробка документів та спроба знецінення земель «на папері» - вимушена міра ТОВ «БЗК», адже вилучення та зміна цільового призначення особливо-цінних земель для відкритої розробки корисних копалин проводиться за погодженням з Верховною Радою України (ч. 3 ст. 150, ч.2 ст. 151 Земельного кодексу України).

Наголошуємо, що особливо цінні ґрунти загально-державного значення перебувають під особливою охороною держави, а відповідно представники усіх рівнів влади повинні вживати максимальних заходів для недопущення псування або знищення подібних земельних ділянок.

Описані вище вчинки від представників попередньої влади в купі з корупційними державними інституціями та судочинною системою призвели до зневіри мешканців у можливостях мирного вирішення вказаної ситуації. Незважаючи на це переважна більшість громади твердо вирішила захищати свою землю та право на безпечне життя.

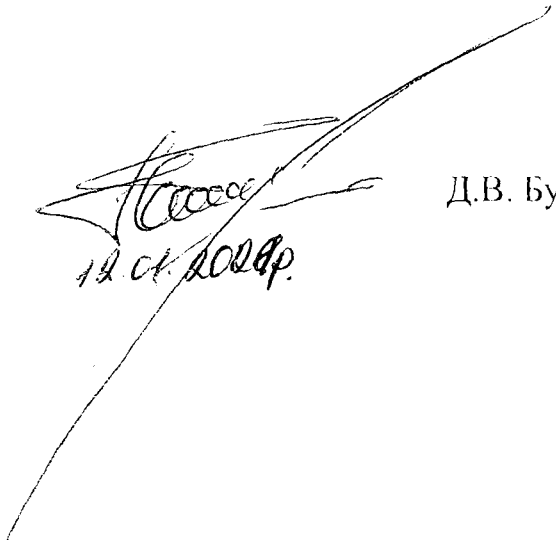
Додатки:

1. Копія Висновку (та супровідного листа) фахівців кафедри екологічної безпеки та раціонального природокористування МДПУ про вірогідність радіаційного забруднення території внаслідок відкритої розробки каолінів – в 1 прим. на 2 арк.;
2. Копії протоколів радіаційних досліджень проб води у межах планованого видобутку від ДУ «Запорізький обласний лабораторний центр» МОЗ України, Центру радіоекологічного моніторингу (ЦРЕМ), м. Жовті Води та ДУ «Інститут громадського здоров'я» ім. О.М. Марзєєва НАМН України – в 1 прим. на 15 арк.;
3. Копії протоколів радіаційних досліджень проб води поблизу території планованого видобутку (с. Біляївка та с. Павлівське) від ДУ «Запорізький обласний лабораторний центр» МОЗ України, Центру радіоекологічного моніторингу (ЦРЕМ), м. Жовті Води – в 1 прим. на 3 арк.;

4. План розміщення кар'єру в затвердженому детальному плані території – в 1 прим. на 1 арк.;
5. План розміщення кар'єру в матеріалах Оцінки впливу на довкілля – в 1 прим. на 1 арк.
6. Копія наукового обґрунтування створення заказника місцевого значення «Балка Зелена» - на 8 стор. в 1 прим.;
7. Копія договору оренди земельної ділянки та наказу про зміну цільового призначення головного управління Держгеокадастру у Запорізькій області - на 6 стор. в 1 прим.;
8. Лист інженера-розробника про підтвердження невідповідностей у Звіті та недостовірних розрахунків – на 1 стор. в 1 прим.;
9. Копія довідок про якість ґрунтів від ННЦ ім. Соколовського – на 10 арк. в 1 прим.;
10. Копія звернення Вільнянської РДА від 14.05.2019 р. № 01-32/0515 до Національного наукового центру «Інститут ґрунтознавства та агрохімії ім. О.Н. Соколовського» - на 3 арк. в 1 прим.;
11. Копія відповіді Національного наукового центру «Інститут ґрунтознавства та агрохімії ім. О.Н. Соколовського» на запит Вільнянської РДА від 31.05.2019 р. № 01-05/398 - на 2 арк. в 1 прим.;
12. Копія Звіту з якісної характеристики ґрунтового покриву від 13.02.2017 р. № 08/06/136 - на 4 арк. в 1 прим.;
13. Результати досліджень якості ґрунтового покриву (хімічний аналіз) - на 3 арк. в 1 прим.;
14. Копія листа ДП «Київський науково-дослідний та проектний інститут землеустрою» № 0-0.14-342/2-19 від 08.04.2019 р - на 3 арк. в 1 прим.;
15. Копія заяв від землевласника та фермера про відсутність на їх земельних ділянках будь-яких ґрунтових досліджень - на 2 арк. в 1 прим.;
16. Копія Спеціального дозволу №4046 від 18 травня 2006 року на користування надрами – на 2 арк. в 1 прим.;
17. Копія Постанови Верховного Суду України від 16.06.2020 року – на 13 арк. в 1 прим.;
18. Копія Висновку з оцінки впливу на довкілля від 12.06.2019 року - на 18 арк. в 1 прим.

З повагою,
співзасновник ГО «ВОЛЬТЕРРА»

Телефони для контакту:
0956513140
0679405767

Д.В. Буркот

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
"ЦЕНТР РАДІОЕКОЛОГІЧНОГО МОНІТОРИНГУ"

ТОВ "ЦРЕМ"
52201, Україна, м. Житомир, Дніпропетровський обл., вул. Тарарівка 48-бізнес, 4, каб. 438 630 592 63 10
CREM Ltd
52201, Ukraine, Zhytomyr, Dnipropetrovskiy reg. Sviatohirskiy ra. 40/4, каб. 438 630 592 63 10
ООО «ЦРЕМ»
52201, Украина, г. Житомир, Днепропетровская обл., ул. Батарейка 40 корпус 4, каб. 438 630 592 63 10
e-mail: office@crem.dp.ua creat2002@ukr.net http://www.crem.dp.ua

ВИПРОБУВАЛЬНА ЛАБОРАТОРІЯ ТОВ "ЦРЕМ"

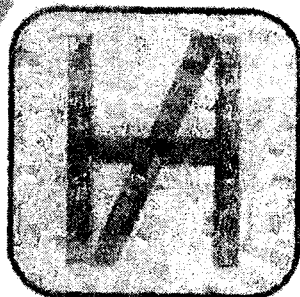
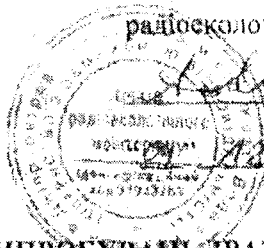
Атестат про акредитацію відповідно до вимог
ДСТУ ISO/IEC 17025:2006 (ISO/IEC 17025:2005) зареєстрований у
Реєстрі НААУ за № 2Н1195 дійсний до 14 травня 2020 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник ВЛ ТОВ "Центр
радіоекологічного моніторингу"

О.І. Молчанов

2018 р.

2Н1195
ДСТУ ISO/IEC 17025

ПРОТОКОЛ РАДІОХІМІЧНИХ ВИПРОБУВАНЬ ЗРАЗКІВ ВОДИ

№ 844-РХ від 04.12.2018 р

Назва та адреса замовника ТОВ "Біляївський ГЗК"
Запорізька обл., м. Вільнянськ вул. Бочарова, 19/175
Ідентифікація використаного методу НСАМ № 381-ЯФ; НСАМ № 431-ЯФ;
МВН № 40090.6Б327; ISO 13164-2:2013; МР Суммарная активность альфа- и бета-излучающих
радионуклидов. М. ФГУП "ВИМС" 2009
Опис, стан та недовизначена ідентифікація виробів (зразків) що пройшли випробуванням:
Зразки підземних та поверхневих вод №№ 6223-6228, 6235, 6236 що відібрані у колодезях,
свердловинах та криниці згідно з Актом відбору зразків № 78-17/В та Актом ідентифікації зразків
№ 78-17/В (результати випробувань наведені в Таблиці 2)
Дата пробовідбору 05-08 листопада 2018 р.
Дата одержання виробів (зразків) що підлягають випробуванню 09 листопада 2018 р.
Дата проведення випробувань 09 листопада 2017 р. - 04 грудня 2018 р.

РЕЗУЛЬТАТИ ВИПРОБУВАНЬ

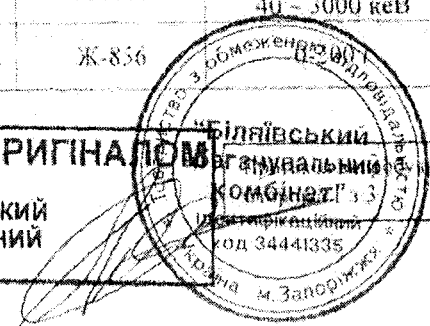
- Умови довкілля, при яких проводились випробування:
- Температура повітря, °C 16,0-19,2
  - Відносна вологість повітря, % 57-70

Таблиця 1 - Докази того, що вимірювання простежуються (використовуване устаткування при випробуванні)

Найменування	Тип	Заводський №	Діапазон вимірів	Точність	Дата чергового калібрування
Спектрометр енергій альфа випромінювання	Soloist	07270661	Діапазон енергій 0,4 - 6 MeV	±20%	07.12.2018 р
Альфа бета радіометр	УМФ-2000	795	α 0,01 - 1·10 ⁵ Бк β 0,1 - 3·10 ⁵ Бк	±15%	07.12.2018 р
Спектрометр енергій гамма випромінювання	ORTEC	761180	Діапазон енергій 40 - 3000 keV	±20%	07.12.2018 р
Ваги лабораторні	ВЛР-2001	Ж-856		±0,23 мг	21.12.2017 р.

ФСУ-С.10/01

ЗГІДНО З ОРИГІНАЛОМ
Директор
ТОВ "БІЛЯЇВСЬКИЙ
ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ
КОМБІНАТ"
ТОВ "Біляївський
Збагачувальний
Комбінат" з 3
Ідентифікаційний
код 34441335
м. Запоріжжя

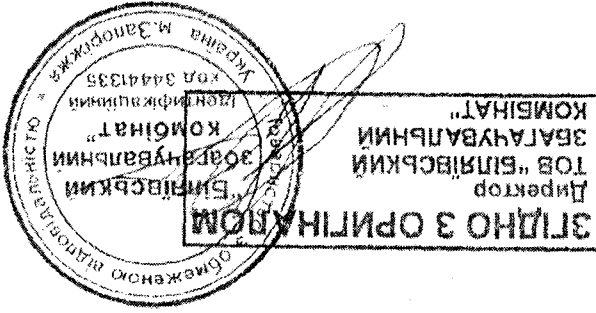

Таблиця 2 – Результати вимірювань об'ємної активності (ОА) природних радіонуклідів у зразках води. Результати стосуються тільки виробів, що пройшли випробування

Опис, стан та однозначна ідентифікація виробів (зразків), що пройшли випробування	Дата випробувань	Контрольований параметр	Одиниця виміру	Нормативне значення (для питної води), Бк/м ³	Фактичне значення параметру ± прибірка або невизначеність* вимірювання, Бк/м ³
Зразок 6223: свердловина 259	19.11.2018	ОА U-234	Бк/дм ³	Σ = 1,0	0,51±0,13
		ОА U-238	Бк/дм ³		0,46±0,12
	21.11.2018	Питома Σα	Бк/дм ³	0,1	1,61±0,24
		Питома Σβ	Бк/дм ³	1,0	0,91±0,27
	19.11.2018	ОА Ra-226	Бк/дм ³	1,0	<0,015*
	04.12.2018	ОА Po-210	Бк/дм ³	0,2	<0,0033*
		ОА Pb-210	Бк/дм ³	0,5	<0,0083*
09.11.2018	ОА Rn-222	Бк/дм ³	100	21,6±4,0	
Зразок 6224: свердловина 511-6	22.11.2018	Питома Σα	Бк/дм ³	0,1	0,65±0,21
		Питома Σβ	Бк/дм ³	1,0	0,91±0,23
	19.11.2018	ОА Ra-226	Бк/дм ³	1,0	<0,015*
	22.11.2018	ОА Ra-226	Бк/дм ³	1,0	<0,015*
09.11.2018	ОА Rn-222	Бк/дм ³	100	22,6±5,7	
Зразок 6225; с. Зелене вул. Шевченко, 8; колодязь	21.11.2018	ОА U-234	Бк/дм ³	Σ = 1,0	0,77±0,19
		ОА U-238	Бк/дм ³		0,62±0,16
	19.11.2018	Питома Σα	Бк/дм ³	0,1	1,17±0,34
		Питома Σβ	Бк/дм ³	1,0	1,13±0,34
	21.11.2018	ОА Ra-226	Бк/дм ³	1,0	<0,015*
	04.12.2018	ОА Po-210	Бк/дм ³	0,2	0,0397±0,0059
		ОА Pb-210	Бк/дм ³	0,5	0,0232±0,0035
09.11.2018	ОА Rn-222	Бк/дм ³	100	13,3±3,6	
Зразок 6226; с. Зелене вул. Шевченко, 9; свердловина	21.11.2018	Питома Σα	Бк/дм ³	0,1	3,03±0,61
		Питома Σβ	Бк/дм ³	1,0	1,11±0,33
	09.11.2018	ОА Rn-222	Бк/дм ³	100	45,6±8,0
Зразок 6227; с. Зелене вул. Шевченко, 18; свердловина	20.11.2018	Питома Σα	Бк/дм ³	0,1	2,26±0,68
		Питома Σβ	Бк/дм ³	1,0	0,75±0,23
	09.11.2018	ОА Rn-222	Бк/дм ³	100	13,3±3,6
Зразок 6228; с. Зелене; ставок № 3	26.11.2018	ОА U-234	Бк/дм ³	Σ = 1,0	0,45±0,12
		ОА U-238	Бк/дм ³		0,48±0,13
	20.11.2018	Питома Σα	Бк/дм ³	0,1	2,76±0,85
		Питома Σβ	Бк/дм ³	1,0	0,220±0,064
	22.11.2018	ОА Ra-226	Бк/дм ³	1,0	<0,015*
	28.11.2018	ОА Po-210	Бк/дм ³	0,2	0,0046±0,0008
		ОА Pb-210	Бк/дм ³	0,5	0,0122±0,0028
09.11.2018	ОА Rn-222	Бк/дм ³	100	10,1±3,1	
Зразок 6235; свердловина 704	22.11.2018	Питома Σα	Бк/дм ³	0,1	1,21±0,26
		Питома Σβ	Бк/дм ³	1,0	0,78±0,23
	09.11.2018	ОА Rn-222	Бк/дм ³	100	34,3±6,7
Зразок 6236; с. Зелене вул. Шевченко, 47; колодязь	19.11.2018	Питома Σα	Бк/дм ³	0,1	0,50±0,15
		Питома Σβ	Бк/дм ³	1,0	1,51±0,43
	09.11.2018	ОА Ra-222	Бк/дм ³	100	12,3±3,4

ЗГІДНО З ОРИГІНАЛОМ
 Директор
 ТОВ "БІЛЯЇВСЬКИЙ
 ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ
 КОМБІНАТ"

- Примітки:
1. Протоколи виробувань не можна втворювати повністю від ширково без перемового думку виробника.
  2. Конті Протоколу виробувань дивити тільки після деякого завершення виробництва.

О.А. Подорож

Відповідальний виконавець виробувань

Формативен значення прискіпні для гитрот воєні стіпна 3

Скажіть думку, користуйтесь на розуміння

ЛСТУ 4808-2007 та НРБУ-97

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ

Національний науковий центр
«Інститут ґрунтознавства
та агрохімії
імені О.Н.Соколовського»

NATIONAL ACADEMY
OF AGRARIAN SCIENCES
OF UKRAINE
National Scientific Center
«Institute of Soil Science
and Agrochemistry Research
named after O.N.Sokolovsky»

61024, Харків - 24, вул. Чайковська, 4. Тел.: (057) 704-16-69, 704-16-64, 704-16-68
факс: 704-16-69, E-mail: pochva@meta.ua, сайт: www.issar.com.ua

28.04.19. № 01-07/312
на № _____ від _____

ДОВІДКА

про якість ґрунтів земельної ділянки площею 3,9686 га
(кадастровий номер 2321586100:01:001:0130)

Спеціалісти Національного наукового центру «Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського», у відповідності до договору № 75/19 від «19» квітня 2019 р., провели експертизу на підставі архівних матеріалів ґрунтів земельної ділянки площею 3,9686 га (кадастровий номер 2321586100:01:001:0130), яка розташована у Вільнянському районі Запорізької області.

Встановлено, що ґрунтовий покрив дослідженої ділянки представлений двома видами ґрунтів: 1) чорнозем звичайний глибокий малогумусний легкоглинистий на лесах (шифр агропромислової групи 59л) і 2) чорнозем звичайний малогумусний легкоглинистий на лесах (шифр агропромислової групи 60л) (див. *Додаток 1*).

1) чорнозем звичайний глибокий малогумусний легкоглинистий на лесах (шифр агропромислової групи 59л) характеризується наступними властивостями:

- вміст гумусу у шарі 0 – 30 см становить 3,8 – 4,2 %;
- потужність гумусованої частини профілю 85 – 95 см;
- реакція ґрунтового розчину нейтральна, рН водне 7,0 – 7,5.

Згідно наказу Держкомзему № 245 від 06.10.2003 р. «Про затвердження переліку особливо цінних груп ґрунтів» досліджений ґрунт відноситься до особливо цінних, так як входить до переліку особливо цінних груп ґрунтів Степової Лівобережної провінції.

2) чорнозем звичайний малогумусний легкоглинистий на лесах (шифр агровиробничої групи 60л) характеризується наступними властивостями:

- вміст гумусу у шарі 0 – 30 см становить 4,0 – 4,4 %;
- потужність гумусованої частини профілю 75 – 85 см;
- реакція ґрунтового розчину нейтральна.

Згідно наказу Держкомзему № 245 від 06.10.2003 р. «Про затвердження переліку особливо цінних груп ґрунтів» досліджений ґрунт відноситься до особливо цінних, так як входить до переліку особливо цінних груп ґрунтів Степової Лівобережної провінції.

Директор

Виконавець: **Соловей В.Б.**,
т. (+38057) 704-16-69

С.А. Балук

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ

Національний науковий центр
«Інститут ґрунтознавства
та агрохімії
імені О.Н.Соколовського»

NATIONAL ACADEMY
OF AGRARIAN SCIENCES
OF UKRAINE

National Scientific Center
«Institute of Soil Science
and Agrochemistry Research
named after O.N.Sokolovsky»

61024, Харків - 24, вул. Чайковська, 4. Тел.: (057) 704-16-69, 704-16-64, 704-16-68
факс: 704-16-69, E-mail: pochva@meta.ua, сайт: www.issar.com.ua

25.04.19. № 01-07/310
на № _____ від _____

ДОВІДКА

про якість ґрунтів земельної ділянки площею 2,000 га
(кадастровий номер 2321586100:01:001:0169)

Спеціалісти Національного наукового центру «Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського», у відповідності до договору № 75/19 від «19» квітня 2019 р., провели експертизу на підставі архівних матеріалів ґрунтів земельної ділянки площею 2,000 га (кадастровий номер 2321586100:01:001:0169), яка розташована у Вільнянському районі Запорізької області.

Встановлено, що ґрунтовий покрив дослідженої ділянки представлений двома видами ґрунтів: 1) чорнозем звичайний глибокий малогумусний легкоглинистий на лесах (шифр агровиробничої групи 59л) і 2) чорнозем звичайний малогумусний легкоглинистий на лесах (шифр агровиробничої групи 60л) (див. *Додаток 1*).

1) чорнозем звичайний глибокий малогумусний легкоглинистий на лесах (шифр агровиробничої групи 59л) характеризується наступними властивостями:

- вміст гумусу у шарі 0 – 30 см становить 3,8 – 4,2 %;
- потужність гумусованої частини профілю 85 – 95 см;
- реакція ґрунтового розчину нейтральна, рН водне 7,0 – 7,5.

Згідно наказу Держкомзему № 245 від 06.10.2003 р. «Про затвердження переліку особливо цінних груп ґрунтів» досліджений ґрунт відноситься до особливо цінних, так як входить до переліку особливо цінних груп ґрунтів Степової Лівобережної провінції.

2) чорнозем звичайний малогумусний легкоглинистий на лесах (шифр агро виробничої групи 60л) характеризується наступними властивостями:

- вміст гумусу у шарі 0 – 30 см становить 4,0 – 4,4 %;
- потужність гумусованої частини профілю 75 – 85 см;
- реакція ґрунтового розчину нейтральна.

Згідно наказу Держкомзему № 245 від 06.10.2003 р. «Про затвердження переліку особливо цінних груп ґрунтів» досліджений ґрунт відноситься до особливо цінних, так як входить до переліку особливо цінних груп ґрунтів Степової Лівобережної провінції.

Директор

Виконавець: **Соловей В.В.**
т. (+38057) 704-16-69

С.А. Балук

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ

Національний науковий центр
«Інститут ґрунтознавства
та агрохімії
імені О.Н. Соколовського»

NATIONAL ACADEMY
OF AGRARIAN SCIENCES
OF UKRAINE
National Scientific Center
«Institute of Soil Science
and Agrochemistry Research
named after O.N. Sokolovsky»

61024, Харків - 24, вул. Чайковська, 4. Тел.: (057) 704-16-69, 704-16-64, 704-16-68
факс: 704-16-69, E-mail: pochva@meta.ua, сайт: www.issar.com.ua

25.04.19 № 01-07/309
на № _____ від _____

ДОВІДКА

про якість ґрунтів земельної ділянки площею 2,000 га
(кадастровий номер 2321586100:01:001:0159)

Спеціалісти Національного наукового центру «Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського», у відповідності до договору № 75/19 від «19» квітня 2019 р., провели експертизу на підставі архівних матеріалів ґрунтів земельної ділянки площею 2,000 га (кадастровий номер 2321586100:01:001:0159), яка розташована у Вільнянському районі Запорізької області.

Ґрунт – чорнозем звичайний малогумусний легкоглинистий на лесах (шифр агропромислової групи 60л) (див. *Додаток 1*), який характеризується наступними властивостями:

- вміст гумусу у шарі 0 – 30 см становить 4,0 – 4,4 %;
- потужність гумусованої частини профілю 75 – 85 см;
- реакція ґрунтового розчину нейтральна.

Згідно наказу Держкомзему № 245 від 06.10.2003 р. «Про затвердження переліку особливо цінних груп ґрунтів» досліджений ґрунт відноситься до особливо цінних, так як входить до переліку особливо цінних груп ґрунтів Степової Лівобережної провінції.

Директор
Виконавець: Солвей В.Б.,
т. (+38057) 704-16-69

С.А. Балюк

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ

Національний науковий центр
«Інститут ґрунтознавства
та агрохімії
імені О.Н.Соколовського»

NATIONAL ACADEMY
OF AGRARIAN SCIENCES
OF UKRAINE
National Scientific Center
«Institute of Soil Science
and Agrochemistry Research
named after O.N.Sokolovsky»

61024, Харків - 24, вул. Чайковська, 4. Тел.: (057) 704-16-69, 704-16-64, 704-16-68
факс: 704-16-69, E-mail: pochva@meta.ua, сайт: www.issar.com.ua

25.04.19 № 01-07/313
на № _____ від _____

ДОВІДКА

про якість ґрунтів земельної ділянки площею 3,9685 га
(кадастровий номер 2321586100:01:001:0134)

Спеціалісти Національного наукового центру «Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського», у відповідності до договору № 75/19 від «19» квітня 2019 р., провели експертизу на підставі архівних матеріалів ґрунтів земельної ділянки площею 3,9685 га (кадастровий номер 2321586100:01:001:0134), яка розташована у Вільнянському районі Запорізької області.

Встановлено, що ґрунтовий покрив дослідженої ділянки представлений двома видами ґрунтів: 1) чорнозем звичайний глибокий малогумусний легкоглинистий на лесах (шифр агропромислової групи 59л) і 2) чорнозем звичайний малогумусний легкоглинистий на лесах (шифр агропромислової групи 60л) (див. *Додаток 1*).

1) чорнозем звичайний глибокий малогумусний легкоглинистий на лесах (шифр агропромислової групи 59л) характеризується наступними властивостями:

- вміст гумусу у шарі 0 – 30 см становить 3,8 – 4,2 %;
- потужність гумусованої частини профілю 85 – 95 см;
- реакція ґрунтового розчину нейтральна, рН водне 7,0 – 7,5.

Згідно наказу Держкомзему № 245 від 06.10.2003 р. «Про затвердження переліку особливо цінних груп ґрунтів» досліджений ґрунт відноситься до особливо цінних, так як входить до переліку особливо цінних груп ґрунтів Степової Лівобережної провінції.

2) чорнозем звичайний малогумусний легкоглинистий на лесах (шифр агровиробничої групи 60л) характеризується наступними властивостями:

- вміст гумусу у шарі 0 – 30 см становить 4,0 – 4,4 %;
- потужність гумусованої частини профілю 75 – 85 см;
- реакція ґрунтового розчину нейтральна.

Згідно наказу Держкомзему № 245 від 06.10.2003 р. «Про затвердження переліку особливо цінних груп ґрунтів» досліджений ґрунт відноситься до особливо цінних, так як входить до переліку особливо цінних груп ґрунтів Степової Лівобережної провінції.

Директор

Виконавець: **Солавей В.Б.**
т. (+38057) 704-16-69

С.А. Балук

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ

Національний науковий центр
«Інститут ґрунтознавства
та агрохімії
імені О.Н.Соколовського»

NATIONAL ACADEMY
OF AGRARIAN SCIENCES
OF UKRAINE

National Scientific Center
«Institute of Soil Science
and Agrochemistry Research
named after O.N.Sokolovsky»

61024, Харків - 24, вул. Чайковська, 4. Тел.: (057) 704-16-69, 704-16-64, 704-16-68
факс: 704-16-69, E-mail: pochva@meta.ua, сайт: www.issar.com.ua

25.04.19. № 01-04/311
на № _____ від _____

ДОВІДКА

про якість ґрунтів земельної ділянки площею 3,9687 га
(кадастровий номер 2321586100:01:001:0125)

Спеціалісти Національного наукового центру «Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського», у відповідності до договору № 75/19 від «19» квітня 2019 р., провели експертизу на підставі архівних матеріалів ґрунтів земельної ділянки площею 3,9687 га (кадастровий номер 2321586100:01:001:0125), яка розташована у Вільнянському районі Запорізької області.

Встановлено, що ґрунтовий покрив дослідженої ділянки представлений двома видами ґрунтів: 1) чорнозем звичайний глибокий малогумусний легкоглинистий на лесах (шифр агровиробничої групи 59л) і 2) чорнозем звичайний малогумусний легкоглинистий на лесах (шифр агровиробничої групи 60л) (див. *Додаток 1*).

1) чорнозем звичайний глибокий малогумусний легкоглинистий на лесах (шифр агровиробничої групи 59л) характеризується наступними властивостями:

- вміст гумусу у шарі 0 – 30 см становить 3,8 – 4,2 %;
- потужність гумусованої частини профілю 85 – 95 см;
- реакція ґрунтового розчину нейтральна, рН водне 7,0 – 7,5.

Згідно наказу Держкомзему № 245 від 06.10.2003 р. «Про затвердження переліку особливо цінних груп ґрунтів» досліджений ґрунт відноситься до особливо цінних, так як входить до переліку особливо цінних груп ґрунтів Степової Лівобережної провінції.

2) чорнозем звичайний малогумусний легкоглинистий на лесах (шифр агровиробничої групи 60л) характеризується наступними властивостями:

- вміст гумусу у шарі 0 – 30 см становить 4,0 – 4,4 %;
- потужність гумусованої частини профілю 75 – 85 см;
- реакція ґрунтового розчину нейтральна.

Згідно наказу Держкомзему № 245 від 06.10.2003 р. «Про затвердження переліку особливо цінних груп ґрунтів» досліджений ґрунт відноситься до особливо цінних, так як входить до переліку особливо цінних груп ґрунтів Степової Лівобережної провінції.

Директор

Виконавець: **Солдатов В.Б.**
т. (+38057) 704-16-69

С.А. Балук

Додаток 1

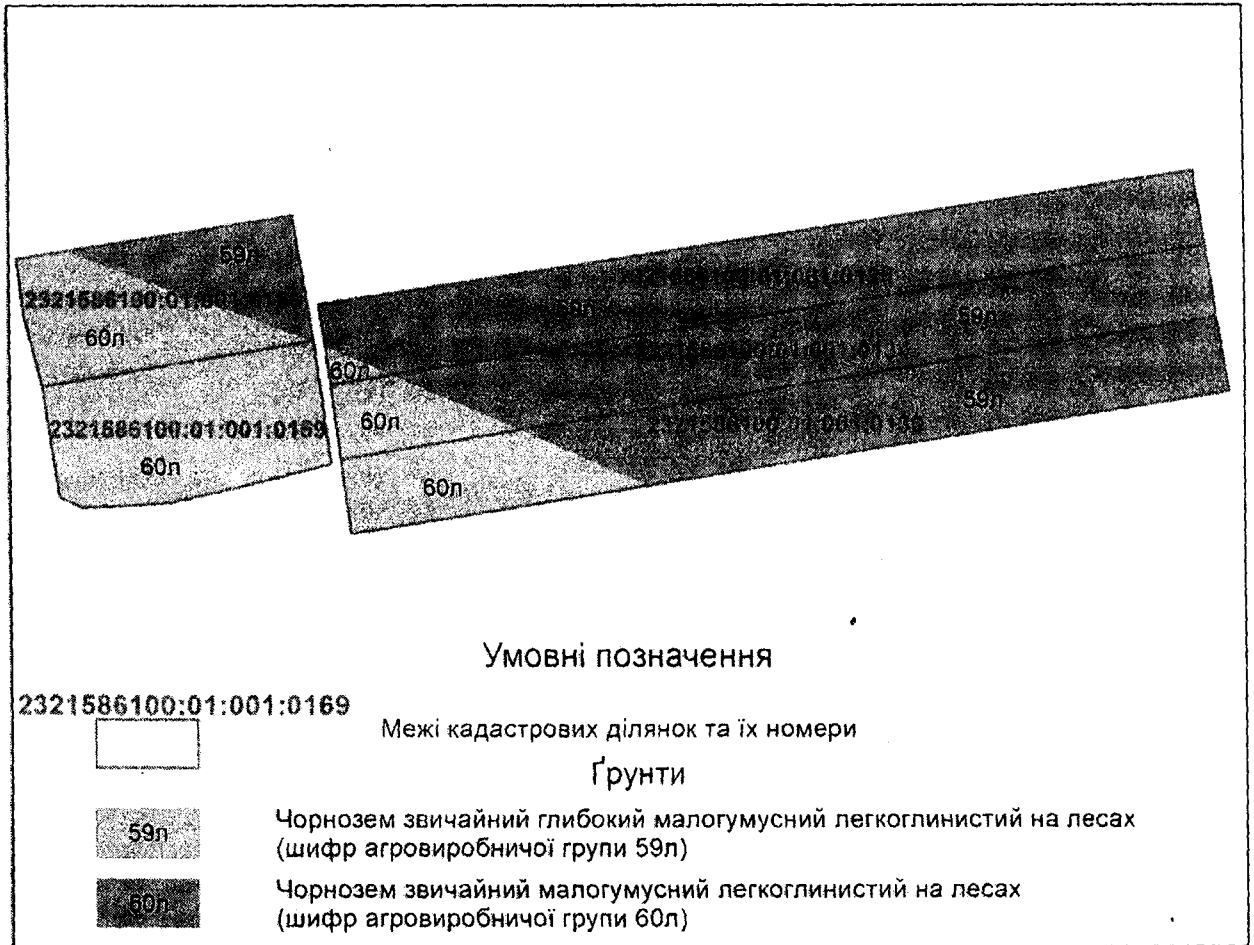

Рисунок 1. Грунти земельних ділянок із кадастровими номерами:
2321586100:01:001:0169,
2321586100:01:001:0159,
2321586100:01:001:0134,
2321586100:01:001:0130,
2321586100:01:001:0125.

Приватне підприємство «Центр екологічного управління»

НАУКОВЕ ОБГРУНТУВАННЯ

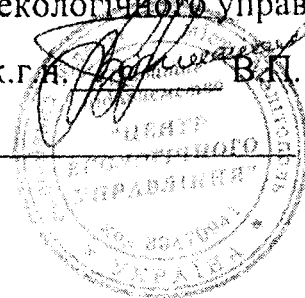
створення об'єкту природно-заповідного фонду
ландшафтного заказника місцевого значення «Балка «Зелена»
в межах Павлівської сільської ради Вільнянського району Запорізької області

«ВИКОНАВЕЦЬ»

ПП «Центр екологічного управління»

Директор, к.г.н. В.П. Воровка

« ____ » _____ 2017 р.

Автори:

к.г.н., директор ПП «ЦЕУ» **ВОРОВКА В.П.**

к.б.н., с.н.с. ПП «ЦЕУ» **КОЛОМІЙЧУК В.П.**

к.б.н., с.н.с. ПП «ЦЕУ» **ДЕМЧЕНКО В.О.**

Мелітополь, 2017

Опис місцезнаходження, розміри.

Відомості про власників та користувачів природних ресурсів.

Степова балка, що розташована поблизу с. Зелене, репрезентує типові степові ландшафтно-балкові комплекси, що поширені на межиріччі рр. Вільнянка – Мокра Московка.

Тут на плакорних ділянках і схилах поширені природні степові (в тому числі перелогові) та чагарникові фітоценози та штучний лісовий масив. У тальвегу балки лучні та лучно-болотні угруповання. Оточена балка сільськогосподарськими угіддями та лісосмугами з листяних порід дерев і чагарників.

Враховуючи відносну збереженість корінних угруповань балки та наявність в них видів, що занесені до «Червоної книги України» та обласного списку регіонально рідкісних судинних рослин, пропонуємо створити ландшафтний заказник місцевого значення «Балка Зелена» за рахунок земель Павлівської сільської ради.

Площа об'єкту становить – 28,4843 га.

Об'єкт знаходиться у північній частині Вільнянського адміністративного району Запорізької області, на північ від с. Зелене. Територія характеризується високою збереженістю природних комплексів, що пов'язано з відсутністю поблизу неї великих населених пунктів, малою концентрацією населення та низьким рівнем антропогенного тиску. Найближчими населеними пунктами є села Зелене, Біляївка і Роздолля. Серед видів антропогенного впливу в межах балки домінує випас великої рогатої худоби приватного сектору с. Зелене. Випас помірний. У минулому на схилі західної експозиції були висаджені лісові культури, які урізноманітнили як рослинність території, так і її тваринний світ.

Адміністративно об'єкт знаходиться в межах Запорізької області, Вільнянського району, Павлівської сільської ради, на північ від села Зелене.

Загальна фізико-географічна характеристика території.

Географічно територія є верхів'ям водозбірного басейну р. Вільнянка, яка є правою притокою р. Дніпро.

Тектонічні особливості території сформувалися в умовах спокійно залягаючих кристалічних порід Середньопридніпровського блоку Українського кристалічного щита. Антиклінальні та синклінальні структури поверхні щита виражені слабо. Форми поверхні балки в цілому відповідають нерівностям поверхні щита. Кристалічні породи є водоупором для ґрунтових вод, які виклинюються у днищі балки.

У геологічному відношенні територія представлена горизонтально залягаючими геологічними верствами. Архейсько-протерозойський геологічний фундамент залягає у безпосередній близькості до денної поверхні та перекритий малопотужним шаром осадових порід, представлених тортонським ярусом міоценових відкладів неогену. Четвертинні відклади складаються переважно з еолово-делювіальних лесів і лесоподібних порід без участі аллювіальних відкладів.

Геоморфологічно балка належить до Азово-Придніпровської височини Східно-Європейської рівнини. Вона розташована в межах Запорізької рівнини, сформованій на неогеновій та докембрійській основі. Належить до типу підвищених розчленованих лесових рівнин, структурно-геологічною основою яких є пліоценова пластова чи покривна структура. Абсолютні висоти балки коливаються у межах від 141 м н.р.м у верхів'ях до 127 м н.р.м – у її нижній частині. Схили балки пологі. Вертикальне ерозійне розчленування незначне. Амплітуда висот у верхів'ях балки складає близько 6 м, у нижній частині – 7-8 м. Загальні риси рельєфу плавні.

Клімат території помірно-континентальний – типовий для формування степових ландшафтів. В умовах порівняно високої кількості опадів (450-500 мм) тут сформувався північностеповий підзональний їх тип домінуванням різнотравно-типчакково-ковилової рослинності.

Природна цінність території

Чагарниково-степові угруповання формують карагана кущові (*Caragana frutex*), ковила волосиста (*Stipa capillata*) та костриця валіська (*Festuca valesiaca*). Загальне проективне покриття угруповань формац карагани кущової (далі – ЗПП) – 80-90 %. На частку карагани припадає 40-50 %, а на злаки (ковилу волосисту та кострицю валіську) – 20 % та 15 % відповідно. Тут типово відмічені пирій повзучий (ОПП – 5-7 %) та вид ксеротичного степового різнотрав'я: шавлія сухостепова (*Salvia tesquicola*), деревій благородний (*Achillea nobilis*), в'язіль барвистий (*Coronilla varia*), люцерна румунська (*Medicago romanica*), перстач сріблястий (*Potentilla argentea*), скабіоза блідожовта (*Scabiosa ochroleuca*). На цій ділянці типово відмічені деякі степові синантропофіти: елізанта клейка (*Elisanthe viscosa*), полин гіркий (*Artemisia absinthium*), будяк акантовидний (*Carduus acanthoides*), що вказує на значний випас цієї ділянки в минулому.

Крім того, на цій ділянці досить типово поширена асоціації карагана кущова – пирій повзучий (ЗПП – 80-90 %) та карагана кущова – полин австрійський (ЗПП – 70-75 %). Частка домінанти та співдомінантів 40 %, 25 % та 20 % відповідно. З інших злаків відмічені костриця валіська та тонконіг вузьколистий (*Poa angustifolia*). Роль різнотрав'я незначна – 10-15 видів на 100 м².

Степові ценози балки репрезентовані формаціями дернинних злаків. Панівне становище займає формація костриці валіської (*Festuca valesiaca*). Це досить типові для степів угруповання, вони є найстійкішими до умов випасання. ЗПП угруповань формації – 75-80 %, з яких на частку домінанти припадає 45-50 %. У якості співдомінанта виступає пирій повзучий (*Elytrigia repens*) та тонконіг вузьколистий (*Poa angustifolia*), частка яких становить по 15-20 %. З різнотрав'я типово відмічені астрагал український (*Astragalus ucrainicus*), деревій благородний (*Achillea nobilis*), гикавка сіра (*Berteroa incana*), горлянка хіоська (*Ajuga chia*), чистець трансільванський (*Stachys*

transsilvanica), молочай польовий (*Euphorbia agraria*), полин австрійський (*Artemisia austriaca*), шавлія сухоостепова (*Salvia tesquicola*), перстач напіврозсічений (*Potentilla semilaciniosa*), рутвиця мала (*Thalictrum minus*), шандра рання (*Marrubium praecox*) та ін.

Луки тальвегу балки здебільшого пирійні (формація *Elytrigietea repentis*), рідше лучнотонконогові (формація *Poeta pratensis*), досить продуктивні, тому переважно використовуються у якості сінокосів. ЗПП цих ділянок – 90-95 %. З різнотрав'я подекуди відмічені кульбаба червоноплода (*Taraxacum erythrospermum*), вовконіг європейський (*Lycopus europaeus*), будяк акантовидний (*Carduus acanthoides*), цикорій дикий (*Cichorium intybus*), осот польовий (*Cirsium arvense*), льонок звичайний (*Linaria vulgaris*).

Болотисті луки у тальвегу балки подекуди формують осока гостра (*Carex acuta*). В цих досить щільних, іноді обводнених угрупованнях (80-90 %) відмічені зніт шореткий (*Epilobium hirsutum*), вовконіг європейський (*Lycopus europaeus*), ситник Жерара (*Juncus gerardii*), очерет південний (*Phragmites australis*), тризубець болотний (*Triglochin palustre*) тощо.

Штучний лісовий масив представлений здичавілими фруктовими деревами та насадженнями листяних порід дерев (клен гостролистий, клен ясенелистий, в'яз дрібнолистий, дуб звичайний, глід, тощо).

На дослідженій ділянці відмічені рідкісні види судинних рослин, що занесені до «Червоної книги України» (ковила волосиста (*Stipa capillata*) та списку регіонально рідкісних судинних рослин Запорізької області – белевалія сарматська (*Bellevalia sarmatica*), ефедра двоколоскова (*Ephedra distachya*), зірочки цибулиноносні (*Gagea bulbifera*) та мигдаль степовий (*Amygdalus nana*).

Видовий склад фауни планованої заповідної території відносно однотипний і є характерним для степової зони лівобережжя.

Попередній список ентомофауни степових ділянок становлять представники 11 рядів 51 родини, які включають 150-160 видів. Із загальної

Попередній список ентомофауни степових ділянок становлять представники 11 рядів 51 родини, які включають 150-160 видів. Із загальної кількості видів, що приводяться для даної території найбільшу цінність мають види занесені до ЧКУ махаон (*Papilio machaon* (Linnaeus, 1758)), подалі рій (*Iphiclides podalirius* (Linnaeus, 1758)), Сколія-гігант (*Scolia maculata* (Drury, 1773)), Бджола-тесляр звичайна (*Xylocopa valga* (Gerstaecker, 1872)), Бджола-тесляр фіолетова (*Xylocopa violacea* (Linnaeus, 1758)) та ряд інших.

Відомості, щодо герпетофауни досліджуваної території мають і основному загальний характер. Спостереження проведені на території планованого заказника дозволяють говорити про постійне перебування видів (зелена ропуха, прудка ящірка, вуж звичайний).

На території заповідника птахи є найбільш численним класом хребетних тварин. Протягом року тут зустрічається близько 130 видів більшість з яких мігруючі. В значній мірі представлені синантропні види. Зі степових видів домінують звичайний боривітер, перепел, сіра куріпка степовий і польовий жайворонки, звичайна кам'янка, чорноголова трясогузка, просянка. Серед лісових видів на гніздуванні звичайні фазан сірійський дятел, чорнолобий сорокопуд, жулан, сорока, сіра ворона велика синиця, польовий горобець, садова вівсянка. Окрему групу птахів становлять види-синантропи. Серед них найбільш звичайні кільчаст горлиця, сич хатній, чорний стриж, міська й сільська ластівки, удог.

За результатами досліджень різних авторів на даній території зареєстроване перебування 15 видів ссавців. Найбільшу цінність серед яких займають кажани, яких реєструється 5 видів (вечірниця руда, вухан сірій, нетопир Куля, лилик пізній та ін.)

Підсумовуючи видовий склад фауни, території слід відмітити природний стан та подібність до степових ділянок. Саме тому створення заказника на даній території дозволить зберегти унікальність даної території та сприяти розвитку екологічної мережі в області та країні.

Пропозиції щодо режиму охорони та господарського використання і розвитку території.

Балка «Зелена» є типовою балкою північної частини Запорізької області. Однак, високий ступінь збереженості природних комплексів у її межах, значна концентрація видів рослин, занесених до Червоної книги України, гармонійне поєднання природних степових ландшафтів з антропогенними лісовими, дає право стверджувати про доцільність надання їй природоохоронного статусу як об'єкту природно-заповідного фонду з категорією ландшафтного заказника місцевого значення. За умови збереження та охорони природних комплексів у її межах, дана територія в майбутньому може стати регіональним ядром екологічної мережі Запорізької області. В межах загальної природної цінності території слід виокремити опосередковану історико-культурну. Так, балка розташована у верхів'ї р. Вільнянка (дала назву місту) та безпосередньо впливає на формування річкового потоку, а обмеження господарської та виробничої діяльності в межах статусу, забезпечить умови для збереження та відновлення екосистеми річки в цілому.

Режим використання та охорони території визначається Законом України «Про природно-заповідний фонд». На території заказника забороняються суцільні, прохідні, лісовідновні та поступові рубки, видалення захаращеності, а також полювання та інша діяльність, що суперечить цілям і завданням, передбаченими Положенням про заказник.

Господарська, наукова та інша діяльність, що не суперечить цілям і завданням заказника, проводиться з додержанням загальних вимог щодо охорони навколишнього природного середовища.

Власники або користувачі земельних ділянок беруть на себе зобов'язання щодо забезпечення режиму їх охорони та збереження.

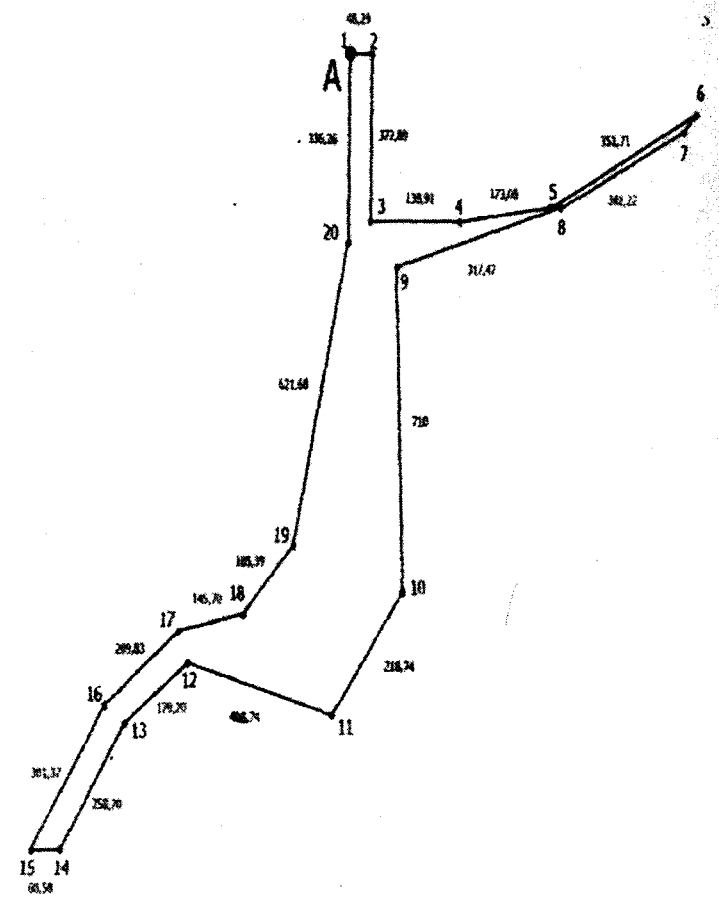
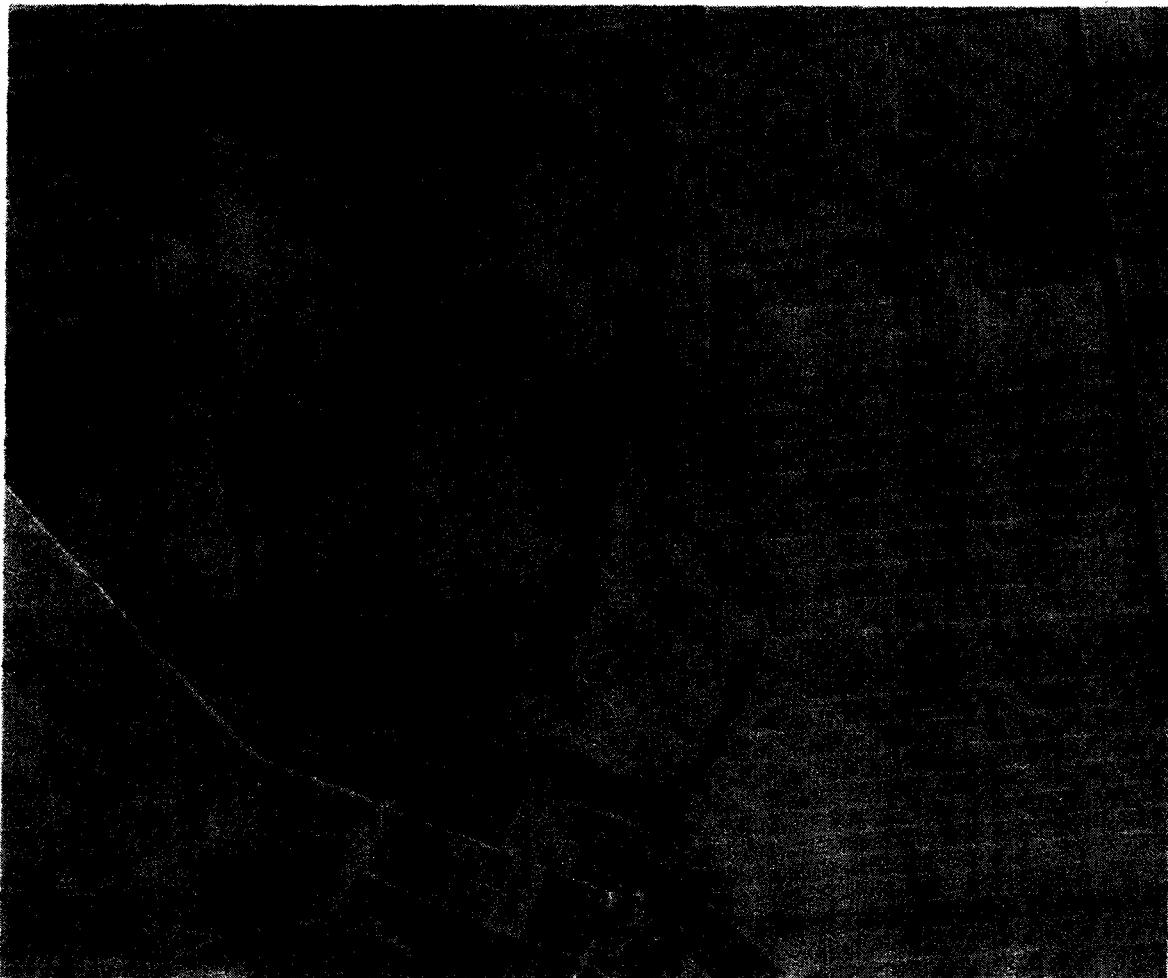
Карта-схема

розміщення земельної ділянки на території Павлівської сільської ради
 Вільнянського району Запорізької області
 Масштаб 1:250000

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Кадастровий план земельної ділянки
 Кадастровий номер 2321586100:01:001-****
 Площа ділянки 28,4843 га

Географічні координати (північної широти)

T1	47° 58' 52"	35° 28' 13"	T6	47° 58' 48"	35° 28' 47"	T11	47° 58' 10"	35° 28' 17"	T16	47° 58' 09"	35° 27' 43"
T2	47° 58' 52"	35° 28' 15"	T7	47° 58' 47"	35° 28' 46"	T12	47° 58' 12"	35° 27' 58"	T17	47° 58' 14"	35° 27' 50"
T3	47° 58' 41"	35° 28' 15"	T8	47° 58' 42"	35° 28' 34"	T13	47° 58' 08"	35° 27' 58"	T18	47° 58' 15"	35° 27' 50"

**МІНІСТЕРСТВО ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
(Мінприроди)**

вул. Митрополита Василя Липківського, 35, м.Київ, 03035, тел. (044) 206-31-15, (044) 206-33-02,
факс (044) 206-31-07; E-mail: minprirody@menr.gov.ua Код ЄДРПОУ 37552996

№ _____

на № _____

12.06.2019

(дата офіційного опублікування в
Єдиному реєстрі з оцінки
впливу на довкілля

(автоматично генерується програмними
засобами ведення Єдиного реєстру з
оцінки впливу на довкілля)

**Товариство з обмеженою
відповідальністю «БІЛЯЇВСЬКИЙ
ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ»**

код ЄДРПОУ 34441335,
70002, Запорізька обл.,

Вільнянській р-он, м. Вільнянськ,
вул.Бочарова,буд.16,офіс 175

(заявник та його адреса)

07.06.2019

(дата видачі)

4-03/12-20192212919/1

(номер висновку)

20192212919

(реєстраційний номер справи про
оцінку впливу на довкілля планованої
діяльності)

4-03/12-20192212919/2 від 07.06.2019

(номер і дата звіту про громадське
обговорення)

ВИСНОВОК

з оцінки впливу на довкілля

планованої діяльності «Розробка Східної ділянки Біляївського родовища
первинних каолінів будівництво гірничо-збагачувального комплексу
продуктивністю 100 тис.м³/рік, зміна цільового призначення земельних ділянок
площею близько 95 га»

* 042447

За результатами оцінки впливу на довкілля планованої діяльності
здійшеної відповідно до статей 3, 6-7, 9 і 14* Закону України «Про оцінку

впливу на довкілля», а саме: планованої діяльності з розробки Східної ділянки Біляївського родовища первинних каолінів будівництво гірничо-збагачувального комплексу продуктивністю 100 тис.м³/рік зміна цільового призначення земельних ділянок площею близько 95 га, встановлено, що:

процедура оцінки впливу на довкілля (далі – ОВД) розпочата 21.02.2019 р. шляхом оприлюднення повідомлення про плановану діяльність (реєстраційний № справи: 20192212919), а 01.04.2019 р. в Єдиний реєстр з оцінки впливу на довкілля внесено звіт з оцінки впливу на довкілля (далі – Звіт з ОВД) та розміщено Оголошення про початок громадського обговорення Звіту з ОВД;

повідомлення про плановану діяльність опубліковано в газетах «Голос України», від 23.02.2019 № 37(7043), «Сьогодні» від 22.02.2019 № 35(5878) та розміщено на дошках оголошень;

з дня офіційного оприлюднення Повідомлення про плановану діяльність до Мінприроди надходили зауваження і пропозиції до планованої діяльності, що підлягає включенню до Звіту з ОВД;

оголошення про початок громадського обговорення Звіту з ОВД було опубліковано суб'єктом господарювання у газетах «Запорізька Правда» від 28.03.2019 № 13 (23851), «Горожанин-Информ» від 28.03.2019 № 13 (505), «Дніпровські вогні» від 30.03.2019 № 23 (10725) та розміщено на дошках оголошень;

громадські слухання з обговорення Звіту з ОВД планованої діяльності відбулись 26.04.2019 р. о 09.00 год. в адміністративній будівлі Павлівської сільської ради, за адресою: 70005, Запорізька обл., Вільнянський р-он с. Павлівське, вул. Залізнична, буд.28;

врахування пропозицій та зауважень, що надходили протягом громадських обговорень відображено у Звіті про громадське обговорення, що є невід'ємною частиною цього висновку.

Основні характеристики та місце провадження планової діяльності

Цілі планованої діяльності:

розробка Східної ділянки Біляївського родовища первинних каолінів в межах ліцензійної площі 382 га з метою видобування каоліну в якості сировини для виробництва збагаченого каоліну для застосування в керамічній та паперовій промисловості;

будівництво гірничо-збагачувального комплексу для виробництва високомарочних каолінів і польового шпату продуктивністю 100 тис. тон/рік;

зміна цільового призначення земельних ділянок загальною площею близько 95 га із земель сільськогосподарського призначення на землі для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємств, що пов'язане з користування надрами (розробка родовища та будівництва гірничо-збагачувального комплексу).

Проведення даної планованої діяльності потребує зміни цільового призначення земельних ділянок загальною площею близько 95 га із земель

сільськогосподарського призначення на землі для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємства, що пов'язане з користування надрами (з метою розробки родовища та будівництва гірничо-збагачувального комплексу).

Планованою діяльністю передбачається відкрита розробка Східної ділянки Біляївського родовища каолінів з подальшим збагаченням вихідних каолінів для отримання концентратів для паперової та керамічної галузей промисловості.

Підготовчі роботи

До підготовчих робіт при розробці Східної ділянки Біляївського родовища відносяться:

- зняття та складування ґрунтово-рослинного шару;
- ведення розкривних робіт кар'єру;
- прокладання тимчасових під'їзних шляхів.

Будівельні роботи

До будівельних робіт при розробці Східної ділянки Біляївського родовища відносяться:

- роботи по розробці кар'єру (промислова розробка);
- облаштування шляхів та заїздів для видачі сировини з кар'єру;
- будівництво гірничо-технічних будівель та споруд.

До підготовчих робіт, які виконуватимуться підрядною чи субпідрядною організацією, при будівництві збагачувального комплексу відносяться:

- видалення зелених насаджень і чагарника з розкорчовуванням пнів (при необхідності);
- вертикальне планування території будівельного майданчика з організацією водовідведення.

Оформлення документів щодо власності на земельну ділянку або право користування земельною ділянкою відбуватиметься поетапно в процесі освоєння родовища.

При підготовці території, до початку виконання будівельно-монтажних робіт, виконуватиметься прокладання під'їзної дороги і вертикальне планування майданчика.

Вертикальне планування майданчика здійснюватиметься методом проектних відміток і проєктованих горизонталей з урахуванням особливості рельєфу, висотних відміток прилеглої території та інженерних мереж, серед чого:

- розміщення на будівельному майданчику інвентарних мобільних споруд (підсобно-виробничого, складського, службового і санітарно-побутового призначення);
- спорудження захисної огорожі будівельного майданчика або окремих її ділянок.

До будівельних робіт збагачувального комплексу відносяться:

- земляні роботи;
- закріплення ґрунтів із забиванням паль;

- влаштування бетонних і залізобетонних монолітних конструкцій;
- монтаж металевих конструкцій;
- захист будівельних конструкцій, трубопроводів і обладнання (крім магістральних і промислових трубопроводів);
- влаштування покрівлі;
- фасадні роботи;
- влаштування внутрішніх інженерних систем і обладнання будівель та споруд;
- влаштування зовнішніх мереж водопроводу, каналізації, газопостачання (крім магістральних), зовнішніх електричних мереж і ліній зв'язку;
- пусконаладжувальні роботи;
- влаштування автомобільних доріг.

Розробка Східної ділянки Біляївського родовища первинних каолінів.

Згідно протоколу ДКЗ від 27.07.2017 № 4019 корисною копалиною на Східній ділянці Біляївського родовища є первинні каоліни мезозой-кайнозойського віку каолінітової (із польовими шпатами, що заміщені каолінітом) і каолініт-гідрослюдистої (лужні каоліни з польовими шпатами, що частково заміщені каолінітом і характеризуються підвищеним вмістом лужних хімічних елементів калію і натрію (вміст K_2O у піщаній фракції - не менше 3,0%) зон, сформованих у корі вивітрювання кристалічних порід докембрію.

Проектна виробнича потужність комбінату 100 тис. т/рік збагаченого каоліну.

Річна продуктивність проектного кар'єру з видобутку каолінів по корисній копалині складає 112,82/220,0 тис. м³/тис. т, 181 тис. м³ ґрунтово-рослинного шару, придатного для рекультивації кар'єру. Передбачається належне зберігання і складування розкривних глинистих порід окремо, без перемішування з іншими породами, для забезпечення їх можливого використання в майбутньому.

Відповідно до результатів протоколу ДУ «Інститут громадського здоров'я імені О.М. Марзєєва Національної академії медичних наук України» від 22.11.2018 №ІГЗ-2018-160 величина ефективної питомої активності природних радіонуклідів у досліджуваних зразках ґрунту та каоліну (св. №№ 259, 511Б, 704) складає від 78,6 до 354 Бк/кг і відповідає першому класу використання. Вміст урану-238 складає від 28,6 до 106 Бк/кг, що характерно для зразків названого типу. Інших гамма-випромінюючих радіонуклідів не виявлено. За радіаційним фактором досліджуваний матеріал є безпечний для здоров'я людей.

Очікувані техніко-економічні показники
Східної ділянки Біляївського родовища каолінів

Таблиця 1

№ з/п	Показник	Одиниця виміру	Значення показника
1	Балансові запаси каолінів в межах кар'єру	тис.м ³ /тис.т	19070,6/36996,9
2	Експлуатаційні запаси каолінів в межах кар'єру	тис.м ³ /тис.т	18243,2/35391,8
3	Об'єм розкривних порід в межах кар'єру	тис.м ³	55410,8
4	Промисловий коефіцієнт розкриву	м ³ /м ³ / м ³ /т	3,037/1,566
5	Річна потужність кар'єру: - по корисній копалині по породах розкриву - ґрунтово-рослинного шару: ☐ в 1 рік розробки родовища ☐ 2 рік ☐ 3 рік ☐ 4 рік	тис. м ³ тис.м ³ тис.м ³ тис.м ³ тис.м ³ тис.м ³	112,82/220,0 342,63 181 14 18 12
6	Середній коефіцієнт розкриву	м ³ /м ³	3,1
7	Вологість корисної копалини	%	18,5
8	Глибина кар'єру	м	До 50
9	Режим роботи	днів	250 днів на рік, одна зміна по 8 годин
10	Строк забезпеченості підприємства запасами, при продуктивності 220 тис.т/рік	рік	370

Родовище раніше не розроблялося. Розкривні породи зніматимуться роздільно:

спершу зрізуватиметься ґрунтово-рослинний шар і складуватиметься на території складу чорнозему, потім розроблятимуться розкривні породи зі складуванням в перші роки експлуатації у зовнішній відвал, а в наступні роки (починаючи з шостого року експлуатації) у вироблений простір кар'єру. Відпрацювання запасів корисної копалини передбачається проводити двома уступами з використанням екскаваторів типу Caterpillar 323 або Volvo EC220D. Транспортування корисної копалини здійснюватиметься самоскидами типу

Volvo FM 6x4 або Scania P 380 CB 6x4 ENZ. На ділянці під кар'єр передбачається облаштувати майданчик для складу чорнозему та під'їзні шляхи для обслуговування кар'єру.

Ділянка складу чорнозему загальною площею 3,97 га розташовуватиметься на території відвалу з південної сторони кар'єру. Збережений належним чином родючий ґрунт в подальшому використовуватиметься для рекультивації порушених земель при розробці родовища.

Відвал запроектовано на двох ділянках: із західної сторони від кар'єру (на північ від комбінату) та зі східної сторони кар'єру вздовж захисної зони газопроводу високого тиску, яка становить 300 м (відповідно до ДСП 173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів»).

З південної сторони від ділянки кар'єру та збагачувальної фабрики передбачається розташування двох монтажних майданчиків орієнтовно загальною площею 1,11 га, які включають в себе такі тимчасові споруди:

1. Монтажний майданчик №1 (біля кар'єру) площею 0,72 га:

- вартівний пост;
- побутове приміщення;
- ємність під воду;
- інструментальна комора;
- стоянка автомобілів;
- навіс;
- комплектний розподільний пристрій КРУН-6-У1;
- пожежний щит (2 шт.);
- прожектор на щоглі;
- щогла прожекторна ПМП-16,6.

2. Монтажний майданчик №1 (біля кар'єру) площею 0,39 га:

- вартівний пост;
- адміністративне приміщення;
- побутове приміщення;
- ємність під воду;
- майстерня;
- інструментальна комора;
- стоянка автомобілів;
- навіс;
- трансформаторна підстанція КТПМ-630/6/0,4-У1;
- комплектний розподільний пристрій КРУН-6-У1;
- пожежний щит (2 шт.);
- прожектор на щоглі;
- щогла прожекторна ПМП-16,6;
- навіс РУ 0,4 кВ.

На монтажних майданчиках проектом передбачаються також наступні споруди: навіс-стоянка для бульдозерів, мийка бульдозерів і машин, біотуалети.

Орієнтовно відпрацювання Східної ділянки Біляївського родовища буде здійснюватися п'ятьма уступами:

- 1-й розкривний уступ висотою 0,5 м для зняття ГРЩ;
- 2-й розкривний уступ висотою до 30 м;
- 3-й розкривний уступ висотою 20 м;
- 4-й видобувний уступ з виймання нормальних каолінів висотою 2-33,5 м, середня висота – 9 м;
- 5-й видобувний уступ з виймання лужних каолінів висотою 1,3-24 м, середня висота – 6,65 м.

Планований вихід концентратів при збагаченні каоліну мокрим способом складатиме (%):

- збагаченого каоліну з каоліну-сирцю нормального – 44,3;
- збагаченого каоліну з каоліну-сирцю лужного – 33,8;
- кварцового продукту з піщаної складової каоліну-сирцю нормального – 37,9;
- кварцового продукту з піщаної складової каоліну-сирцю лужного – 28,3;
- польовошпатового продукту з піщаної складової каоліну-сирцю лужного – 12,9.

Для первинної обробки корисної копалини видобутої на Східній ділянці Біляївського родовища проектом передбачено будівництво збагачувального комплексу для виробництва високомарочних каолінів і польового шпату.

Для складування хвостів процесу виробництва каолінів проектом передбачено спорудження шламосховище, яке представляє собою два обваловані гідроізольовані відстійники площею 1200 м² і глибиною 2 м. Один з них буде працювати на завантаженні та осіданні шлікера, в другий в цей час вода подаватися не буде, щоб дати можливість шламу осідати з подальшим його відвантаженням в кар'єр для заповнення відпрацьованих ділянок або направленням на виробництво цегли та грубої кераміки.

Опис і оцінка можливого впливу на довкілля планової діяльності

При штатних умовах експлуатації об'єкту господарської діяльності аварійні ситуації не передбачаються. З метою недопущення виникнення аварійних ситуацій Звітом з ОВД передбачено ряд організаційно-технічних заходів.

На випадок виникнення аварійної ситуації передбачено ряд організаційно-технічних заходів, спрямованих на локалізацію та ліквідацію ситуації та недопущення забруднення навколишнього природного середовища, впровадження заходів щодо дотримання вимог природоохоронного законодавства.

Санітарно-захисна зона для об'єкту визначається у відповідності до Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 № 173, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24 липня 1996 р. за № 379/1404.

МІНІСТЕРСТВО ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
враховуючи дані, наведені у звіті з оцінки впливу на довкілля, а саме, що:

- **планована діяльність.** Планована діяльність полягає у розробці Східної ділянки Біляївського родовища первинних каолінів, будівництві гірничо-збагачувального комплексу продуктивністю 100тис.м³/рік та зміні цільового призначення земельних ділянок площею близько 95 га;

- **вплив на атмосферне повітря під час будівництва.** Викиди забруднюючих речовин в атмосферу відбуватимуться при роботі ДВЗ будівельних машин та механізмів, пересипці інертних матеріалів, фарбувальних та зварювальних роботах, зокрема від таких джерел:

- Джерело викидів №1. ДВЗ автотранспорту та будівельної техніки;
- Джерело №2. Зварювальні роботи;
- Джерело викидів №3. Фарбувальні роботи;
- Джерело викидів № 4. Пересипка піщано-гравійної суміші.

За результатами розрахунків розсіювання з врахуванням фонових концентрацій забруднюючих речовин виявлено, що на межі житлової забудови, а саме на відстані 325 м від будівельного майданчика, концентрації забруднюючих речовин становлять:

- діоксид азоту – 0,71 ГДК;
- сірки діоксин – 0,13 ГДК;
- оксид вуглецю – 0,27 ГДК;
- речовини у вигляді суспендованих твердих частинок недиференційованих за складом – 0,17 ГДК.
- група сумачії 31 – 0,84 ГДК.

Значення концентрацій забруднюючих речовин на межі житлової забудови під час проведення будівельних робіт не перевищуватимуть ГДК;

- **вплив на атмосферне повітря під час реалізації планованої діяльності.** Відповідно до Звіту з ОВД, в процесі розробки Східної ділянки Біляївського родовища викиди забруднюючих речовин в атмосферу відбуватимуться внаслідок розробки і навантажуванні розкривних порід (в т.ч. ґрунтово-рослинного шару) та від роботи двигунів внутрішнього згорання кар'єрної техніки, а саме від таких джерел:

- Джерело викидів 1. Кар'єр (неорганізоване);
- Джерело викидів №2. Автотранспорт (пересувне);
- Джерела викидів №3, 4. Труба сушильної установки каоліну (організований викид);
- Джерело викидів №5. Труба сушильної установки польового шпату (організований викид);
- Джерела викидів №№6, 7. Труба котла з тепловою потужністю 200 кВт (організований викид);

- Джерело викидів №8. Вивантаження готової продукції (неорганізований викид).

Оцінку рівня забруднення атмосферного повітря проведено шляхом співставлення розрахункових показників забруднення з показниками гранично допустимого забруднення на межі нормативної СЗЗ, а саме в межах 300 м.

При проведенні розрахунків розсіювання з врахуванням фонових концентрацій забруднюючих речовин розрахунковий майданчик вибрано розміром 1000 × 1000 м з кроком сітки 100 м.

За результатами розрахунків розсіювання виявлено, що на межі нормативної СЗЗ (300 м) концентрації забруднюючих речовин становлять:

- речовини у вигляді суспендованих твердих частинок недиференційованих за складом – 0,62 ГДК;

- діоксид азоту – 0,61 ГДК;

- сірки діоксид – 0,1 ГДК;

- оксид вуглецю – 0,15 ГДК;

- група сумачії 31 – 0,66 ГДК.

Значення концентрацій забруднюючих речовин на межі нормативної СЗЗ (300 м) не перевищуватимуть ГДК.

За результатами проведеного аналізу визначено, що при штатному режимі виконання робіт, вплив планової діяльності на повітряне середовище з урахуванням реалізації передбачених заходів та додержанні визначених обмежень характеризується як допустимий;

- вплив на ґрунти та геологічне середовище під час реалізації планованої діяльності. Планованою діяльністю передбачається розробка Східної ділянки Біляївського родовища первинних каолінів та будівництво збагачувального комплексу для виробництва високомарочних каолінів і польового шпату в межах ліцензійної площі 382 га. Збагачувальний комплекс займатиме земельну ділянку площею 10,0087 га. Також передбачається зміна цільового призначення земельних ділянок загальною площею близько 95 га із земель сільськогосподарського призначення на землі для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємств, що пов'язане з користування надрами (розробка родовища та будівництва збагачувального комплексу).

На даний час земельна ділянка під розробку кар'єру та будівництво збагачувального комплексу не розкрита та не порушена гірничими роботами. Реалізація планованої діяльності не призведе до будь-яких негативних змін інженерно-геологічних умов території, таких як виникнення зсувів, провальних чи просадних деформацій, підтоплення;

- вплив на водне середовище під час будівництва та при реалізації планованої діяльності. Водопостачання на господарсько-побутові, питні та виробничі потреби під час проведення підготовчих та будівельних робіт

здійснюватиметься за рахунок привозної води у кількості:

- на господарсько-побутові у кількості $0,5 \text{ м}^3/\text{добу}$, $110 \text{ м}^3/\text{рік}$;
- на виробничі – $3,3 \text{ м}^3/\text{добу}$, $726 \text{ м}^3/\text{рік}$.

Відведення господарсько-побутових стічних вод у кількості $0,5 \text{ м}^3/\text{добу}$, $110 \text{ м}^3/\text{рік}$ відбуватиметься в спеціалізовані санітарні приміщення (біотуалет) та, по мірі накопичення, будуть передаватись на найближчі очисні споруди спеціалізованого підприємства відповідно до укладеного договору.

Виробничі потреби полягають у використанні води на мийку коліс будівельної техніки при виїзді з майданчика будівництва.

Мийка буде здійснюватись на пересувній посиленій естакаді, яка оснащена піддоном та спеціальними бічними екранами, що запобігають розбризкування брудної води з естакади.

Стічна вода після мийки буде відводитись у бетонний прийомник. По мірі накопичення, стічні води у кількості $3,3 \text{ м}^3/\text{добу}$, $726 \text{ м}^3/\text{рік}$ викачуватимуться вакуумною машиною та вивозитимуться на найближчі очисні споруди згідно укладеного договору зі спеціалізованим підприємством.

Для відведення дощових стічних вод будівельний майданчик передбачено спланувати і оконтурити водоскидними канавами з влаштуванням ємностей для збирання забруднених стічних вод, які по мірі накопичення будуть передаватись на найближчі очисні споруди комунального підприємства.

В процесі експлуатації об'єктів планованої діяльності передбачається використання води питної та технічної якості. Вода питної якості постачатиметься на збагачувальний комплекс за рахунок централізованих місцевих мереж. Питна вода використовуватиметься для забезпечення господарсько-побутових потреб працівників, зайнятих на кар'єрі та збагачувальному комплексі у кількості $4,29 \text{ м}^3/\text{добу}$, $1072,2 \text{ м}^3/\text{рік}$. Після очищення стічні води зберігатимуться у спеціалізованих ємностях та будуть використані на пожежні потреби або полив території об'єкту.

Мул, що накопичуватиметься у первинному відстійнику очисної установки «Джерело», один-два рази на рік буде передаватись відповідним спеціалізованим підприємствам відповідно до укладеного договору.

Згідно протоколу ДКЗ від 27.07.2017 №4019 корисна копалина кар'єр слабо заводнена, середньорічний водопріплив у кар'єрі за рахунок підземних вод і атмосферних опадів на кінець відпрацювання родовища становитиме $485 \text{ м}^3/\text{добу}$, за рахунок злив – $9,8 \text{ тис. м}^3/\text{добу}$.

Очищення кар'єрних стічних вод передбачається у ставку-відстійник, який конструктивно складається з колодязя-струменегасника, приймальної та відстійної камер, а також насосної установки, якою передбачено перекачувати очищену воду на технологічні потреби збагачувального комплексу.

Очищені кар'єрні стічні води використовуватимуться для забезпечення технологічних потреб збагачувального комплексу та кар'єру. Скид кар'єрних стічних вод на прилеглу територію та/або у водний об'єкт не відбуватиметься;

- вплив на рослинний і тваринний світ, заповідні об'єкти під час будівництва та реалізації планованої діяльності. Відповідно до даних Звіту ОВД, при експлуатації об'єкту не відбудеться змін тваринного світу радіоактивний фон не збільшується. Вплив на рослинний світ носить компенсаційний характер. В період відпрацювання кар'єру передбачається здійснення поетапної рекультивації земель, порушених гірничими роботами шляхом пошарового заповнення відпрацьованого простору розкритими породами з кінцевим нанесенням ґрунтово-рослинного шару, а також посівом багаторічних трав для створення пасовища.

В складі робіт по біологічній рекультивації передбачається планування з допомогою бульдозера, посів на рекультивованих площах багаторічних трав. Гірничотехнічна рекультивація планується до завершення протягом п'яти років після відпрацювання затверджених запасів корисної копалини родовища;

- вплив на соціальне середовище під час реалізації планованої діяльності. Відповідно до Звіту з ОВД, соціально-економічний вплив від діяльності підприємства носить позитивний характер. Основними позитивними факторами є можливість поповнення місцевого бюджету (в т.ч. сплати рентної плати за користування надрами, орендної плати за землю), поліпшення загальної соціально-економічної ситуації в районі, забезпечення сировинок галузі будівництва, зайнятості місцевого населення (створення 94-х додаткових робочих місць);

- вплив шуму та вібрації на довкілля під час реалізації планованої діяльності. При роботі будівельної техніки під час будівництва може виникнути шумове навантаження. Згідно Звіту з ОВД, очікуваний рівень звукового тиску складе близько 15,9 дБА. Ця величина не перевищує нормованого рівня шуму.

Розрахунковий рівень шуму на межі СЗЗ внаслідок експлуатації збагачувального комбінату становитиме 39,2 дБА, що не перевищуватиме нормативного значення (45 дБА – вночі; 55 дБА - вдень).

Використання будівельної техніки з високим рівнем вібрації на будівельному майданчику не передбачається.

Згідно розрахунків, під час будівельних робіт санітарні норми для населення щодо віброзміщення дотримуються вже безпосередньо на межі будмайданчику;

- поводження з відходами під час реалізації планованої діяльності. На об'єкті передбачений повний збір, роздільне зберігання на спеціально обладнаних майданчиках та передача відходів відповідно укладених договорів організаціям, що мають відповідну ліцензію на поводження з ними.

Зберігання відходів на території кар'єру не передбачається. Відходи зберігатимуться на спеціально обладнаних майданчиках збагачувального комбінату.

Відходи по мірі накопичення передаватимуться спеціалізованій організації відповідно укладеного договору.

На території об'єкту місця тимчасового зберігання відходів облаштовують та утримуються відповідно до умов діючих санітарно-гігієнічних норм і правил.

При виникненні нештатної ситуації, кількісний та якісний склад відходів визначатиметься на місцях, по мірі їх утворення. Подальше поводження відходами здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про відходи».

Вплив об'єкту в частині поводження з відходами оцінюється як екологічно допустимий,

а також з урахуванням всієї інформації, зауважень і пропозицій, що надійшли протягом строку громадського обговорення, вважає допустимим провадження планованої діяльності з огляду на нижченаведене, а саме на те, що:

на підставі наведених у Звіті з ОВД оцінок ймовірних впливів і компоненти довкілля (водні та земельні ресурси, ґрунти, кліматичні фактори, матеріальні об'єкти, ландшафт та рівні шумового, теплового та вібраційного забруднення) сукупний вплив планованої діяльності при штатному режимі експлуатації є екологічно допустимим.

За результатами аналізу звіту з оцінки впливу на довкілля встановлено, що основний вплив планованої діяльності очікується на атмосферне повітря і геологічне середовище. При виконанні екологічних умов, встановлених для планованої діяльності, зазначені впливи на компоненти довкілля можуть характеризуватись як екологічно допустимі.

Екологічні умови провадження планованої діяльності:

1. Для планованої діяльності встановлюються такі умови використання території та природних ресурсів під час виконання підготовчих і будівельних робіт та провадження планованої діяльності, а саме:

1.1 Під час виконання підготовчих і будівельних робіт:

- дотримуватись меж території, що відводиться для виконання будівельно-монтажних робіт і розміщення будівельного господарства;
- діяльність здійснювати в межах ліцензійної ділянки надр;
- не допускати захаращення території будівництва будівельними та побутовими відходами;
- забезпечити оснащення робочих місць і будівельних майданчиків інвентарними контейнерами для побутових відходів;
- використовувати тільки справну техніку;
- забороняється використання техніки із підтіканням паливо-мастильних матеріалів та перевищенням у відпрацьованих газах нормативно встановлених С₁ і С_Н;
- встановлювати контейнери для зберігання відходів та мобільні (пересувні) санітарно-технічні прилади (біотуалетів) із герметичними ємностями для збору рідких відходів з розрахунку на чисельність осіб залучених до виконання робіт з планованої діяльності;

- забезпечити утилізацію рідких відходів санітарно-технічних приладів у відповідності до укладених із спеціалізованими організаціями договорам;
- не допускати експлуатацію транспортних та інших пересувних засобів і установок, у яких вміст забруднюючих речовин у відпрацьованих газах перевищує нормативи або рівні шкідливого впливу фізичних факторів;
- вживати заходи з метою мінімізації викидів забруднюючих речовин до атмосферного повітря при провадженні технологічних операцій;
- реалізовувати заходи з метою виключення виникнення забруднення ґрунту;
- дотримуватись інших природоохоронних заходів, передбачених відповідними технологічними регламентами;
- здійснювати діяльність відповідно до Закону України «Про природно-заповідний фонд України» від 16.06.1992 р. №2456- XII;
- реалізацію планованої діяльності, у тому числі скид та забір вод здійснювати відповідно до вимог Водного кодексу України та Земельного кодексу України;
- не допускати потрапляння нафтопродуктів у ґрунт;
- забезпечити зведення до мінімуму чи припинення роботи будівельної техніки у період випадання атмосферних опадів (дощ, гроза, сніг) чи збільшення вологості атмосферного повітря (туман) та при великій швидкості вітру і пилінні в радіусі ССЗ;
- здійснювати заходи з пилопригнічення;
- вести первинний поточний облік кількості, титру і складу відходів, які утворюються під час будівництва і подавати щодо них статистичну звітність;
- виконувати заходи щодо запобігання або зменшення розвитку небезпечних геологічних процесів і явищ;
- технологічний огляд, миття та заправлення техніки проводити на спеціалізованому промисловому майданчику з твердим водонепроникним покриттям;
- поводження з відходами здійснювати відповідно до вимог Закону України «Про відходи», документів дозвільного характеру та укладених договорів зі спеціалізованими організаціями у сфері поводження з відходами, у тому числі, з небезпечними;
- забороняється змішування відходів, для утилізації яких в Україні існує відповідна технологія;
- забезпечити влаштування місць тимчасового зберігання відходів відповідно до вимог законодавства;
- здійснювати вивезення відходів, які утворюються у період проведення робіт, у відповідності до укладених із спеціалізованими організаціями договорам;
- знесення зелених насаджень можливе лише у порядку встановленому законодавством;
- дотримуватись правових режимів захисних зон наявних інфраструктурних об'єктів, комунікаційних мереж тощо;
- дотримуватись розмірів санітарно-захисної зони, визначеної законодавством;
- забезпечити здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля у разі змін планованої діяльності, які підлягають оцінці впливу на довкілля відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 №1010.

1.2 Під час провадження планованої діяльності встановлюються такі екологічні умови:

- забороняється використання техніки із підтіканням паливо-мастильних матеріалів та перевищенням у відпрацьованих газах нормативно встановлених СС і СН;
- не допускати експлуатацію транспортних та інших пересувних засобів установок, у яких вміст забруднюючих речовин у відпрацьованих газах перевищує нормативи або рівні шкідливого впливу фізичних факторів;
- заправку, ремонтні роботи техніки, мийку, техобслуговування та ремонт транспортних механізмів здійснювати тільки в спеціально обладнаних місцях;
- використовувати тільки справне технологічне обладнання;
- забезпечити своєчасне вивезення на утилізацію відходів, які утворюються у період проведення робіт;
- забезпечити влаштування місць тимчасового зберігання відходів відповідно до вимог законодавства;
- забезпечити ведення первинного поточного обліку кількості, типу і складу відходів та надання щодо них статистичної звітності у встановленому законодавством порядку;
- не допускати змішування відходів, здійснювати належне зберігання та складування відходів;
- поводження з відходами здійснювати відповідно до вимог Закону України «Про відходи», документів дозвільного характеру та укладених договорів: спеціалізованими організаціями у сфері поводження з відходами, у тому числі, небезпечними;
- встановити контейнери для зберігання відходів та мобільні (пересувні) санітарно-технічні прилади (біотуалети) із герметичними ємностями для збору рідких відходів з розрахунку на чисельність осіб залучених до виконання робіт планованої діяльності;
- вживати заходи з метою мінімізації викиду забруднюючих речовин до атмосферного повітря при впровадженні технологічних операцій;
- забезпечити здійснення організаційно-господарських, технічних та інших заходів щодо забезпечення виконання вимог, передбачених стандартами та нормативами екологічної безпеки у галузі охорони атмосферного повітря дозволах на викиди забруднюючих речовин стаціонарними джерелами;
- викиди забруднюючих речовин зі стаціонарних джерел підприємств можливі з урахуванням та на підставі наявності дозволу на викиди забруднюючих речовин стаціонарними джерелами, та не повинні призводити до перевищення гігієнічних нормативів на межі нормативної санітарно-захисної зони;
- вживати заходи щодо недопущення впродовж доби перевищень рівня шуму, встановлених санітарними нормами;
- реалізовувати заходи з метою виключення виникнення забруднення ґрунту;
- забезпечити організацію збору, очищення та відведення ґрунтових дощових та талих вод;

- виконувати заплановані заходи з охорони та раціонального використання водних ресурсів;
- не допускати скид забруднюючих речовин, для яких не встановлено нормативи екологічної безпеки водокористування та нормативи гранично допустимого скидання у водні об'єкти;
- реалізацію планованої діяльності здійснювати відповідно вимог Водного кодексу України;
- не допускати забруднення нафтопродуктами ґрунтів, підземних та поверхневих вод;
- вживати заходи щодо забезпечення захищеності розкривних порід від вітру;
- при виконанні виймально-навантажувальних робіт здійснювати полив гірничої маси у вибоях екскаваторів;
- при виконанні транспортувальних робіт здійснювати полив водок автодоріг і під'їздів до місць навантаження і розвантаження автосамоскидів та території підприємства;
- забезпечити належне утримання прилеглих до кар'єру автомобільних доріг, за допомогою яких здійснюється транспортування сировини;
- при формуванні ярусів відвалів розкривних порід реалізовувати кути відкосів з метою попередження зсувних явищ;
- відвали родючих ґрунтів закотковувати та засівати сумішшю бобовозлакових і довгорічних трав;
- забезпечити здійснення систематичних спостережень за режимом підземних вод;
- забезпечити проведення систематичного маркшейдерського та гірничого технічного контролю за розробкою родовища;
- після завершення робіт здійснити рекультивацию кар'єру, де проводилися роботи, відповідно до затвердженого проекту;
- здійснювати провадження планованої діяльності із урахуванням вимог Закону України «Про тваринний світ»;
- у період масового розмноження диких тварин, з 1 квітня до 15 червня передбачити заборону на проведення робіт та заходів, які є джерелом підвищеного шуму та неспокою (пальба, проведення вибухових робіт тощо);
- призначити відповідальних осіб у сфері дотримання вимог природоохоронного законодавства;
- дотримуватись інших природоохоронних заходів, передбачених відповідними технологічними регламентами та Звітом з ОВД;
- здійснювати провадження планованої діяльності за умови наявності та дотримання усіх документів, у т.ч. документів дозвільного характеру, які з огляду на законодавство, регулюють зазначену діяльність (у тому числі спеціального дозволу на користування надрами);

- вживати заходи щодо приведення технологічного процесу до штатного стану у разі встановлення факту перевищення щодо будь-якого показника, що контролюється, забезпечити невідкладне інформування Мінприроди та здійснення заходів відповідного реагування;

- забезпечити здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля у разі змін планованої діяльності, які підлягають оцінці впливу на довкілля відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 1010 «Про затвердження критеріїв визначення планованої діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, та критеріїв визначення розширень і змін діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля».

2. Для планованої діяльності встановлюються такі умови щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та усунення їх наслідків, а саме:

- припинення будь-яких робіт при виникненні нештатних ситуацій (аварія, несправність тощо) до приведення технологічного процесу у відповідність до регламентних умов;

- розробити та затвердити наказом план організаційних заходів щодо локалізації та ліквідації аварійних ситуацій і аварій;

- при виникненні аварійних ситуацій під час здійснення операцій з відходами кількісний та якісний склад відходів визначається на місцях, по мірі їх утворення у порядку до вимог діючих законодавчих норм та актів, а з метою ліквідації аварійних розсипів та розливів (у разі виникнення) на підприємстві має передбачатись наявність необхідного обсягу відповідних пакувальних матеріалів та засобів щодо локалізації та ліквідації аварійних ситуацій.

3. Для планованої діяльності встановлюються такі умови щодо зменшення транскордонного впливу планованої діяльності, а саме:

- підстави для здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля планованої діяльності відсутні.

4. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійсненні таких компенсаційних заходів**:

- своєчасно та в повному обсязі сплачувати екологічний податок та інші загальнообов'язкові платежі;

- забезпечити сплату нарахованих компенсаційних збитків при аварійних ситуаціях.

5. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із запобігання, уникнення, зменшення (пом'якшення), усунення, обмеження впливу планованої діяльності на довкілля**, а саме:

- здійснення організаційних, економічних, екологічних та інших заходів, спрямованих на раціональне використання та охорону земель, їх захист від шкідливого антропогенного впливу;
- суворо дотримуватись основних вимог та рекомендацій санітарної служби та органів геоекологічного та гірничотехнічного контролю.
- вести роботи способами, які запобігають ерозії ґрунтів;
- запобігати погіршенню статусу всіх поверхневих водних тіл;
- забезпечувати охорону типових та унікальних природних комплексів і об'єктів, рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, рослинних угруповань;
- забезпечити демонтаж об'єкту планованої діяльності в разі виведення його з експлуатації та припинення реалізації планованої діяльності з поверненням території до умовно природнього стану;
- вести роботи способами, які забезпечують збереження природних комплексів і об'єктів, рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, сприяти формуванню екологічної мережі.

6. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення післяпроектного моніторингу**, а саме:

Розробити та узгодити план післяпроектного моніторингу (із зазначенням заходів, графіку здійснення), який має включати:

- здійснення щоквартального моніторингу кількісних та якісних показників забруднюючих речовин в атмосферному повітрі, ґрунті та підземних і поверхневих водах на межі санітарно-захисної зони і на межі житлової забудови;
- проводити щорічний радіаційний контроль видобутої сировини в кар'єр та продукції з неї на відповідність вимогам Державних гігієнічних нормативів «Норми радіаційної безпеки України (НРБУ-97)», затверджених постановою Головного державного санітарного лікаря України від 01.12.1997 № 62;
- здійснювати щоквартально моніторинг впливу шуму від планованої діяльності на довкілля на межі санітарно-захисної зони;
- здійснювати спостереження за якістю води шляхом проведення санітарно-мікробіологічного, хімічного, радіологічного контролю і визначення отрутохімікатів, відповідно до санітарних норм і правил щоквартально.

Післяпроектний моніторинг здійснюватиметься протягом п'яти років після початку реалізації діяльності. Звіти післяпроектного моніторингу надавати до Мінприроди та оприлюднювати для інформування населення.

Примітка: Якщо під час провадження господарської діяльності, буде виявлено значні

негативний вплив цієї діяльності на життя і здоров'я населення чи довкілля та якщо такий вплив не був оцінений під час здійснення оцінки впливу на довкілля та/або істотно змінює результати оцінки впливу цієї діяльності на довкілля, рішення про провадження такої планованої діяльності за рішенням суду підлягає скасуванню, а діяльність - припиненню.

7. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля на іншій стадії проектування**, а саме:

здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля планованої діяльності «Розробка Східної ділянки Біляївського родовища первинних каолінів будівництво гірничо-збагачувального комплексу продуктивністю 100 тис.м³/рік, зміна цільового призначення земельних ділянок площею близько 95 га» не передбачається.

Висновок з оцінки впливу на довкілля є обов'язковим для виконання. Екологічні умови, передбачені у цьому висновку, є обов'язковими.

Висновок з оцінки впливу на довкілля втрачає силу через п'ять років у разі, якщо не було прийнято рішення про провадження планованої діяльності.

Директор Департаменту
екологічної безпеки та
дозвільно-ліцензійної діяльності

С.І. Лук'янчук

Заступник Міністра
екології та природних ресурсів України

В.М. Вакараш

Підготовлено:
Шимкус М.О.

* Якщо здійснювалася процедура оцінки транскордонного впливу.
** Якщо з оцінки впливу на довкілля впливає така необхідність.

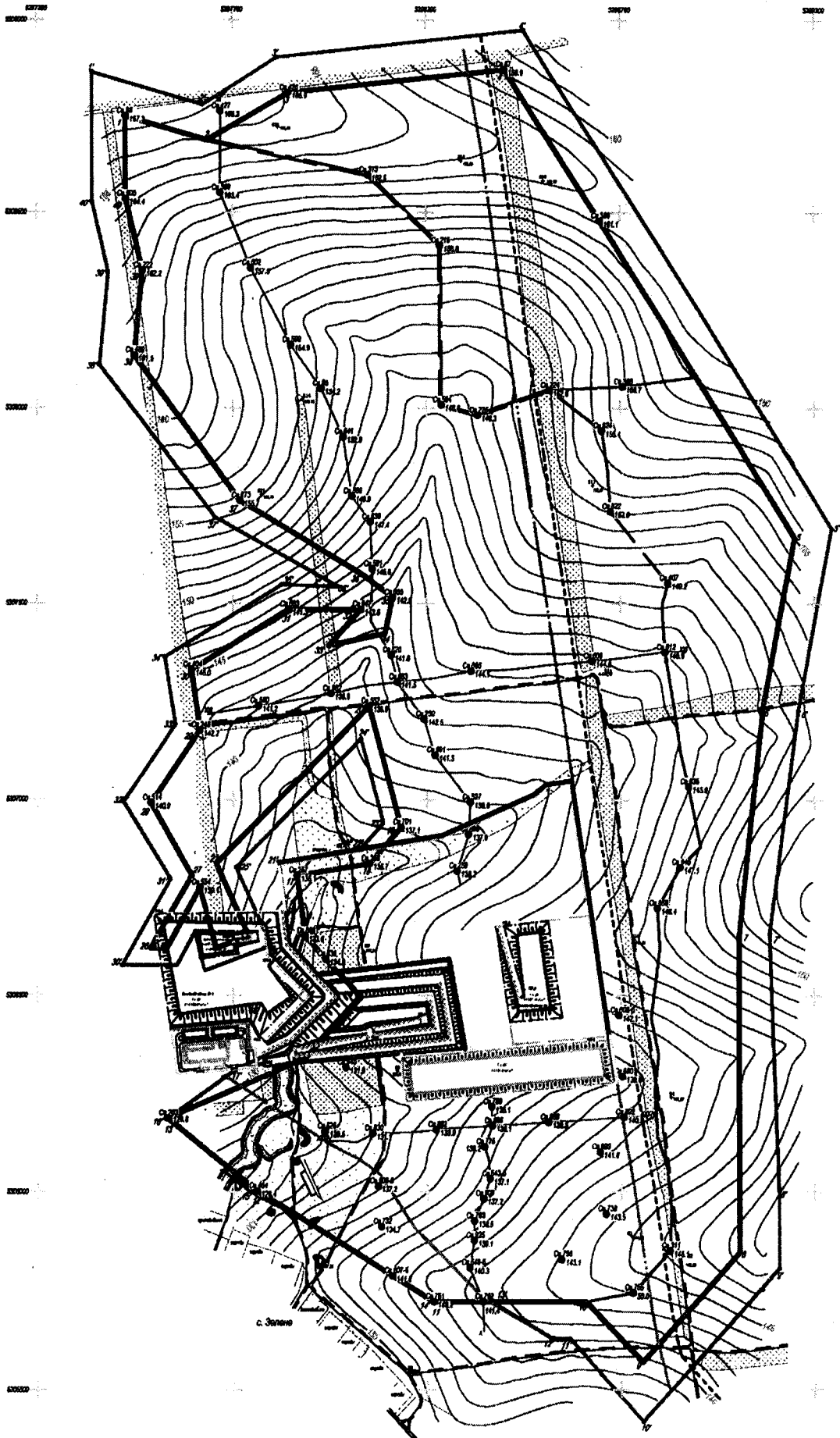

Рис.1.2 План кар'єру на кінець першого року відпрацювання

Детальний план - основне креслення
М 1:5000

5292200
5292000

5292700

5292600

5292700

5292200

Експлікація будівель і споруд

№ п/п	Найменування	Пусковий комплекс	Примітка
1	Збагачувальна фабрика (5*5,04га)	I	
1.1	I-й пусковий комплекс (100тис. грн)	I	5,0481га
1.2	II-й пусковий комплекс (100тис. грн)	II	
2	Хвостоскопів (тимчасовий монтажний майданчик)	I	3,4290га
3	Кар'єр	I	12,3048га
4	Видвал	I	2,8354га
5	Кар'єр	II	59,5633га
6	В'їзд, в'їзд	I	проект
7	В'їзд, в'їзд	I	проект
8	В'їзд, в'їзд	I	проект
9	Головний під'їзд, під'їзд	I	проект
10	Майданчик для сміттєзбірника	I	проект
11	Гостова стоянка автомобіля на 54 машин-місця	I	проект
12	Біотуалети	I	проект
13	Трансформаторна підстанція пересунена	I	проект
14	Мийка з навісом для стоянки та миття бульдозерів	I	проект
15	Смисосп під воду	I	проект
16	Навіс для зберігання палива	I	проект
17	Пожежний щит (2шт.)	I	проект
18	Вертовий пост	I	проект
19	Побутові приміщення з навісом	I	проект
20	Адміністративна будівля	I	проект
21	Станція первинні побутові стовби	I	проект
22	Очистка споруди мейннк і повернення вод	I	проект

ПІВНІЧ

5308500

5308000

5307500

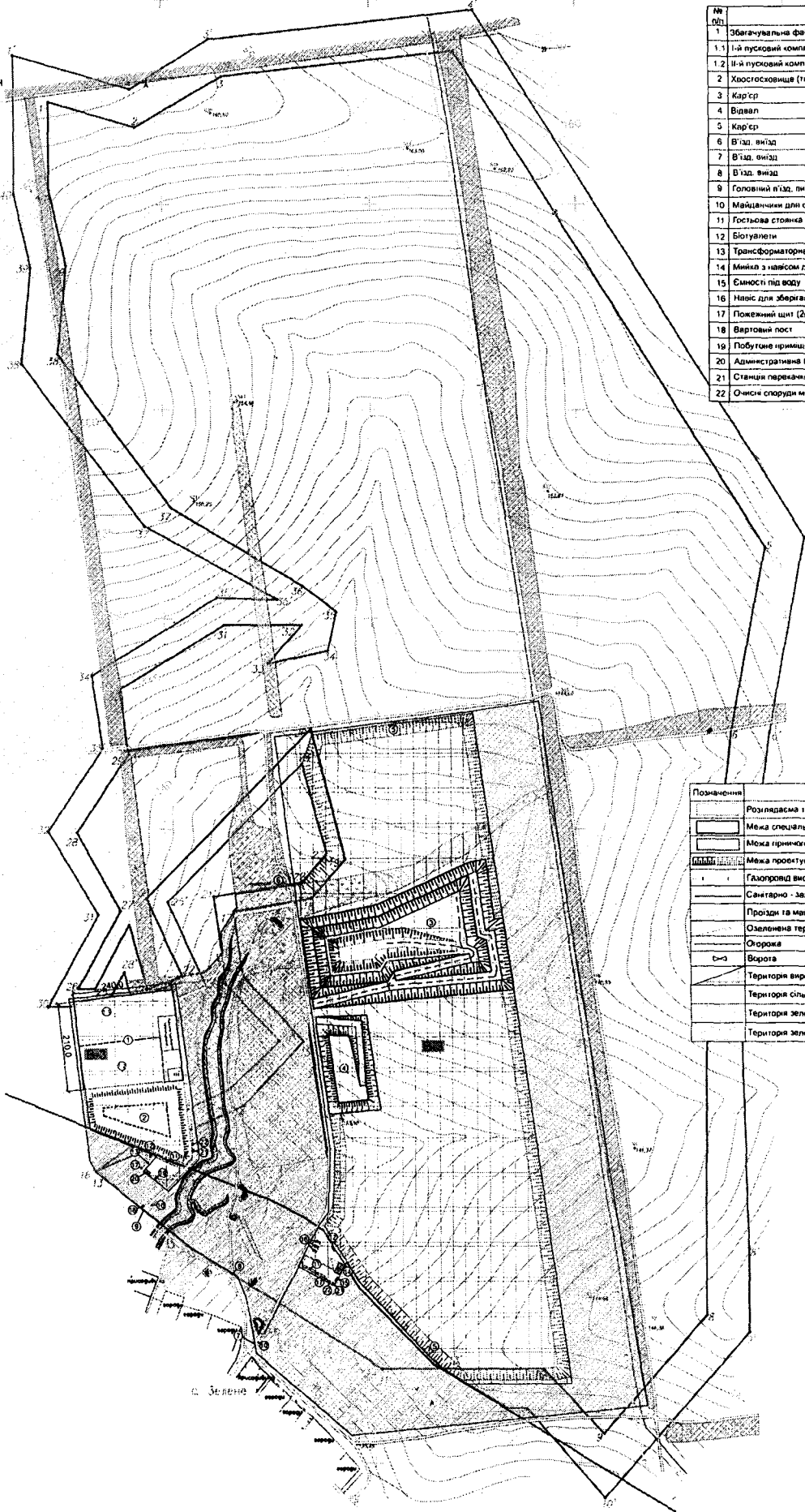
5307000

5306500

5306000

Умовні позначення

Позначення	Найменування	Примітка
[Symbol]	Розкладська територія ДПТ	160,189га
[Symbol]	Межа спеціального дозволу на користування надрами	сб миски на 15,2656га
[Symbol]	Межа ґрунтового відволу	462,381га
[Symbol]	Межа проєктного кар'єру	77,0681га
[Symbol]	Газопровід високого тиску (d=1200мм, гл. 1,5м до в. тр.)	юночий
[Symbol]	Санітарно-захисна зона - 300м	ДСП 173-96
[Symbol]	Прозіди та майданчики	3,366га
[Symbol]	Озеленена територія	68,363га
[Symbol]	Огорожа	5460м
[Symbol]	Ворота	4шт.
[Symbol]	Територія виробничі (адміністратива 3 класу шкідливості)	проект
[Symbol]	Територія сільськогосподарського призначення	юноча
[Symbol]	Територія зелених насаджень спеціального призначення	проект
[Symbol]	Територія зелених насаджень загального користування	юноча

				05/11 - 16		
Значні кл.	Арх. номер	Парк.	Дата	Детальний план - основне креслення ДПІ - 5		
ГАП	Майнне		02.17	Детальний план - основне креслення	ДПІ	5
ГП	Уваженко		02.17			
Розробив	Паричаєв		02.17			
				М 1:5000	ГП - Опан	

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ

Національний науковий центр
«Інститут ґрунтознавства
та агрохімії
імені О.Н.Соколовського»

NATIONAL ACADEMY
OF AGRARIAN SCIENCES
OF UKRAINE
National Scientific Center
«Institute of Soil Science
and Agrochemistry Research
named after O.N.Sokolovskii»

61024, Харків - 24, вул. Чайковського, 4. Тел.: (057) 704-16-69, 704-16-64, 704-16-68
факс: 704-16-69, E-mail: pochva@meta.ua, сайт: www.issai.com.ua

31.05.19. № 01-05/3'98
ша № _____ від _____

Першому заступнику голови
Вільнянської районної
державної адміністрації
Запорізької області
БІЛЮМУ М.

Про надання роз'яснень

Спеціалісти національного наукового центру «Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського» розглянули Ваш лист № 01-32/051 14.05.2019 р. про надання роз'яснень щодо розбіжностей у визначенні агровиробничих груп ґрунтів на території земельних ділянок кадастровими номерами 2321586100:01:001:0125, 2321586100:01:001:0130, 2321586100:01:001:0159 і 2321586100:01:001:0161.

Повідомляємо Вам, що довідки про якість ґрунтів були видані на основі архівних картографічних матеріалів великомасштабного обстеження. Архівних карт ґрунтів додаються (див. *Додаток*). Згідно цих даних, ґрунт покрив вищезазначених земельних ділянок представлений чорноземом звичайним глибоким малогумусним легкоглинистим на лесях (шифр 1 на карті ґрунтів) і чорноземом звичайним малогумусним легкоглинистим на лесях (шифр на карті ґрунтів 5 III), цифри агровиробничих

стосується результатів коригування 1976 р. на вказаній території, то більша кількість виділених агрогруп пов'язана з більш крупним масштабом зйомки.

Згідно результатів наданого Вами звіту ДНІ «Київський науково-дослідний та проектний інститут землеустрою» від 13.02.2017 № 08-06-13, то взагалі не виділено агрогрупи, що відносяться до особливо цінних, на всій площі 160,189 га. Натомість виділена агрогрупа 68е (чорноземи звичайні слабодефльовані важкосуглинкові), причому, вказано у звіті, що зв'язно не більше 5 см верхнього гумусового горизонту, тоді як згідно діагностики слабодефльованих ґрунтів вони повинні бути зв'язно до половини гумусового горизонту, який становить цих ґрунтах 35-40 см. Крім того, дефляції піддаються у першу чергу вітроударні схили східної і південно-східної експозиції, тоді як нахил земельних ділянок на південний захід. Незрозуміло, чому обстеження було проведено у зимовий час чи взагалі можливо було його провести (звіт датований 13 лютого 2017 р.).

Що стосується агрохімічних паспортів земельних ділянок за результатами обстеження у 2015 р., то наведені у них фактичні дані потужності гумусових горизонтів на рівні 40-45 см, вмісту гумусу 4,65-4,85 % відповідають незмитим недефльованим лідам чорноземів звичайних і знаходяться в архівним ґрунтово-картографічним матеріалам, на підставі яких Інститут «ІГА імені О.Н. Соколовського» підготував довідки про якість ґрунтів.

Додаток: 1) копія фрагментів карти ґрунтів (1 арк.)

2) номенклатура ґрунтів (1 арк.).

Директор,
академік НААН

С.А. Балук

Виконавець: В.Б. Соловей
т. (+38057)704-16-69

грунти (шифр агро виробничих груп ґрунтів 59л та 60л) відносяться до особливо цінних груп ґрунтів.

Відповідно до картограми агро виробничих груп ґрунтів «КСП Ілліча» Вільнянського району Запорізької області складеної у 1961, (корегування матеріалів великомасштабного обстеження проведена у 1976 р. «МСХ УРСР / Укрземпроект» Запорізька філія, м. Запоріжжя, на території колишнього «КСП Ілліча» Вільнянського району Запорізької області визначені наступні агро виробничі групи ґрунтів: 60е шифр підгрупи I; 60е шифр підгрупи VIII; 65 е шифр підгрупи VIII; 65е шифр підгрупи X; 66 е шифр підгрупи VIII; 66 е шифр підгрупи X; 67 е шифр підгрупи VIII; 67 е шифр підгрупи X; 67 е шифр підгрупи XII; 68 е шифр підгрупи I; 69 е шифр підгрупи I; 134 е шифр підгрупи V; 209 е шифр підгрупи V; 143 шифр підгрупи V; 215 е; 218.

В контурах полів № 159-191 зазначені агро виробничі групи ґрунтів 209 е, 65 е, 68е, 60 е, 134 е, 143 . У співставленні до даних публічної кадастрової України в цих контурах орієнтовно розташовані земельні ділянки із кадастровими номерами:

агровиробнича група ґрунтів 209е,68е,65е:

1.2321586100:01:001:0125

2.2321586100:01:001:0134

3.2321586100:01:001:0130

агровиробнича група ґрунтів 134 е,143

1.2321586100:01:001:0159

2.2321586100:01:001:0169

За результатами звіту з якісної характеристики ґрунтового покриття території обстеження наданого Відділом проблем екології та ґрунтових обстежень ДП «Київським науково-дослідним та проектним інститутом землеустрою» від 13.02.2017 № 08-06-136 встановлено, що ґрунтовий покрив території обстеження, загальною площею 160,1892 га розташованої на території Павлівської сільської ради Вільнянського району Запорізької області, представлений ґрунтовими відмінами (шифр агро виробничої групи 65 е, 66 е, 68 е, 134 е, 143,209 е).

Згідно наказу Державного комітету України по земельних ресурсах № 245 від 06.10.2003 року «Про затвердження переліку особливо цінних груп ґрунтів», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28.10.2003 за № 979/8300, ґрунти (шифр агро виробничих груп ґрунтів 65е,66е,68е,134е,143, 209е), які залягають на зазначеній території обстеження, не відносяться до особливо цінних груп ґрунтів.

Відповідно до агрохімічних паспортів поля земельних ділянок, які видав Запорізькою філією ДУ «Інститут охорони ґрунтів» у 2019 році за використанням даних суцільних агрохімічних обстежень ґрунтів України проведених у 2015 році, зазначені шифри агро виробничих груп ґрунтів: 65е, 66е,68е на земельних ділянках із кадастровими номерами:

1.2321586100:01:001:0125

2.2321586100:01:001:0134

3.2321586100:01:001:0130

Враховуючи вищенаведене, просимо навести перелік

публікації

проведених у 2015 році, зазначені шифри агро виробничих груп ґрунті
66e,68e на земельних ділянках із кадастровими номерами:

1.2321586100:01:001:0125

2.2321586100:01:001:0134

3.2321586100:01:001:0130

Враховуючи вищенаведене, просимо надати роз'яснення розбіжностей у визначенні агро виробничих груп ґрунтів та копії архівних матеріалів ґрунтів, на підставі яких Національним центром «Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського», було проведено експертизу та видано довідки про якість ґрунтів від 25.04.2019 № 01-07/307/312;01-07/311;01-07/310;01-07/309.

Додаток на 10-ти аркушах, копія звіту з якісної характеристики ґрунтового покриву, агрохімічні паспорти полів земельних ділянок.

Перший заступник голови

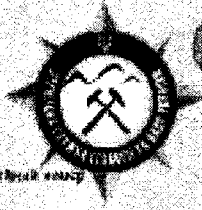

М. БІЛИЙ

Ганна Шепель 4 15 73

14.05.2018

Державна служба геології та надр України

СПЕЦІАЛЬНИЙ ДОЗВІЛ

на користування надрами

4064

Дата видачі

від 18 жовтня 2006 року

Номер наказу

Наказ від 16.08.2016 № 261

Цей спеціальний дозвіл на користування надрами видається на виконання наказу Державної служби геології та надр України від 16.08.2016 № 261

Над користування надрами наданося за статтю 44 Конституції України на виконання статті 17 Закону України «Про нафту і газ» та статті 2 Закону України «Про спеціальний дозвіл на користування надрами».

видобування

Мета видобування

видобування каоліну в якості сировини для виробництва збагаченого каоліну для застосування в керамічній та паперовій промисловості

Цьому спеціальному дозволу на користування надрами наданося на виконання наказу Державної служби геології та надр України від 16.08.2016 № 261

Назва родовища

Вільнянське родовище Східна ділянка

Географічні координати:

	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10
Північ	47°59'42"	47°59'40"	47°59'44"	47°59'40"	47°59'40"	47°58'53"	47°58'34"	47°58'08"	47°57'50"	47°58'04"
Схід	35°27'56"	35°28'06"	35°28'56"	35°28'43"	35°28'49"	35°29'05"	35°29'12"	35°29'17"	35°29'09"	35°28'53"
Південь	47°58'04"	47°58'12"	47°58'19"	47°58'24"	47°58'29"	47°58'34"	47°58'39"	47°58'40"	47°58'43"	47°58'44"
Захід	35°28'34"	35°28'12"	35°28'30"	35°28'18"	35°28'25"	35°28'18"	35°28'17"	35°28'26"	35°28'33"	35°28'28"
Північ	47°58'40"	47°58'34"	47°58'31"	47°58'28"	47°58'23"	47°58'21"	47°58'19"	47°58'18"	47°58'17"	47°58'16"
Схід	35°28'07"	35°28'11"	35°28'02"	35°28'02"	35°28'01"	35°27'59"	35°28'04"	35°28'04"	35°28'05"	35°28'04"
Південь	47°58'01"	47°58'01"	47°58'01"	47°58'01"	47°58'01"	47°58'01"	47°58'01"	47°58'01"	47°58'01"	47°58'01"
Захід	35°28'46"	35°28'28"	35°28'30"	35°28'28"	35°28'20"	35°28'25"	35°28'10"	35°28'07"	35°27'58"	35°28'50"

Масштаб карти

Запорізька область, Вільнянський район

Цей спеціальний дозвіл на користування надрами видається на виконання наказу Державної служби геології та надр України

Вільнянський район, с/пгт Вільнянськ

2,5 км на північ від м. Вільнянськ

Кількість

382,0 тн

Місцева назва родовища (назва родовища)

каолін первинний

На користь користування надрами наданося на виконання статті 17 Закону України «Про нафту і газ» та статті 2 Закону України «Про спеціальний дозвіл на користування надрами».

Підприємство здійснює свою діяльність у Т.Ч. касати індивідуальної кат. В+С₁ - 42136 (В - 8900; С₁ - 33236); С₂ - 14657 кв. м. ґрунтового ділянки кат. В+С₁ - 23057 (В - 4557; С₁ - 18500); С₂ - 5206 кв. м.

у Т.Ч. касати індивідуальної кат. В+С₁ - 42136 (В - 8900; С₁ - 33236); С₂ - 14657 кв. м. ґрунтового ділянки кат. В+С₁ - 23057 (В - 4557; С₁ - 18500); С₂ - 5206 кв. м.

Ступінь використання:

не розробляється

Цьому документу надано статус офіційного документа підприємства у разі його використання

ДКЗ СРСР, протокол від 23.12.1983 № 9397

Загальна площа земельної ділянки, що знаходиться в користуванні підприємства

недержавне

Складний уступ:

1. Наказання Кабінету Міністрів України «Про природних ресурсів України» - лист від 11.09.2011 № 17477/06/10-11.
2. Наказання Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 31.08.2011 № 286/108» - лист від 11.09.2011 № 17477/06/10-11.
3. Наказання Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 25.08.2011 № 1402-3, 1.12.6290» - лист від 11.09.2011 № 17477/06/10-11.
4. Інформаційно-аналітичний звіт про стан ґрунтового ділянки в межах ділянки кат. В+С₁ - 23057.
5. Статистичні дані про стан ґрунтового ділянки в межах ділянки кат. В+С₁ - 23057.
6. Щорічні звіти про стан ґрунтового ділянки в межах ділянки кат. В+С₁ - 23057.

Видовий призначення:

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ВІЛНЯВСЬКИЙ ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ»**
КОД 3441335
70002, ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ, ВІЛНЯНСЬКИЙ РАЙОН,
МІСТО ВІЛНЯНСЬКЕ, ВУЛ. БОЧАРОВА, БУДИНОК 16, ОФІС 175

Підприємство здійснює свою діяльність у Т.Ч. касати індивідуальної кат. В+С₁ - 42136 (В - 8900; С₁ - 33236); С₂ - 14657 кв. м. ґрунтового ділянки кат. В+С₁ - 23057 (В - 4557; С₁ - 18500); С₂ - 5206 кв. м.

Міністерство екології та природних ресурсів України - лист від 14.09.2011 № 17477/06/10-11
Держрегістрація України - від 25.08.2011 № 1402-3, 1.12/6290

Срок застосування документа:

до 18 (вісімнадцятого) жовтня 2026 (шістнадцять повного) року

Учасники угоди: (підприємство, яке здійснює свою діяльність у Т.Ч. касати індивідуальної кат. В+С₁ - 42136 (В - 8900; С₁ - 33236); С₂ - 14657 кв. м. ґрунтового ділянки кат. В+С₁ - 23057 (В - 4557; С₁ - 18500); С₂ - 5206 кв. м.)

№ 4066 з д. 31.10.2016

Цьому документу надано статус офіційного документа підприємства у разі його використання

Д.В. Абрамчук
(підпис)

AN 005090

Представнику громадської організації «ВОЛЬТЕРРА»
Буркоту Д.В.

Щодо аналізу розрахунків розсіювання

У відповідь на Ваше звернення від 03.10.2019р. повідомляю наступне. Проаналізувавши дані Звіту з оцінки впливу на довкілля ТОВ «БІЛЯЇВСЬКИЙ ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ»

(<http://eia.menr.gov.ua/uploads/documents/2919/reports/99b991a8a61b52c7a0c168ac0d627b07.pdf>), у частині приведених розрахунків розсіювання забруднюючих речовин в атмосферному повітрі на період будівництва та у процесі виробничої діяльності були виявлені помилки у розрахунках, що фактично значно зменшують реальні обсяги впливу, а саме:

1. у програмі розрахунку «ЕОЛ+» джерела викидів, такі як кар'єр та автотранспорт визначені як «точкові» з діаметрами джерела викиду по 0,5 м. По факту вказані джерела є площадними та пересувними відповідно, тому об'єми викидів розраховані не вірно;
2. у програмі використано навірний коефіцієнт осідання пилу для сипучих матеріалів з індексом «1». Згідно з ОНД - 86 для відкритих вузлів пересипання та джерел не обладнаних допоміжним пиловловлюючим/пилоочисним обладнанням він має дорівнювати «3»;
3. включено до розрахунку в процесі будівництва показник крупності піщано-гравійної суміші на рівні 10-5 см, що не відповідає дійсності для піску або гравію, що навмисно применшує об'єм викиду при пересипці піщано-гравійної суміші відкритого з чотирьох сторін вузла розвантаження;
4. вказано гранично-допустиму концентрацію забруднюючої речовини, а саме: бенз(а)пірену на рівні 0,0001 мг/м³. По факту затверджена на державному рівні величина ГДК по бензапірену становить 0,000001 мг/м³;

Не проведено розрахунків від відвалів порід, некондиційних корисних копалин, чорнозему; станції очищення та нейтралізації стічних вод; шламонакопичувача; хвостосховища; відстійників; резервуарів зберігання палива/заправні станції та від обладнання, а саме: важка автотехніка; грохоти/дробарки; стрічкові/гвинтові конвеєри; елеватори; відкриті вузли пересипання сипучих матеріалів, тощо.

Частина з наведених методик розрахунків є застарілою, що може впливати на розрахунок реальних об'ємів викидів та якісний склад забруднюючих речовин.

Також, звертаю увагу, що програма розрахунку «ЕОЛ+», яка використана не містить номерів та дат видачі ліцензії, що суперечить діючому законодавству.

Інженер-проектувальник у частині забезпечення безпеки життя і здоров'я людини, захисту навколишнього природного середовища
10.10.2019р.

Т.О. Огарьова

Тернопільський адміністративний суд
49000 м. Дніпро, вул. Василя Жуковського, 23

Зайкавленим особам

гр. Кільни Анастасії Федорівни, 02 червня 1939 року народження, паспорт СА 705494, виданий Вільнянським РВ УМВС України в Запорізькій області 18 лютого 1998 року, реєстраційний номер облікової картки платника податків 1439714663, яка зареєстрована за адресою: Запорізька область, Вільнянський район, село Біляївка, вулиця Травнева, 80

ЗАЯВА

Я, Кільна Анастасія Федорівна, володію на праві приватної власності земельною ділянкою з кадастровим номером 2123586100:01:001:0090 та заявляю, що станом на 15.07.2019 року жодних досліджень якості ґрунтового покриву моєї земельної ділянки не проводилось. До мене не надходило жодного звернення або повідомлення зі вказаного приводу.

Шістнадцятого липня дві тисячі дев'ятнадцятого року.

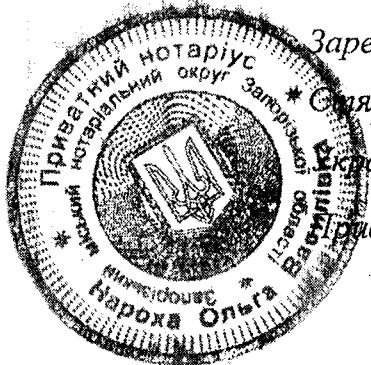
Підпис:

Місто Запоріжжя, Запорізька область, Україна

шістнадцятого липня дві тисячі дев'ятнадцятого року.

Я, Нароха О.В., приватний нотаріус Запорізького міського нотаріального округу засвідчую справжність підпису гр. Кільни Анастасії Федорівни, який зроблено у моїй присутності.

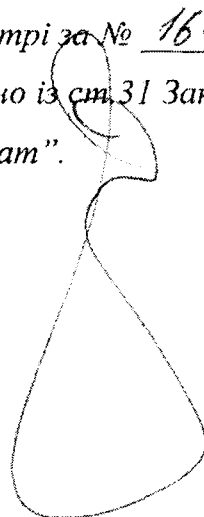
Особу гр. Кільни Анастасії Федорівни, яка підписала документ, встановлено, її дієздатність перевірено.

Зареєстровано в реєстрі за № 1679

Сплату згідно із ст. 31 Закону України "Про нотаріат".

Приватний нотаріус:

ННН 445680

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "УКРХІМАНАЛІЗ"
Р/р 26006056202871, Столична філія ПАТ КБ "ПРИВАТБАНК", МФО 380269

УКРХІМАНАЛІЗ

03028, м. Київ, пр-т Науки, буд. 41, оф. 328
код за ЄДРПОУ 39098305
Тел: (044) 238-20-26
E-mail: info@himanaliz.ua Web: www.himanaliz.ua

СЕРТИФІКАТ АНАЛІЗУ

№3619/2 від 08 квітня 2019 р.

Замовник: ФОП Ганчев Віктор Вікторович

Зразок: ґрунт. Проба відібрана Замовником.

Місце відбору: Земельна ділянка №2.

Результати агрохімічного аналізу ґрунту

	№	Показник	Одиниця виміру	Результат	Рівень забезпечення			
					Низький	Середній	Високий	Надвисокий
Макроел-ти	1	Азот нітратний	мг/кг	10,2				
	2	Азот лужногідролізований	мг/кг	140				
	3	Фосфор рухомий (по Чірікову)	мг/кг	66				
	4	Калій рухомий (по Чірікову)	мг/кг	97				
Загальні показники	5	Органічна речовина	%	9,9				
	6	pH водної витяжки		7,2	Слаболужна			
	7	pH сольової витяжки		6,5	Близька до нейтральної			
	8	Засоленість загальна	мг/100г	135	Незасолений ґрунт			
	9	Питома електропровідність	мСм/см	0,21	Незасолений ґрунт			
	10	Гідролітична кислотність	ммоль*екв/100г	0,43				
	11	Сума увібраних основ	ммоль*екв/100г	16				
Мезоел-ти	12	Сірка рухома	мг/кг	2,8				
	13	Кальцій обмінний	ммоль*екв/100г	25,5				
	14	Магній обмінний	ммоль*екв/100г	2,75				
Мікроелементи	15	Цинк	мг/кг	0,000				
	16	Мідь	мг/кг	0,020				
	17	Кобальт	мг/кг	0,000				
	18	Марганець	мг/кг	149,000				
	19	Молибден	мг/кг	0,100				
	20	Бор	мг/кг	0,170				
Водна витяжка	21	Хлориди	ммоль*екв/100г	0,11	Не перевищує поріг токсичності			
	22	Карбонати	ммоль*екв/100г	0,00	Не перевищує поріг токсичності			
	23	Бікарбонати	ммоль*екв/100г	0,29	Не перевищує поріг токсичності			
	24	Сульфати	ммоль*екв/100г	0,35	Не перевищує поріг токсичності			
	25	Натрій	ммоль*екв/100г	0,16	Не перевищує поріг токсичності			
	26	Калій	ммоль*екв/100г	0,02	Не перевищує поріг токсичності			
	27	Кальцій	ммоль*екв/100г	0,48	Не перевищує поріг токсичності			
	28	Магній	ммоль*екв/100г	0,12	Не перевищує поріг токсичності			
	29	Сума солей	%	0,05				

Виконав

Затвердив

Кунгурова О.В.

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "УКРХІМАНАЛІЗ"
Р/р 26006056202871, Столична філія ПАТ КБ "ПРИВАТБАНК", МФО 380269

УКРХІМАНАЛІЗ

03028, м. Київ, пр-т Науки, буд. 41, оф. 328
код за ЄДРПОУ 39098305
Тел: (044) 238-20-26
E-mail: info@himanaliz.ua Web: www.himanaliz.ua

СЕРТИФІКАТ АНАЛІЗУ

№3619/3 від 08 квітня 2019 р.

Замовник: ФОП Ганчев Віктор Вікторович

Зразок: ґрунт. Проба відібрана Замовником.

Місце відбору: Земельна ділянка №3.

Результати агрохімічного аналізу ґрунту

	№	Показник	Одиниця виміру	Результат	Рівень забезпечення			
					Низький	Середній	Високий	Надвисокий
Макроел-ти	1	Азот нітратний	мг/кг	12,3				
	2	Азот лужногідролізований	мг/кг	143				
	3	Фосфор рухомий (по Чірікову)	мг/кг	70				
	4	Калій рухомий (по Чірікову)	мг/кг	118				
Загальні показники	5	Органічна речовина	%	13,0				
	6	pH водної витяжки		7,3		Слаболужна		
	7	pH сольової витяжки		6,8		Слаболужна		
	8	Засоленість загальна	мг/100г	170		Незасолений ґрунт		
	9	Питома електропровідність	мСм/см	0,29		Незасолений ґрунт		
	10	Гідролітична кислотність	ммоль*екв/100г	0,22				
	11	Сума увібраних основ	ммоль*екв/100г	17				
	Мезоел-ти	12	Сірка рухома	мг/кг	7,4			
13		Кальцій обмінний	ммоль*екв/100г	26,5				
14		Магній обмінний	ммоль*екв/100г	3,50				
Мікроелементи	15	Цинк	мг/кг	0,000				
	16	Мідь	мг/кг	0,969				
	17	Кобальт	мг/кг	0,000				
	18	Марганець	мг/кг	150,000				
	19	Молібден	мг/кг	0,200				
	20	Бор	мг/кг	0,500				
Водна витяжка	21	Хлориди	ммоль*екв/100г	0,10		Не перевищує поріг токсичності		
	22	Карбонати	ммоль*екв/100г	0,00		Не перевищує поріг токсичності		
	23	Бікарбонати	ммоль*екв/100г	0,33		Не перевищує поріг токсичності		
	24	Сульфати	ммоль*екв/100г	0,70		Не перевищує поріг токсичності		
	25	Натрій	ммоль*екв/100г	0,22		Не перевищує поріг токсичності		
	26	Калій	ммоль*екв/100г	0,02		Не перевищує поріг токсичності		
	27	Кальцій	ммоль*екв/100г	0,80		Не перевищує поріг токсичності		
	28	Магній	ммоль*екв/100г	0,20		Не перевищує поріг токсичності		
	29	Сума солей	%	0,08				

Виконав

Затвердив

Кунгурова О.В.

СЕРТИФІКАТ АНАЛІЗУ

№3619/1 від 08 квітня 2019 р.

Замовник: ФОП Ганчев Віктор Вікторович

Зразок: Ґрунт. Проба відібрана Замовником.

Місце відбору: Земельна ділянка №1.

Результати агрохімічного аналізу ґрунту.

	№	Показник	Одиниця виміру	Результат	Рівень забезпечення				
					Низький	Середній	Високий	Надвисокий	Невизначений
Макроел-ти	1	Азот нітратний	мг/кг	2,6					
	2	Азот лужногідролізований	мг/кг	168					
	3	Фосфор рухомий (по Чірікову)	мг/кг	48					
	4	Калій рухомий (по Чірікову)	мг/кг	123					
Загальні показники	5	Органічна речовина	%	12,0					
	6	pH водної витяжки		6,9					Нейтральна
	7	pH сольової витяжки		6,1					Близька до нейтральної
	8	Засоленість загальна	мг/100г	62					Незасолений ґрунт
	9	Питома електропровідність	мСм/см	0,13					Незасолений ґрунт
	10	Гідролітична кислотність	ммоль*екв/100г	0,53					
	11	Сума увібраних основ	ммоль*екв/100г	16					
Мезоел-ти	12	Сірка рухома	мг/кг	0,4					
	13	Кальцій обмінний	ммоль*екв/100г	23,5					
	14	Магній обмінний	ммоль*екв/100г	4,75					
Мікроелементи	15	Цинк	мг/кг	0,293					
	16	Мідь	мг/кг	0,159					
	17	Кобальт	мг/кг	0,000					
	18	Марганець	мг/кг	149,000					
	19	Молибден	мг/кг	0,500					
	20	Бор	мг/кг	0,150					
Водна витяжка	21	Хлориди	ммоль*екв/100г	0,14					Не перевищує поріг токсичності
	22	Карбонати	ммоль*екв/100г	0,00					Не перевищує поріг токсичності
	23	Бікарбонати	ммоль*екв/100г	0,32					Не перевищує поріг токсичності
	24	Сульфати	ммоль*екв/100г	0,07					Не перевищує поріг токсичності
	25	Натрій	ммоль*екв/100г	0,12					Не перевищує поріг токсичності
	26	Калій	ммоль*екв/100г	0,02					Не перевищує поріг токсичності
	27	Кальцій	ммоль*екв/100г	0,30					Не перевищує поріг токсичності
	28	Магній	ммоль*екв/100г	0,16					Не перевищує поріг токсичності
	29	Сума солей	%	0,04					

Виконав

Затвердив

Кунгурова О.В.

ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
ЗАПОРІЗЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЛАБОРАТОРНИЙ ЦЕНТР
ІНСТИТУТУ ПЕРШЕГО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Випробувальний центр
м. Запоріжжя, вул. Випоріжжя, 69/97, тел. (061) 283-17-01, E-mail: zpbobis@ukr.net

ПРОТОКОЛ ВИПРОБУВАНЬ

№ 3461 від «13» вересня 2018 року

1. Замовник: Байшовий С.О., 70002, Запорізька область, м. Вільнянськ, вул. Бочарова, 6/3
2. Об'єкт(и) випробувань та реєстраційний (і) номер(и) зразка(ів): вода питна (зразок № 3461)
3. Виробник зразок(ів) дібраний з криниці: Білявка Вільнянського району Запорізької області
4. Дата та час відбору зразка(ів): 29.08.2018 10:00
5. Дата та час отримання зразка(ів) для випробувань: 29.08.2018 11:30
6. Опис зразка(ів) та його стан: зразок придатний для випробування
7. Мета випробувань: визначення радіоактивності води на відповідність ДСанПін 2.2.4-171-10
8. Місце проведення лабораторної діяльності: радіологічна лабораторія
9. Дата(и) проведення випробувань: 29.08.2018- 13.09.2018

10. Результати випробувань: наведені в таблиці

№ п/п	Назва показника, одиниця вимірювання	Вимоги НД	Результати випробувань*	Позначення НД на методи випробувань	Невизначеність вимірювання/ примітка
1	2	3	4	5	6
1	Сумарна α -активність, Бк/л	не більше 0,1	нижче чутливості методу (0,09)	МИ 1997	не визначається
2	Сумарна β -активність, Бк/л	не більше 1,0	0,06	МИ 1997	$\pm 0,02$

*Результати стосуються лише зразка, який був представлений для випробувань.

11. Висновок: Сумарна α - β активність у представленому зразку не перевищує рівні, встановлені Державними санітарними нормами та правилами «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПін 2.2.4-171-10)

12. Відповідальні виконавці:

лікар з радіаційної гігієни Л.Т. Лемешко

фельдшер-лаборант С.М. Преображенська

фельдшер-лаборант Т.О. Вінярська

фельдшер-санітарний С.В. Левчик

13. Протокол випробувань затверджений: завідувач організації санітарно-гігієнічних досліджень О.І. Колеров

Довідки/копії протоколу передрук без дозволу випробувальної лабораторії забороняється.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

ДУ "Інститут громадського здоров'я ім. О.М.Марзеева НАМН України"

Рідинно-сцинтиляційний альфа-бета-спектрометр Quantulus 1220TM, свідоцтво № 5323, чинне до 19.07.19 р.

Спектрометр енергій гамма-випромінювання ORTEC, свідоцтво № 5321, чинне до 19.07.19 р.

ПРОТОКОЛ № ІГЗ - 2018 - 172

оцінки радіаційної якості води джерела питного (господарського)
водопостачання на відповідність вимогам ДСанПІН 2.2.4 - 171 - 10, п.3.2

Вих. № 26 / 3959

від 28 " 11 2018 р.

Замовник: Товариство з обмеженою відповідальністю "Біляївський збагачувальний комбінат"

Адреса замовника: 70002, Запорізька обл., м. Вільнянськ, вул. Бочарова, 16, офіс 175

Назва джерела: Вода зі свердловини

Місце розташування: с. Зелене, вул. Шевченка, 18

Глибина 10 м

Результати вимірювання радіаційних показників води:

Радіаційний показник	Значення показника, Бк/л	Норматив, Бк/л
Сумарна альфа-активність:		0,1
Сумарна бета-активність		1,0
Радон - 222	4	100
Радій-226	0,15	1,0
Радій-228	0,08	1,0
Уран природний	1,97	1,0
Цезій-137		2,0
Стронцій-90		2,0
Свинець-210		
Полоній-210		
Тритій		

Показники визначаються при дослідженні радіаційної якості води за вимогами Директиви Ради ЄС 98/83/ЄС

Метод дослідження: концентрування з наступним вимірюванням питомої активності на альфа-бета-рідинно-сцинтиляційному спектрометрі Quantulus 1220 TM та спектрометрі енергій гамма-випромінювання ORTEC

Вода джерела: За радіаційним показником вмісту урану не відповідає вимогам ДсанПІН 2.2.4-171-10, п.3.2 і НРБУ-97 п. 8.6.4

Рекомендації: Застосування методів попередньої обробки води

27 листопада 2018 р.

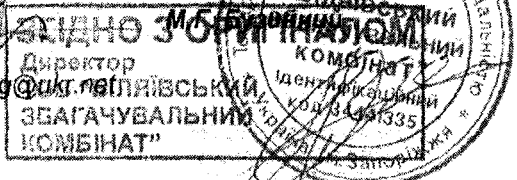
Термін дії протоколу - 3 роки

Директор ДУ "ІГЗ НАМНУ"

А.М. Сердюк

Завідувач лабораторії
радіаційного моніторингу

телефон/факс: 044-513-70-74; електронна адреса: radmonitoring@ukr.net

ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
ЗАПОРІЗЬКИЙ ОБЛАСТНИЙ ЛАБОРАТОРНИЙ ЦЕНТР
МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Випробувальний центр
буль. Возлецька, 37 м. Запорізька обл. 70002, тел. (066) 263-11-01, Е-mail: znablsc@ukr.net

ПРОТОКОЛ ВИПРОБУВАНЬ

№ 3460 від «13» вересня 2018 року

- Замовник: Байшовський С.О., 70002, Запорізька область, м. Вільнянськ, вул. Бочарова, 6/3
- Об'єкт(и) випробувань та реєстраційний (і) номер(и) зразка(ів): вода питна (зразок № 3460)
- Виробник: зразок відібраний з криниці с. Роздолля Вільнянського району Запорізької області
- Дата та час відбору зразка(ів): 29.08.2018, 10⁰⁰
- Дата та час отримання зразка(ів) для випробувань: 29.08.2018, 11³⁰
- Опис зразка(ів) та його стан: зразок придатний для випробування.
- Мета випробувань: визначення радіоактивності води на відповідність ДСанПін 2.2.4-171-10
- Місце проведення лабораторної діяльності: радіологічна лабораторія
- Дата(и) проведення випробувань: 29.08.2018-13.09.2018

10. Результати випробувань: наведені в таблиці

№ п/п	Назва показника, одиниця вимірювання	Вимоги ДД	Результати випробувань*	Позначення ДД на методи випробувань	Невизначеність вимірювання/примітка
1	2	3	4	5	6
1	Сумарна α -активність, Бк/л	не більше 0,1	0,88	МН 1997	$\pm 0,7$
2	Сумарна β -активність, Бк/л	не більше 1,0	0,74	МН 1997	$\pm 0,23$

*Результати стосуються лише зразка, який був представлений для випробувань.

11. Висновок: Сумарна α -активність у представленому зразку перевищує рівні, встановлені Державними санітарними нормами та правилами «Технічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПін 2.2.4-171-10).

Сумарна β -активність у представленому зразку не перевищує рівні, встановлені Державними санітарними нормами та правилами «Технічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПін 2.2.4-171-10).

12. Виповідаць інспекції: лікар з радіаційної гігієни П.Г. Лемешко
фельдшер-лаборант С.М. Преображенська
фельдшер-лаборант Т.О. Вінаренка
фельдшер санітарний С.В. Левник

13. Протокол випробувань затверджений: за підписом керівника організації санітарно-гігієніч. досліджень С.М. Колюбаков

Позаштатний член експертної комісії з питань безпеки харчових продуктів та безпеки санітарно-гігієніч. досліджень

ДЕРЖАВНИЙ УСТАНОВА
 ЗАУЧОРВАННЯ ОБЛАСНОЇ ЛАБОРАТОРІЇ ПІВНІЧНОЇ
 ОБЛІСТІ ПІДСЬВА ОБХОДУ І ЗДОРОВ'Я МІСЬКАЦІВ
 Випробувальний центр
 вул. Рекордно, 27 м. Запоріжжя, 69002, тел. (061) 283-17-01, E-mail: zaoblbes@ukr.net

ПРОТОКОЛ ВИПРОБУВАНЬ

№ 3459 від «13» вересня 2018 року

1. Замовник: Ванюковий С.О., 70002, Запорізька область, м. Вільнянськ, вул. Бонірова, 63
2. Об'єкт(и) випробувань та реєстраційний(и) номер(и) зразка(ів): вода питна (зразок № 3459)
3. Виробник зразка(ів) та/або виробник критичні с: Зелене Вільнянського району Запорізької області
4. Дата(и) та час відбору зразка(ів): 29.08.2018 10⁰⁰
5. Дата(и) та час отримання зразка(ів) для випробувань: 29.08.2018 11⁰⁰
6. Опис зразка(ів) та його стан: зразок придатний для випробування
7. Мета випробувань: визначення радіоактивності води на відповідність ДСанПН 2.2.4-171-10
8. Місце проведення лабораторної діяльності: радіологічна лабораторія
9. Дата(и) проведення випробувань: 29.08.2018-13.09.2018

10. Результати випробувань: наведені в таблиці

№ зразка	Назва показника, або показників випробування	Вимоги ДД	Результати випробувань*	Позначення ДД на методи випробувань	Невизначеність вимірювання/прийматися
1	2	3	4	5	6
1	Сумарна α-активність, Бк/л	не більше 0,1	0,38	МИ 1997	± 0,36
2	Сумарна β-активність, Бк/л	не більше 1,0	0,44	МИ 1997	± 0,17

*Результати отримані за лінійним зразком, який був представлений для випробування.

11. Висновок: Сумарна α-активність у представленому зразку перевищує рівні, встановлені Державними санітарними нормами та правилами «щодо певних вимог до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПН 2.2.4-171-10).

Сумарна β-активність у представленому зразку не перевищує рівні, встановлені Державними санітарними нормами та правилами «щодо певних вимог до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПН 2.2.4-171-10).

12. Випробувальні працівники: лікар радіаційної гігієни Д.Т. Лемешко
дільник лабораторії С.М. Преображенська
дільник лабораторії Л.О. Вінярська
дільник сервіс парку С.В. Левчик

13. Підписи: випробувальний заклад О.І. Келерюк

власник/керівник підприємства/організації, з якої взят зразок для випробування

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДУ "Інститут громадського здоров'я ім. О.М.Марзєєва НАМН України"

Рідинно-цикліляційний альфа-бета-спектрометр Quantulus 1220TM, свідоцтво № 5323, чинне до 19.07.19 р.

Спектрометр енергій гамма-випромінювання ORTEC, свідоцтво № 5321, чинне до 19.07.19 р.

ПРОТОКОЛ № ІГЗ - 2018 - 171

**оцінки радіаційної якості води джерела питного (господарського)
 водопостачання на відповідність вимогам ДСанПІН 2.2.4 - 171 - 10, п.3.2**

Вих. № 26 / 3959 від "28" 11 2018 р.

Замовник: Товариство з обмеженою відповідальністю "Біляївський збагачувальний комбінат"

Адреса замовника: 70002, Запорізька обл., м. Вільнянськ, вул. Бочарова, 16, офіс 175

Назва джерела: Вода зі свердловини

Місце розташування: с. Зелене, вул. Шевченка, 9

Глибина 7-8 м

Результати вимірювання радіаційних показників води:

Радіаційний показник	Значення показника, Бк/л	Норматив, Бк/л
Сумарна альфа-активність:		0,1
Сумарна бета-активність		1,0
Радон - 222	6	100
Радій-226	0,05	1,0
Радій-228	< 0,02	1,0
Уран природний	1,5	1,0
Цезій-137		2,0
Стронцій-90		2,0
Свинець-210		Показники визначаються при дослідженні радіаційної якості води за вимогами Директиви Радь ЄС 98/83/ЄС
Полоній-210		
Тритій		

Метод дослідження: концентрування з наступним вимірюванням питомої активності на альфа-бета-рідинно-цикліляційному спектрометрі Quantulus 1220 TM та спектрометрі енергій гамма-випромінювання ORTEC

Вода джерела За радіаційним показником вмісту урану не відповідає вимогам ДСанПІН 2.2.4-171-10, п.3.2 І НРБУ-97 п. 8.6.4

Рекомендації Застосування методів попередньої обробки води

27 листопада 2018 р.

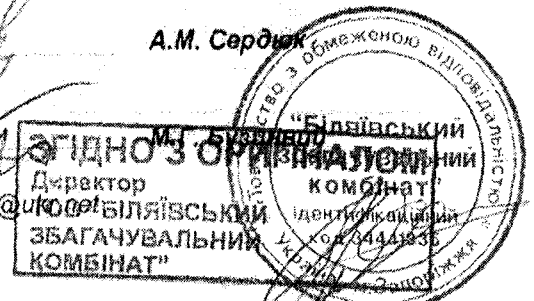
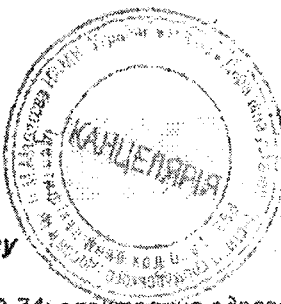
Термін дії протоколу - 3 роки

Директор ДУ "ІГЗ НАМНУ"

А.М. Сердюк

Завідувач лабораторії
радіаційного моніторингу

телефон/факс: 044-513-70-74; електронна адреса: radmon@igz.gov.ua

Згідно з оригіналом
Директор
"Біляївський збагачувальний комбінат"
Ідентифікаційний код 2444033

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДУ "Інститут громадського здоров'я ім. О.М.Марзєєва НАМН України"

Рідинно-сцинтиляційний альфа-бета-спектрометр Quantulus 1220TM, свідоцтво № 5323, чинне до 19.07.19 р.

Спектрометр енергій гамма-випромінювання ORTEC, свідоцтво № 5321, чинне до 19.07.19 р.

ПРОТОКОЛ № ІГЗ - 2018 - 170

оцінки радіаційної якості води джерела питного (господарського)
водопостачання на відповідність вимогам ДСанПІН 2.2.4-171-10, п.3.2

Вих. № 26 / 3959 від "28" 11 2018 р.

Замовник: Товариство з обмеженою відповідальністю "Біляївський збагачувальний комбінат"

Адреса замовника: 70002, Запорізька обл., м. Вільнянськ, вул. Бочарова, 16, офіс 175

Назва джерела: Вода зі свердловини

Місце розташування: с. Зелене, вул. Шевченка, 47

Глибина 5 м

Результати вимірювання радіаційних показників води:

Радіаційний показник	Значення показника, Бк/л	Норматив, Бк/л
Сумарна альфа-активність:		0,1
Сумарна бета-активність		1,0
Радон - 222	1	100
Радій-226	0,05	1,0
Радій-228	< 0,02	1,0
Уран природний	1,95	1,0
Цезій-137		2,0
Стронцій-90		2,0
Свинець-210		
Полоній-210		
Тритій		

Показники вказані при дослідженні радіаційної якості води за вимогами Директиви Ради ЄС 98/83/ЄС

Метод дослідження: концентрування з наступним вимірюванням питомої активності на альфа-бета-рідинно-сцинтиляційному спектрометрі Quantulus 1220 TM та спектрометрі енергій гамма-випромінювання ORTEC

Вода джерела За радіаційним показником вмісту урану не відповідає вимогам ДСанПІН 2.2.4-171-10, п.3.2 і НРБУ-97 п. 8.6.4

Рекомендації Застосування методів попередньої обробки води

27 листопада 2018 р.

Термін дії протоколу - 3 роки

Директор ДУ "ІГЗ НАМНУ"

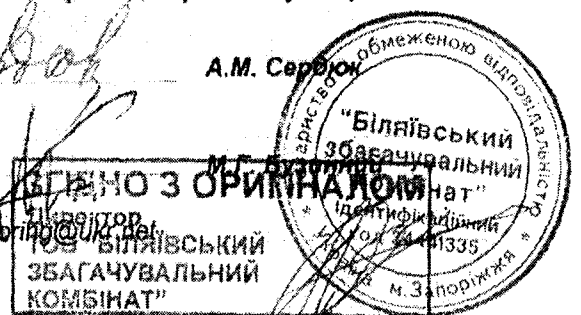
Завідувач лабораторії
радіаційного моніторингу

телефон/факс: 044-513-70-74; електронна адреса: radmon@igz.gov.ua

Сердюк

А.М. Сердюк

ВІДПОВІДАЄ З ОРІГІНАЛОМ
ІДЕНТИФІКАЦІЙНИЙ КОД
ІДЕНТИФІКАЦІЙНИЙ КОД
109 "БІЛЯЇВСЬКИЙ
ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ
КОМБІНАТ"

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

ДУ "Інститут громадського здоров'я ім. О.М.Марзєєва НАМН України"

Рідинно-сцинтиляційний альфа-бета-спектрометр Quantulus 1220TM, свідоцтво № 5323, чинне до 19.07.19 р.

Спектрометр енергій гамма-випромінювання ORTEC, свідоцтво № 5321, чинне до 19.07.19 р.

ПРОТОКОЛ № ІГЗ - 2018 - 169

оцінки радіаційної якості води джерела питного (виробничого)
водопостачання на відповідність вимогам ДСанПІН 2.2.4 - 171 - 10, п.3.2

Вих. № 26 / 3959

від "28" 11 2018 р.

Замовник: Товариство з обмеженою відповідальністю "Біляївський збагачувальний комбінат"

Адреса замовника: 70002, Запорізька обл., м. Вільнянськ, вул. Бочарова, 16, офіс 175

Назва джерела: Вода зі свердловини №259

Місце розташування: болото

Глибина м

Результати вимірювання радіаційних показників води:

Радіаційний показник	Значення показника, Бк/л	Норматив, Бк/л
Сумарна альфа-активність:		0,1
Сумарна бета-активність		1,0
Радон - 222	5	100
Радій-226	0,12	1,0
Радій-228	0,05	1,0
Уран природний	1,78	1,0
Цезій-137		2,0
Стронцій-90		2,0
Свинець-210		Показники визначаються при дослідженні радіаційної якості води за вимогами Директиви Ради ЄС 98/83/ЄС
Полоній-210		
Тритій		

Метод дослідження: концентрування з наступним вимірюванням питомої активності на альфа-бета-рідинно-сцинтиляційному спектрометрі Quantulus 1220 TM та спектрометрі енергій гамма-випромінювання ORTEC

Вода джерела За радіаційним показником вмісту урану не відповідає вимогам ДСанПІН 2.2.4-171-10, п.3.2 і НРБУ-97 п. 8.6.4

Рекомендації Застосування методів попередньої обробки води

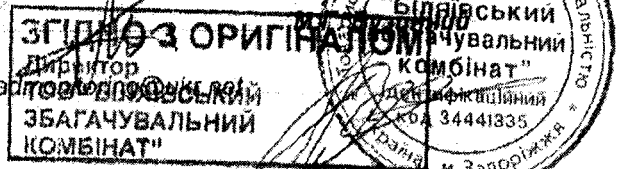
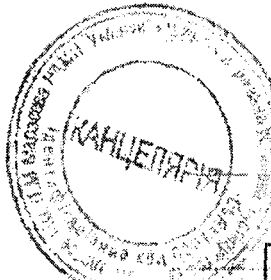
27 листопада 2018 р.

Термін дії протоколу - 3 роки

Директор ДУ "ІГЗ НАМНУ"

Завідувач лабораторії радіаційного моніторингу

телефон/факс: 044-513-70-74; електронна адреса: gal@igz.gov.ua

**ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
«ЗАПОРІЗЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЛАБОРАТОРНИЙ ЦЕНТР
МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ»**

Випробувальний центр

вул. Рекордна, 27, м. Запоріжжя, 69037, тел. (061) 283-17-01, E.mail zpoibises@ukr.net

ПРОТОКОЛ ВИПРОБУВАНЬ

№ 4554 від «16» листопада 2018 року

1. **Замовник:** ТОВ «Біляївський збагачувальний комбінат», 70002, Запорізька область, Вільнянський район, м. Вільнянськ, вул. Бочарова, 16, офіс 175
2. **Об'єкт(и) випробувань та реєстраційний (і) номер(и) зразка (ів):** вода з артезіанської свердловини (зразок № 4554)
3. **Виробник:** зразок відібраний з артезіанської свердловини по вул. Шевченка, 47 с. Зелене Вільнянського району Запорізької області
4. **Дата та час відбору зразка(ів):** 08.11.2018 14⁰⁰
5. **Дата та час отримання зразка(ів) для випробувань:** 08.11.2018 16³⁰
6. **Опис зразка(ів) та його стан:** зразок придатний для випробування
7. **Мета випробувань :** визначення радіоактивності води на відповідність ДСанПіН 2.2.4-171-10
8. **Місце проведення лабораторної діяльності:** радіологічна лабораторія
9. **Дата(и) проведення випробувань:** 09.11.2018- 16.11.2018

10. **Результати випробувань:** наведені в таблиці

№ п/п	Назва показника, одиниця вимірювання	Вимоги НД	Результати випробувань*	Позначення НД на методи випробувань	Невизначеність вимірювання/ примітка
1	2	3	4	5	6
1	Сумарна α -активність, Бк/дм ³	не більше 0,1	2,49	МИ 1997	0,79
2	Сумарна β -активність, Бк/дм ³	не більше 1,0	0,31	МИ 1997	0,12

*Результати стосуються лише зразка, який був представлений для випробувань.

11. **Висновок:** Сумарна α -активність у представленому зразку перевищує рівні, встановлені Державними санітарними нормами та правилами «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПіН 2.2.4-171-10), тому необхідно продовжити дослідження згідно з п. 3.7. вказаних санітарних норм для остаточної оцінки радіаційної безпечності питної води.

Сумарна β -активність у представленому зразку не перевищує рівні, встановлені Державними санітарними нормами та правилами «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПіН 2.2.4-171-10).

12. **Відповідальні виконавці:** зав. радіологічною лабораторією М.Я. Костенюк
фельдшер-лаборант С.М. Преображенська

13. **Протокол випробувань затверджений:** завідувач організацією санітарно-гігієнічних досліджень О.В. Соловйов

Повний або частковий передрук протоколу без дозволу випробувального центру забороняється.

Сторінка 1 з 1

ЗГІДНО З ОРИГІНАЛОМ
Директор
ТОВ «БІЛЯЇВСЬКИЙ
ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ
КОМБІНАТ»

протокол № 4554

**ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
«ЗАПОРІЗЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЛАБОРАТОРНИЙ ЦЕНТР
МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ»**

Випробувальний центр
вул. Рекордна, 27, м. Запоріжжя, 69037, тел. (061) 283-17-01, E.mail zpbolses@ukr.net

ПРОТОКОЛ ВИПРОБУВАНЬ

№ 4553 від «16» листопада 2018 року

1. **Замовник:** ТОВ «Біляївський збагачувальний комбінат», 70002, Запорізька область, Вільнянський район, м. Вільнянськ, вул. Бочарова, 16, офіс 175
2. **Об'єкт(и) випробувань та реєстраційний (і) номер(и) зразка(ів):** вода з артезіанської свердловини (зразок № 4553)
3. **Виробник:** зразок відібраний з артезіанської свердловини по вул. Шевченка, 9 с. Зелене Вільнянського району Запорізької області
4. **Дата та час відбору зразка(ів):** 08.11.2018 14⁰⁰
5. **Дата та час отримання зразка(ів) для випробувань:** 08.11.2018 16³⁰
6. **Опис зразка(ів) та його стан:** зразок придатний для випробування
7. **Мета випробувань :** визначення радіоактивності води на відповідність ДСанПіН 2.2.4-171-10
8. **Місце проведення лабораторної діяльності:** радіологічна лабораторія
9. **Дата(и) проведення випробувань:** 09.11.2018-16.11.2018
10. **Результати випробувань:** наведені в таблиці

№ п/п	Назва показника, одиниця вимірювання	Вимоги ЦД	Результати випробувань*	Позначення ЦД на методи випробувань	Невизначеність вимірювання/примітка
1	2	3	4	5	6
1	Сумарна α -активність, Бк/дм ³	не більше 0,1	0,47	МИ 1997	Невизначеність врахована в результаті
2	Сумарна β -активність, Бк/дм ³	не більше 1,0	1,16	МИ 1997	0,39

*Результати стосуються лише зразка, який був представлений для випробувань.

11. **Висновок** Сумарна α -активність у представленому зразку перевищує рівні, встановлені Державними санітарними нормами та правилами «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПіН 2.2.4-171-10), тому необхідно продовжити дослідження згідно з п. 3.7 вказаних санітарних норм для остаточної оцінки радіаційної безпеки питної води.

Сумарна β -активність у представленому зразку перевищує рівні, встановлені Державними санітарними нормами та правилами «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПіН 2.2.4-171-10), тому необхідно продовжити дослідження згідно з п. 3.7.

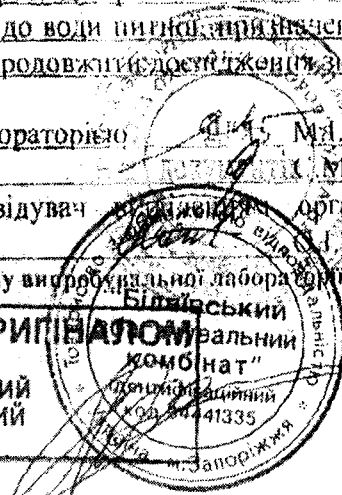
12. **Відповідальні виконавці:** зав. радіологічною лабораторією М. Я. Костенецький
фельдшер-лаборант Т. М. Проображенська

13. **Протокол випробувань затверджений:** завідувач організацією санітарно-гігієнічних досліджень І. Колеров

Повний або частковий передрук протоколу без дозволу відповідальної лабораторії забороняється.

ЗГІДНО З ОРИГІНАЛОМ

Директор
ТОВ «БІЛЯЇВСЬКИЙ
ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ
КОМБІНАТ»

**ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
«ЗАПОРІЗЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЛАБОРАТОРНИЙ ЦЕНТР
МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ»**

Випробувальний центр
вул. Рекордна, 27, м. Запоріжжя, 69037, тел. (061) 283-17-01, E.mail zoooblse@ukr.net

ПРОТОКОЛ ВИПРОБУВАНЬ

№ 4552 від «16» листопада 2018 року

1. **Замовник:** ТОВ «Біляївський збагачувальний комбінат», 70002, Запорізька область, Вільнянський район, м. Вільнянськ, вул. Бонарова, 16, офіс 175
2. **Об'єкт(и) випробувань та реєстраційний (і) номер(и) зразка(ів):** вода з артезіанської свердловини (зразок № 4552)
3. **Виробник:** зразок відібраний з артезіанської свердловини по вул. Шевченка, 18 с. Зелене Вільнянського району Запорізької області
4. **Дата та час відбору зразка(ів):** 08.11.2018 14⁰⁰
5. **Дата та час отримання зразка(ів) для випробувань:** 08.11.2018 16³⁰
6. **Опис зразка(ів) та його стан:** зразок придатний для випробування
7. **Мета випробувань :** визначення радіоактивності води на відповідність ДСанПін 2.2.4-171-10
8. **Місце проведення лабораторної діяльності:** радіологічна лабораторія
9. **Дата(и) проведення випробувань:** 09.11.2018-16.11.2018

10. **Результати випробувань:** наведені в таблиці

№ п/п	Назва показника, одиниця вимірювання	Вимоги ПД	Результати випробувань*	Позначення НД на методи випробувань	Невизначеність вимірювання/ примітка
1	Сумарна α -активність, Бк/дм ³	не більше 0,1	2,25	МИ 1997	0,71
2	Сумарна β -активність, Бк/дм ³	не більше 1,0	1,48	МИ 1997	0,47

*Результати стосуються лише зразка, який був представлений для випробувань.

11. **Висновок:** Сумарна α -активність у представленому зразку перевищує рівні, встановлені Державними санітарними нормами та правилами «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПін 2.2.4-171-10), тому необхідно продовжити дослідження згідно з п. 3.7 вказаних санітарних норм для остаточної оцінки радіаційної безпеки питної води.

Сумарна β -активність у представленому зразку перевищує рівні, встановлені Державними санітарними нормами та правилами «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПін 2.2.4-171-10), тому необхідно продовжити дослідження згідно з п. 3.7.

12. **Відповідальні виконавці:** зав.радіологічною лабораторією М.І.Костенцький
фельдшер-лаборант С.М.Преображенська

13. **Протокол випробувань затверджений:** завідувач радіологічною лабораторією санітарно-гігієнічних досліджень О.І.Колеров

Повний або частковий передрук протоколу без дозволу випробувача та лабораторії забороняється.

Сторінка 1 з 1

ЗГІДНО З ОРИГІНАЛОМ
Директор
ТОВ «БІЛЯЇВСЬКИЙ
ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ
КОМБІНАТ»

Директор
ТОВ «БІЛЯЇВСЬКИЙ
ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ
КОМБІНАТ»
Деклараційний
код 34441335

протокол № 4552

**ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
«ЗАПОРІЗЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЛАБОРАТОРНИЙ ЦЕНТР
МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ»**

Випробувальний центр
вул. Рекордна, 27, м. Запоріжжя, 69037, тел. (061) 283-17-01, E.mail zpoqlses@ukr.net

ПРОТОКОЛ ВИПРОБУВАНЬ

№ 4551 від «16» листопада 2018 року

1. **Замовник:** ТОВ «Біляївський збагачувальний комбінат», 70002, Запорізька область, Вільнянський район, м. Вільнянськ, вул. Бочарова, 16, офіс 175
2. **Об'єкт(и) випробувань та реєстраційний (і) номер(и) зразка(ів):** вода з артезіанської свердловини (зразок № 4551)
3. **Виробник:** зразок відібраний з артезіанської свердловини № 259, Запорізька область, Вільнянський район, за межами с. Зелене
4. **Дата та час відбору зразка(ів):** 08.11.2018 14⁰⁰
5. **Дата та час отримання зразка(ів) для випробувань:** 08.11.2018 16³⁰
6. **Опис зразка(ів) та його стан:** зразок придатний для випробування
7. **Мета випробувань :** визначення радіоактивності води на відповідність ДСанПін 2.2.4-171-10
8. **Місце проведення лабораторної діяльності:** радіологічна лабораторія
9. **Дата(и) проведення випробувань:** 09.11.2018- 16.11.2018

10. Результати випробувань: наведені в таблиці

№ п/п	Назва показника, одиниця вимірювання	Вимоги НД	Результати випробувань*	Позначення НД на методи впробувань	Невизначеність вимірювання/примітка
1	2	3	4	5	6
1	Сумарна α -активність, Бк/дм ³	не більше 0,1	1,24	МИ 1997	0,39
2	Сумарна β -активність, Бк/дм ³	не більше 1,0	0,08	МИ 1997	невизначеність врахована в результаті

*Результати стосуються лише зразка, який був представлений для випробувань.

11. **Висновок:** Сумарна α -активність у представленому зразку перевищує рівні, встановлені Державними санітарними нормами та правилами «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПін 2.2.4-171-10), тому необхідно продовжити дослідження згідно з п. 3.7 вказаних санітарних норм для остаточної оцінки радіаційної безпечності питної води.

Сумарна β -активність у представленому зразку не перевищує рівні, встановлені Державними санітарними нормами та правилами «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПін 2.2.4-171-10)

12. **Відповідальні виконавці:** зав. радіологічною лабораторією М.І.Костенецький
фельдшер-лаборант С.М.Преображенська

13. **Протокол випробувань затверджений:** завідуючим організацією санітарно-гігієнічних досліджень М.І.Колеров

Повний або частковий передрук протоколу без дозволу відповідної лабораторії забороняється..

ЗГІДНО З ОРИГІНАЛОМ
Директор
ТОВ «БІЛЯЇВСЬКИЙ
ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ
КОМБІНАТ»

**ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
«ЗАПОРІЗЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЛАБОРАТОРНИЙ ЦЕНТР
МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ»**

Випробувальний центр
вул. Рекордна, 27, м. Запоріжжя, 69037, тел. (061) 283-17-01, E.mail zproblses@ukr.net

ПРОТОКОЛ ВИПРОБУВАНЬ

№ 4555 від «15» листопада 2018 року

1. **Замовник:** ТОВ «Біляївський збагачувальний комбінат», 70002, Запорізька область, Вільнянський район, м. Вільнянськ, вул. Бочарова, 16, офіс 175
2. **Об'єкт(и) випробувань та реєстраційний (і) номер(и) зразка(ів):** вода зі ставка (зразок № 4555
3. **Виробник:** зразок відібраний зі ставка № 3 с. Зелене Вільнянського району Запорізької області
4. **Дата та час відбору зразка(ів):** 08.11.2018 14⁰⁰
5. **Дата та час отримання зразка(ів) для випробувань:** 08.11.2018 16³⁰
6. **Опис зразка(ів) та його стан:** зразок придатний для випробування
7. **Мета випробувань :** сумарна α - , β -активність
8. **Місце проведення лабораторної діяльності:** радіологічна лабораторія
9. **Дата(и) проведення випробувань:** 09.11.2018-15.11.2018
10. **Результати випробувань:** наведені в таблиці

№ п/п	Назва показника, одиниця вимірювання	Вимоги НД	Результати випробувань*	Позначення НД на методи випробувань	Невизначеність вимірювання/ примітка
1	2	3	4	5	6
1	Сумарна α -активність, Бк/дм ³	не більше 0,1	1,68	МИ 1997	0,53
2	Сумарна β -активність, Бк/дм ³	не більше 1,0	1,91	МИ 1997	0,62

*Результати стосуються лише зразка, який був представлений для випробувань.

11. **Висновок:** Радіоактивність води у відкритій водоймі не нормується
12. **Відповідальні виконавці:** зав.радіологічною лабораторією М.І.Костенецький
фельдшер-лаборант С.М.Преображенська
13. **Протокол випробувань затверджений:** завідуючим організації санітарно-гігієнічних досліджень О.І. Колеров
- Повний або частковий передрук протоколу без дозволу випробувальної лабораторії забороняється.

ЗГІДНО З ОРИГІНАЛОМ
Директор
ТОВ «БІЛЯЇВСЬКИЙ
ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ
КОМБІНАТ»
Ідентифікаційний
код 34441335
Україна м. Запоріжжя

Таблиця 2 - Результати вимірювань на сумарній і β-активності у зразках води.
(Результати отриманіе. тільки виробів, що пройшли обробку)

Опис станції водопостачання (адреса), що прорахувана	Дата знімання	Контрольний параметр	Тип знімання	Нормативне значення, Бк/л	Фактичне значення параметру ± похибка або невизначеність вимірювання
Зразок 5824, вода с.Віляївка (кріпильна)	23.01.2018	Цітронька 2а	Бк/л	0,1	0,036±0,011
		Цітронька 2В	Бк/л	1,0	0,301±0,059
Зразок 5825, вода с.Лаврівське (кріпильна)	23.01.2018	Цітронька 2а	Бк/л	0,1	0,082±0,026
		Цітронька 2В	Бк/л	1,0	0,178±0,078

Окремі думки, пов'язані з вимірюваннями. Нормативні значення наведені згідно ДСТУ 4868:2007 (таблиця 2 до ДСТУ 4868:2007)

Відповідальний виконавець випробувань

О.А.Подрезов

Примітки:

1. Протоколи випробувань не можна використовувати повністю або частково без письмового дозволу лабораторії.
2. Копії Протоколу випробувань ділять тільки після їхнього завершення лабораторією.

ЗГІДНО З ОРИГІНАЛОМ
Директор
ТОВ "ВІЛЯЇВСЬКИЙ
ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ
КОМБІНАТ"

ВИСНОВОК

про вірогідність радіаційного забруднення території Вільнянського району Запорізької області внаслідок відкритої розробки Біляївського родовища первинних каолінів

Фахівцями кафедри екологічної безпеки та раціонального природокористування Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького розглянуто звернення ГО «Вольterra» стосовно вірогідності радіаційного забруднення частини території району внаслідок видобутку первинних каолінів відкритим способом та їх переробки на місці. У результаті аналізу наданих документально підтверджених даних та протоколів з результатами досліджень підземних вод, наданих матеріалів оцінки впливу на довкілля встановлено:

1) корисною копалиною Східної ділянки Біляївського родовища є первинні каоліни мезозой-кайнозойського віку каолінітової і каолініт-гідрослюдистої кір вивітрювання кристалічних порід докембрію. Кора вивітрювання характеризується невитриманою потужністю і представлена перешаруванням різко відмінних за складом і стійкістю до гіпергенезу порід;

2) у стратиграфічному відношенні виокремлюється два поверхи залягання порід: нижній – з порід кристалічного фундаменту і продуктів їх руйнування та верхній – з відкладів кайнозою;

3) аналіз гідрогеологічних умов безпосередньо місця розробки покладів каолінів з позицій впливу на навколишнє середовище та радіаційну безпеку прилеглої території дає право визначити їх як несприятливі. Справа у тім, що верхній ненапірний водоносний горизонт з глибинами залягання - 0,45...- 9,9 м, згідно проведених у 2018 році радіологічних досліджень організаціями ДУ «Запорізький обласний лабораторний центр» МОЗ України та Центру радіоекологічного моніторингу, містить радіоактивні речовини з суттєвим перевищенням (від 3,8 до 30 разів) допустимих рівнів (згідно ДСанПіН 2.2.4-171-10) за сумарною альфа-активністю та вмістом природних ізотопів урану. Вважаємо, що відкрита розробка покладів каоліну, які розміщуються і в межах водоносних горизонтів, спричинить порушення гідрогеологічного балансу в межах балки, де планується видобуток сировини, її збагачення та складування відходів, а також до міграції радіоактивних речовин як по балці, по р. Вільнянка до р. Дніпро;

4) наголошуємо на тому, що перевищення показників альфа-активності та вмісту урану у воді мають місце виключно у районі планованого видобутку. Разом з тим, на прилеглих ділянках планованої ділянки не зафіксовано жодних перевищень. Тому можна стверджувати про наявність локальних джерел природної радіації та небезпечність розкривних робіт та видобутку сировини саме у планованому місці;

5) зважаючи на результати досліджень, особливе занепокоєння викликає розміщення кар'єру, фабрики мокрого збагачення та двох

шламосховищ безпосередньо у балці, яка відкривається у долину р. Вільнянка. Таке розміщення становить загрозу потрапляння радіонуклідів та хімічних сполук до водойм загального користування, особливо під час зливових опадів та інтенсивного танення снігу;

б) результати проведеного аналізу наданих копій звітів, актів та інших документів свідчать про можливе поширення радіоактивних речовин за межі локальних джерел природної радіації внаслідок відкритої розробки. Але через незначну глибину відбору проаналізованих проб не дозволяють у повній мірі визначити ступінь небезпеки планованої діяльності для навколишнього середовища та здоров'я мешканців довколишніх сіл.

У якості рекомендацій до подальшої діяльності пропонуємо таке:

1. До початку розкривних робіт провести комплексні глибинні (тотожні глибині майбутнього кар'єру) дослідження другого (напірного) горизонту підземних вод території планованого видобутку на предмет вмісту у ньому радіоактивних речовин.

2. Розробити програму радіаційного моніторингу як у місці видобутку, так і на прилеглих територіях, зокрема в довколишніх населених пунктах.

3. У процесі видобутку постійно контролювати вміст радіонуклідів у сировині та готовій продукції, зокрема й через те, що в процесі збагачення планується використовувати підземні води, у яких зафіксовано перевищення рівнів радіоактивності.

Завідувач кафедри екологічної безпеки
та раціонального природокористування
Мелітопольського державного педагогічного
університету імені Богдана Хмельницького
доктор географічних наук

В.П. Воровка

професор кафедри екологічної безпеки
та раціонального природокористування
Мелітопольського державного педагогічного
університету імені Богдана Хмельницького
доктор біологічних наук

О.І. Кошелєв

ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «КИЇВСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ
ТА ПРОЕКТНИЙ ІНСТИТУТ ЗЕМЛЕУСТРОЮ»
ВІДДІЛ ПРОБЛЕМ ЕКОЛОГІЇ ТА
ГРУНТОВИХ ОБСТЕЖЕНЬ

03115, м. Київ, вул. Серпова, 3 кім. 106, тел. (044) 424-23-62, e-mail: lab@zem.kiev.ua

Ліцензія Державного Агентства Земельних Ресурсів Украї
серія АГ №579469 від 10.02.201

Свідоцтво про атестацію «Украгрозстандартсертифікац
№А15-072 від 28.12.201

13.02.2017 № 08/06/136

Замовник: ТОВ «БІЛЯЇВСЬКИЙ
ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ»

З В І Т

(висновок)

з якісної характеристики ґрунтового покриву території обстеження

Територія обстеження, яка передбачається для гірничого відводу (добування корисних копалин), загальною площею 160,1892 га, знаходиться в межах Павлівської сільської ради Вільнянського району Запорізької області.

Територія обстеження розташована в зоні Степу (С), підзона – Степ північний (СА провінція – Степова Лівобережна (Сз), округ – Донецько-Дніпровський (III), природно-сільськогосподарський район – Запорізький (ПСГР – 04).

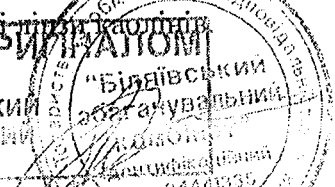
Згідно геоморфологічного районування України досліджувана територія відноситься до провінції – Азово-Придніпровська височина, області – Запорізька рівнина геоморфологічного району – Гуляйпільська акумулятивна розчленована лесова рівнина

Геоморфологічний район знаходиться на північно-західній окраїні Причорноморсько берегової рівнини, повністю займає Запорізьку внутрішню рівнину і південну частину Придніпровської низовини, приуроченої до перехідної смуги від Дніпровсько-Донецької западини до приазовської частини Українського щита і Донецької складчастої області.

Територія обстеження знаходиться на північних околицях с. Зелене, що входить в меж території Павлівської сільської ради. Дана територія приурочена до басейну р. Вільнянка, що є лівою притокою р. Дніпро. Територія обстеження має загальний нахил з сходу на захід в бі долини Дніпра.

Літологічну основу території утворюють палеогенові та неогенові відклади. В долині річки Вільнянки є відслонення піщано-глинистої товщі полтавської та харківської свит. І товщі неогенових відкладів мають значне поширення промерзку і тиринітасопнів

ЗГІДНО З ОРІЄНТАТОМ
Директор
ТОВ «БІЛЯЇВСЬКИЙ
ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ
КОМБІНАТ»

Самі вищі точки абсолютних висот території обстеження над рівнем моря становлять 146-147 м, а найнижчі – 130-131 м, тобто відносний перепад висот 15-17 м.

Грунтові води приурочені до нижньо-верхньочетвертинної лесової товщі, в основі якої залягають сарматські глини. Глибина залягання ґрунтових вод пересічно сягає 4-7 м, по тальвегах балок 1,5 м, а інколи і менше. За хімічним складом вони хлоридно-сульфатно-натрієво-кальцієві, з мінералізацією 3-10 г/л.

В східній частині території обстеження є балка, яка “перерізає” територію в напрямку з північного сходу на південний захід з двома відвершками в бік сходу. Через це на даній території домінують схилні землі і лише у північній і центральній частині є найбільш підвищені рівні (0-1°) мікророздільні ділянки, незначні за площею.

Кліматичні умови характеризуються такими показниками: вегетаційний період триває 170 днів, річна сума активних температур становить 2900-3100 °С, а опадів – 430-450 мм. Спостерігається постійне коливання кількості опадів по роках, а також переважання весняно-літніх рідких опадів (до 60 % від річної кількості опадів), що сприяє розвитку водної ерозії ґрунтів. Крім того, територія обстеження належить до Української Степової провінції вираженого розвитку вітрової ерозії (дефляція) ґрунтів. Тому в окремі роки погодні умови наприкінці зими, навесні і влітку складається так, що тут спостерігається розвиток вітрової ерозії при швидкості вітру більше 5 м/с.

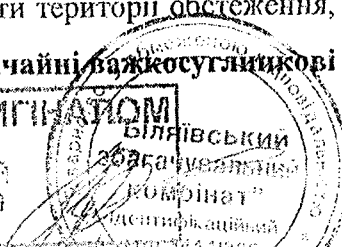
Гідротермічний коефіцієнт території обстеження становить 0,9.

В результаті проведених робіт з ґрунтового обстеження співробітниками лабораторії ґрунтових обстежень ДДП «Київський інститут земледілля і агрономії» 27 січня 2017 р. встановлено, що ґрунтовий покрив території обстеження представлений такими ґрунтовими відмінами: чорноземами звичайними малогумусними важкосуглинковими слабозмитими ґрунтами (шифр агрогрупи 65 е), чорноземами звичайними малогумусними важкосуглинковими середньозмитими ґрунтами (шифр агрогрупи 66 е), чорноземами звичайними малогумусними слабодэфльованими ґрунтами (шифр агрогрупи 68 е), чорноземно-лучними важкосуглинковими ґрунтами (шифр агрогрупи 134 е), лучно-болотними ґрунтами (шифр агрогрупи 143) та намитими лучно-чорноземними важкосуглинковими ґрунтами (шифр агрогрупи 209 е).

В процесі ґрунтоутворення ґрунтоутворюючим породам належить особливо важлива роль. Вони обумовлюють гранулометричний склад ґрунтів, визначають їх основні хімічні, фізико-хімічні та біологічні властивості.

Ґрунтоутворюючими породами, на яких сформувались ґрунти території обстеження, є лесні та делювіальні відклади. На лесах утворились чорноземи звичайні важкосуглинкові

ЗГІДНО З ОРИГІНАЛОМ
Директор
ТОВ “БІЛІВСЬКИЙ
ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ
КОМБІНАТ”

різного ступеня змитості та дефльованості. Вбирний комплекс цих ґрунтів насичений кальцієм і вони мають сприятливі водно-фізичні властивості.

Делювіальні відклади (по дну балок) утворились внаслідок перевідкладення осідає слабовідсортованих змитих та перенесених зливовими та талими водами частинок ґрунту ґрунтоутворюючої породи (транс-перенос). На делювіальних відкладах утворили чорноземно-лучні важкосуглинкові ґрунти, наміті лучно-чорноземні важкосуглинкові ґрунти та лучно-болотні ґрунти.

Домінантними в структурі ґрунтового покриву території обстеження є чорноземи звичайні неглибокі малогумусні важкосуглинкові різного ступеня змитості дефльованості. В історичному минулому ці ґрунти сформувались за участю різнотрави ковилово-типчачової рослинності. Загальна глибина гумусованого профілю (Н+Н_г) становить 55-60 см; гумусовий горизонт (Н) відповідно 30-35 см. Карбонати сконцентровані в породі у вигляді аморфної білої зірки, в межах перехідного горизонту – у вигляді сіруватого пилі. За вмістом гумусу вони мало гумусні – 3,0-4,5 %.

Чорноземи звичайні малогумусні слабозмиті важкосуглинкові ґрунти залягають в верхніх частинах схилів з крутістю більше 1°. Грубізна (потужність) гумусового горизонту становить 27-30 см, тобто змито близько 1/3 його потужності від еталонного значення (32 см), тобто незмитого аналогу цього ґрунту.

Профіль чорнозему звичайного малогумусного слабозмитого важкосуглинкового ґрунту (шифр агрогрупи 65 е) має таку будову: (Н) + Н_{рк} + Р_{hk} + Р_k.

Чорноземи звичайні малогумусні середньозмиті важкосуглинкові ґрунти поширені в нижній частині схилів крутістю 3-5°. Грубізна (потужність) гумусового горизонту становить 22-27 см, тобто змито близько половини його потужності від еталонного значення, тобто незмитого аналогу цього ґрунту.

Профіль чорнозему звичайного малогумусного середньозмитого важкосуглинкового ґрунту (шифр агрогрупи 66 е) має таку будову: (Н) + Н_{рк} + Р_{hk} + Р_k.

Чорноземи звичайні малогумусні слабодэфльовані важкосуглинкові ґрунти займають підвищену відносно рівну відкриту вітрам частину території обстеження. Ступінь дефльованості слаба, зв'язно не більше 5 см верхнього гумусового горизонту в порівнянні з еталонним варіантом цього ґрунту.

Профіль чорнозему звичайного малогумусного слабодэфльованого важкосуглинкового ґрунту (шифр агрогрупи 68 е) має таку будову: Н_{de} + Н_{рк} + Р_{hk} + Р_k.

Чорноземно-лучні важкосуглинкові ґрунти залягають по тальвегу балок низького рівня, де ґрунтові води залягають на глибині 1,5-2,5 м і лише в другій половині літа і

ЗГІДНО З ОРИГІНАЛОМ
Директор
ТОВ "БІЛЯВСЬКИЙ
ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ
КОМБІНАТ"

Білявський
Збагачувальний
Комбінат
Ідентифікаційний
242 11835

вересні-жовті їх рівень попижується. Грунтоутворююча порода та перехідний горизонт мають чіткі ознаки оглеєння.

Профіль чорноземно-лучного важкосуглинкового ґрунту (шифр агрогрупи 134 е має таку будову: $Hk + Hpk(g) + Phkgl + PkGL$.

Лучно-болотні ґрунти займають невелику площу в самій низькій частині території обстеження. Вони акумулюють тонкі мулуваті частинки ґрунтів більш високого залягання при формуванні тимчасових водних потоків.

Профіль лучно-болотного ґрунту (шифр агрогрупи 143) має таку будову: $Hdgl + Hkgl + Phkgl + PkGL$.

Намиті лучно-чорноземні важкосуглинкові ґрунти теж залягають по тальвегу балок, але більш високого рівня, де рівень ґрунтових вод знаходиться на глибині 2,5-3,5 м і теж має різну динаміку залягання протягом року. Верхній гумусовий горизонт приростає свою потужність за рахунок делювіальних наносів.

Профіль намитого лучно-чорноземного ґрунту (шифр агрогрупи 209 е) має таку будову: $Hdlk + [Hk] + Hpk + Phk + Pkgl$.

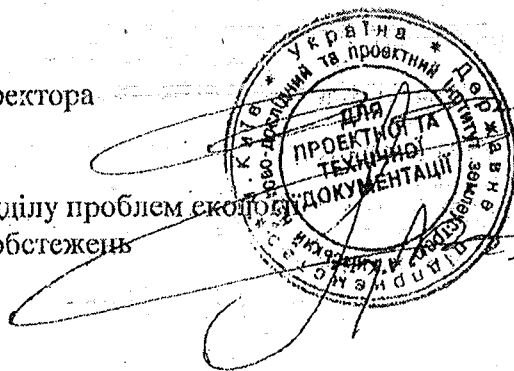
Згідно наказу Державного комітету України по земельних ресурсах №245 від 06.10.2003р. «Про затвердження переліку особливо цінних груп ґрунтів», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28 жовтня 2003 року за № 979/8300, ґрунти (шифр агрогруп 65 е, 66 е, 68 е, 134 е, 143 та 209 е), які залягають на зазначеній території обстеження, не відносяться до особливо цінних груп ґрунтів.

Заступник директора

В.С. Губарєв

Начальник відділу проблем екології та ґрунтових обстежень

М.В. Козак

ЗГІДНО З ОРИГІНАЛОМ
Директор
ТОВ "БІЛЯВСЬКИЙ
ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ
КОМБІНАТ"

08.04.2019 0-0.14-342/2-19

Народному депутату України
Кривохатьку В.В.
вул. Володимирська, 33
м. Київ, 01601

Про розгляд
депутатського звернення

Шановний Вадиме Вікторовичу!

Державне підприємство «Науково-дослідний та проектний інститут землеустрою» (далі – Підприємство) на депутатське звернення від 02.04.2019 р. № 22861 (ресстр. № 4-397/0/1-19 від 02.04.2019 р.) повідомляє наступне.

Звіти (висновки) з якісної характеристики ґрунтового покриву земельних ділянок складаються з урахуванням норм чинного законодавства України, зокрема, Земельного кодексу України, Законів України «Про землеустрій» та «Про охорону земель».

Нормою статті 36 Закону України «Про землеустрій» визначено, що ґрунтові, геоботанічні та інші обстеження земель при здійсненні землеустрою проводяться з метою отримання інформації про якісний стан земель, а також для виявлення земель, що зазнають впливу водної та вітрової ерозії, підтоплення, радіоактивного та хімічного забруднення, інших негативних явищ.

Отримана в процесі обстежень інформація використовується для:

- а) проведення агроекологічної оцінки земель;
- б) розробки прогнозів і програм використання та охорони земель, схем і проектів землеустрою;
- в) ведення обліку про якісний стан земель;
- г) ведення моніторингу земель;
- г) прийняття органами виконавчої влади і органами місцевого самоврядування рішень про рекультивацию та консервацію земель, введення обмежень у використанні земель, відновлення, збереження та підвищення родючості ґрунтів, покращення природних ландшафтів тощо;

д) розробки заходів із землеустрою щодо організації раціонального використання та охорони земель;

е) обґрунтування бізнес-планів та проектів землеустрою.

Між Підприємством та ТОВ «Біляївський збагачувальний комбінат» було укладено договір від 24.01.2017 р. № 195 щодо підготовки звіту (висновку) про якісну характеристику ґрунтів для розробки детального плану території.

В результаті проведених польових рекогнозціювальних робіт, аналізі архівних матеріалів та матеріалів наданих замовником, співробітниками лабораторії ґрунтових обстежень ДП «Київський інститут землеустрою» 27 січня 2017 р. встановлено, які ґрунти залягають на території обстеження. На основі вище зазначеного обстеження, 13.02.2017 р. розроблено звіт (висновок) з якісної характеристики ґрунтового покриву території обстеження, яка передбачається для гірничого відводу (добування корисних копалин), загальною площею 160,1892 га, що знаходиться в межах Павлівської сільської ради Вільнянського району Запорізької області.

За даними цих досліджень в межах обстежуваної території особливо цінні ґрунти відсутні.

Інформація, щодо ґрунтового покриву, досліджуваної території, яка зазначена на сайті (<https://ngo.land.gov.ua/uk/map/>) розроблена згідно вимог постанови Кабінету Міністрів України від 07 лютого 2018 року № 105 «Про проведення загальнонаціональної (всеукраїнської) нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення та внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України». Відповідно до Порядку проведення оцінки земель використовувалися матеріали крупномасштабного обстеження ґрунтів колгоспів, радгоспів та інших сільськогосподарських підприємств, яке проводилося в Україні з 1970 року по 1993 рік.

Таким чином, інформація про ґрунтовий покрив повинна оновлюватись кожні 5-10 років і, в зв'язку з великою парцеляцією земельних ділянок, потрібно здійснювати не крупномасштабне, а детальне ґрунтове обстеження у масштабі – 1: 5000 – 1: 2000.

Державне підприємство «Науково-дослідний та проектний інститут землеустрою» пропонує свої послуги щодо виконання робіт із ґрунтового обстеження. Зазначаємо, що вартість робіт складає 240 тис. грн. (кошторис додається) та повідомляємо, що термін їх виконання становитиме від 30 робочих днів з моменту укладання договору, попередній 100 % оплаті робіт та надання всіх необхідних вихідних даних.

Додаток в 1 екземплярі на 1 аркуші.

Директор

К. ШУТОВ

Кожж 044 424 23 62

Кошторис

на проектно-вишукувальні роботи

Найменування виду робіт: *виготовлення технічного звіту щодо ґрунтового обмеження земельної ділянки*

Найменування організації-виконавця: *ДП "Науково-дослідний інститут землеустрою"*

№ з/п	Перелік виконуваних робіт	Виконавці		Кількість людино- місяців	Основна заробітна плата за місяць, грн.	Всього заробітна плата виконавців робіт, грн.
		кількість осіб	посада			
1	Оформлення замовлення - укладання договору на виконання робіт	1	Начальний відділу	0,03	7000,00	210,00
2	Підготовчі роботи	1	Начальний відділу	0,80	7000,00	5600,00
		1	Головний еколог завдувач групи	0,80	6200,00	4960,00
3	Полеві роботи	1	Начальний відділу	1,20	7000,00	8400,00
		1	Вчений секретар	1,50	6800,00	10200,00
		1	Провідний ґрунтознавець	1,50	5400,00	8100,00
4	Лабораторні роботи	1	Завдувач лабораторії	1,00	6300,00	6300,00
		1	Провідний ґрунтознавець	1,20	5400,00	6480,00
		1	Еколог II категорії	1,20	4900,00	5880,00
5	Виготовлення технічного звіту	1	Начальний відділу	0,30	7000,00	2100,00
		1	Вчений секретар	0,30	6800,00	2040,00
		1	Головний еколог завдувач групи	0,30	6200,00	1860,00
		1	Провідний ґрунтознавець	0,20	5400,00	1080,00

1. Основна заробітна плата виконавців, грн.:	63 210,00
2. Додаткова заробітна плата виконавців, грн.:	27843,95
3. Нарахування на основну і додаткову заробітну плату виконавців, грн.:	20031,87
4. Матеріальні витрати на виробництво, грн.:	17300,25
5. Загальновиробничі витрати, грн.:	14568,63
6. Всього собівартість, грн.:	142954,70
7. Адміністративні витрати, грн.:	18210,79
8. Інші прями витрати, грн.:	12747,55
9. Рентабельність (прибуток), грн.:	26086,96
10. Всього, грн.:	200000,00
11. ПДВ 20%, грн.:	40000,00
Вартість роботи (ряд.10+ряд.11), грн.	240000,00
Всього:	Двісті сорок тисяч грн.00 коп.
в т.ч. ПДВ 20%:	Сорок тисяч грн.00 коп.

Кошторис склав:

М.В. Козак

Категорія справи №

852/2а-9/19

: Адміністративні справи (з 01.01.2019); Справи з приводу регулюванню містобудівної діяльності та землекористування, зокрема у сфері; примусового відчуження земельної ділянки, інших об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені, з мотивів суспільної необхідності.

Надіслано судом: **16.06.2020**. Зареєстровано: **18.06.2020**. Оприлюднено: **18.06.2020**.

Дата набрання законної сили: **16.06.2020**

Номер судового провадження: **A/9901/3/20**

Верховний
Суд

ПОСТАНОВА

Іменем України

16 червня 2020 року

м. Київ

справа №852/2а-9/19

адміністративне провадження №А/9901/3/20

Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду:

головуючого судді Рибачука А.І.,

суддів: Бучик А.Ю., Мороз Л.Л.,

за участю: секретаря судового засідання - Балабана М.К.,

представника третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог на предмет спору, на стороні позивача - Товариство з обмеженою відповідальністю (далі - ТОВ) «Біляївський збагачувальний комбінат» - Нестеренко О.А.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні справу № 852/2а-9/19 за позовом Вільнянської районної державної адміністрації Запорізької області (далі - Вільнянська РДА) до ОСОБА_1, третя особа, яка не заявляє самостійних вимог на предмет спору, на стороні позивача - ТОВ «Біляївський збагачувальний комбінат», про примусове відчуження земельної ділянки з мотивів суспільної необхідності та зобов'язання вчинити дії, провадження у якій відкрито за апеляційною скаргою ТОВ «Біляївський збагачувальний комбінат»

на рішення Третього апеляційного адміністративного суду від 10.12.2019, ухвалене у складі колегії суддів: головуючого судді Добродняк І.Ю., суддів Бишевської Н.А., Семененка Я.В., -

ВСТАНОВИВ:

I. РУХ СПРАВИ

1. 23.08.2019 Вільнянська РДА звернулась до суду з позовом, в якому просила:

примусово відчужити з мотивів суспільної необхідності у державну власність земельну ділянку загальною площею 3,97 га з кадастровим номером 2321586100:01:001:0123, розташовану в Запорізькій області, Вільнянському районі, на території Павлівської сільської ради Вільнянського району Запорізької області (далі - Павлівська сільрада) поза межами населених пунктів, з цільовим призначенням - для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, яка належить на праві приватної власності ОСОБА_1, за ціною 160 388, 00 грн з метою надання її Вільнянською РДА в оренду ТОВ «Біляївський збагачувальний комбінат» із зміною цільового призначення для розміщення та будівництва кар'єру по видобуванню корисних копалин (каоліну), його збагачення та переробки;

визнати право власності за державою в особі Вільнянської РДА на земельну ділянку загальною площею 3,97 га з кадастровим номером 2321586100:01:001:0123, розташовану в Запорізькій області, Вільнянському районі, на території Павлівської сільради поза межами населених пунктів, з цільовим призначенням - для ведення товарного сільськогосподарського виробництва;

зобов'язати ОСОБА_1 звільнити земельну ділянку загальною площею 3,97 га, з кадастровим номером 2321586100:01:001:0123, розташовану в Запорізькій області, Вільнянському районі, на території Павлівської сільради поза межами населених пунктів, з цільовим призначенням - для ведення товарного сільськогосподарського виробництва протягом 10 календарних днів після виплати йому грошових коштів за викуп земельної ділянки;

визначити ТОВ «Біляївський збагачувальний комбінат» джерелом фінансування витрат, пов'язаних з фінансуванням витрат з примусового відчуження у державну власність з мотивів суспільної необхідності земельної ділянки загальною площею 3,97 га з кадастровим номером 2321586100:01:001:0123, розташованої в Запорізькій області, Вільнянському районі, на території Павлівської сільради поза межами населених пунктів, з цільовим призначенням - для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, яка належить на праві приватної власності ОСОБА_1.

Позовні вимоги обґрунтовані необхідністю розробки Східної ділянки Біляївського родовища первинних каолінів в межах ліцензійної площі 382 га з метою видобування каоліну в якості сировини для виробництва збагаченого каоліну для подальшого використання у керамічній та паперовій промисловості. Земельна ділянка, що належить відповідачу, входить в межі гірничого відводу, наданого ТОВ «Біляївський збагачувальний комбінат» згідно із актом про надання гірничого відводу від 22.03.2017 № 3196, виданим Державною службою з питань праці, тому без її викупу розміщення кар'єру з видобування корисних копалин та подальша робота підприємства буде неможливою. Підставою для звернення до суду Вільнянської РДА стала відсутність добровільної згоди ОСОБА_1 - власника земельної ділянки з кадастровим номером 2321586100:01:001:0123 на викуп земельної ділянки для суспільних потреб та передачу її ТОВ «Біляївський збагачувальний комбінат» для розміщення кар'єру.

2. Ухвалою Третього апеляційного адміністративного суду від 02.09.2019 відкрито провадження у вказаній справі.
3. Третій апеляційний адміністративний суд рішенням від 10.12.2019 відмовив у задоволенні позовних вимог.
4. Не погоджуючись із рішенням Третього апеляційного адміністративного суду від 10.12.2019 ТОВ «Біляївський збагачувальний комбінат» звернулось до Верховного Суду як суду апеляційної інстанції в адміністративних справах відповідно до частини другої статті 292 Кодексу адміністративного судочинства України (далі - КАС України) із апеляційною скаргою, яка надійшла до суду 28.01.2020, в якій третя особа просить скасувати рішення суду першої інстанції, ухвалити нове - про задоволення позовних вимог.
5. Ухвалою Верховного Суду від 30.01.2020 відкрито апеляційне провадження за апеляційною скаргою ТОВ «Біляївський збагачувальний комбінат» на рішення Третього апеляційного адміністративного суду від 10.12.2019 у справі № 852/2а-9/19.
6. Верховний Суд провівши необхідні підготовчі дії ухвалою від 19.03.2020 призначив справу до розгляду.

II. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

7. Предметом позову в даній справі є земельна ділянка загальною площею 3,97 га з кадастровим номером 2321586100:01:001:0123, розташована в Запорізькій області, Вільнянському районі, на території Павлівської сільради, яка належить на праві приватної власності ОСОБА_1 . Зазначена земельна ділянка отримана ним в порядку спадкування після смерті матері ОСОБА_2 , що підтверджується свідоцтвом про право на спадщину за заповітом, виданим 31.07.2019 Вільнянською державною нотаріальною контролю Запорізької області, рішенням про державну реєстрацію прав та їх обтяжень від 31.07.2019, індексний номер 48027960. Категорія земель - землі сільськогосподарського призначення, цільове призначення - для ведення товарного сільськогосподарського виробництва.

Судом встановлено, що ТОВ «Біляївський збагачувальний комбінат» має спеціальний дозвіл на користування надрами від 18.10.2006 № 4064 на розробку Біляївського родовища, Східна ділянка, виданий Державною службою геології та надр України. ТОВ «Біляївський збагачувальний комбінат» має на меті здійснювати розробку Східної ділянки Біляївського родовища первинних каолінів в межах ліцензійної площі 382 га з метою видобування каоліну в якості сировини для виробництва збагаченого каоліну для подальшого використання у керамічній та паперовій промисловості. Також ТОВ «Біляївський збагачувальний комбінат» передбачається будівництво гірничо- збагачувального комплексу для виробництва високомарочних каолінів і польового шпату продуктивністю 100 тис. куб. м.

Згідно із актом про надання гірничого відводу від 22.03.2017 № 3196 для здійснення наданого права на користування надрами та для добування корисних копалин ТОВ «Біляївський збагачувальний комбінат» необхідно розмістити кар'єр з добування каолінів в межах наданого гірничого відводу, просторове розміщення кар'єру визначене відповідно до морфології та умов залягання каолінів.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 12.12.1994 № 827 «Про затвердження переліків корисних копалин загальнодержавного та місцевого значення» первинні каоліни віднесені до корисних копалин загальнодержавного значення.

Розпорядженням голови Вільнянської РДА від 10.08.2018 № 377 затверджено детальний план території для розміщення ТОВ «Біляївський збагачувальний комбінат» кар'єру із збагачення і переробки каоліну з комплексом будівель та споруд на території Павлівської сільради, за межами населених пунктів.

Відповідно до затвердженого детального плану території ТОВ «Біляївський збагачувальний комбінат» передбачається розміщення кар'єру із збагачення і переробки каоліну з комплексом будівель та споруд на земельних ділянках, в тому числі і на земельній ділянці з кадастровим номером 2321586100:01:001:0123 загальною площею 3,97 га в Вільнянському районі Запорізької області на території Павлівської сільради, яка належить відповідачу. Окрім цього, означена земельна ділянка входить в межі гірничого відводу, наданого ТОВ «Біляївський збагачувальний комбінат» згідно з актом про надання гірничого відводу від 22.03.2017 № 3196, виданим Державною службою з питань праці.

19.02.2019 ТОВ «Біляївський збагачувальний комбінат» звернулось до Вільнянської РДА із заявою № 14-02 про викуп земельних ділянок для суспільних потреб для розміщення та будівництва кар'єру по видобуванню корисних копалин (каоліну) та прийняття рішення про викуп земельних ділянок з цільовим призначенням - для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, які розташовані на території Павлівської сільради, за межами населених пунктів, зокрема, земельної ділянки, кадастровий номер 2321586100:01:001:0123 загальною площею 3,97 га, власником якої є ОСОБА_2

01.03.2019 головою Вільнянської РДА видано розпорядження № 69 «Про викуп земельних ділянок, які перебувають у власності фізичних осіб, для суспільних потреб, з метою подальшого надання цих земельних ділянок в оренду ТОВ «Біляївський збагачувальний комбінат» із зміною цільового призначення для розміщення та будівництва кар'єру по видобуванню корисних копалин (каоліну), його збагачення та переробки», яким встановлено, що земельні ділянки, які перебувають у власності фізичних осіб та розташовані за межами населених пунктів на території Павлівської сільради, у встановленому законодавством порядку підлягають викупу для суспільних потреб з подальшим наданням цих земельних ділянок в оренду ТОВ «Біляївський збагачувальний комбінат» із зміною цільового призначення для розміщення та будівництва кар'єру по видобуванню корисних копалин (каоліну), його збагачення та переробки (із змінами, внесеними розпорядженнями від 28.03.2019 № 92, від 26.06.2019 № 205, та 14.08.2019 № 284).

Цим же розпорядженням вирішено укласти від імені Вільнянської РДА договори (угоди), що стосуються викупу земельних ділянок, які перебувають у власності фізичних осіб, для суспільних потреб.

До Переліку земельних ділянок, які викуповуються для суспільних потреб, для розміщення та будівництва кар'єру по видобуванню корисних копалин (каоліну), його збагачення та переробки (додаток до розпорядження від 01.03.2019 № 69) включена земельна ділянка, кадастровий номер 2321586100:01:001:0123.

Листом від 04.03.2019 № 01-40/0266 ОСОБА_2 попереджено, що земельна ділянка, кадастровий номер 2321586100:01:001:0123, підлягає викупу протягом 1 року, орієнтовна викупна ціна 160 388, 00 грн та запропоновано письмово повідомити про прийняте рішення та про проведення переговорів щодо узгодження умов викупу.

Викупна ціна - 160 388, 00 грн цієї земельної ділянки, кадастровий номер, 2321586100:01:001:0123, визначена на підставі звіту про експертну оцінку земельної ділянки від 21.02.2019, виготовленого суб`єктом оціночної діяльності (сертифікат від 26.07.2017 № 747/17, виданий Фондом державного майна України) - ТОВ «Козацькі землі». Термін чинності звіту - шість місяців.

Листом від 01.04.2019 ОСОБА_1 (спадкоємець ОСОБА_2) повідомив Вільнянську райдержадміністрацію, що він є власником земельної ділянки з кадастровим номером 2321586100:01:001:0123 та як власник зазначеної земельної ділянки не дає згоду на викуп земельної ділянки та передачу її ТОВ «Біляївський збагачувальний комбінат» для розміщення кар`єру. Своє рішення відповідач обґрунтував порушеннями норм чинного законодавства, допущеними Вільнянською РДА при видачі розпорядження від 01.03.2019 № 69 у частині відшкодування збитків власникам землі та землекористувачам внаслідок вилучення (викупу), зокрема згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 19.04.1993 № 284. Також відповідач посилався на те, що належна йому земельна ділянка належить до особливо цінних ґрунтів, а тому у позивача відсутнє право розпоряджатися нею.

Також судом встановлено, що питання належності земельної ділянки відповідача до особливо цінних ґрунтів було предметом з`ясування в межах адміністративної справи № 280/5550/18 за позовом Вільнянської районної ради Запорізької області до Вільнянської РДА про визнання незаконним та скасування розпорядження Вільнянської райдержадміністрації від 10.08.2018 № 377 «Про затвердження детального плану території розміщення ТОВ «Біляївський збагачувальний комбінат» кар`єру зі збагачення та переробки каоліну з комплексом будівель та споруд на території Павлівської сільської ради Вільнянського району Запорізької області, за межами населених пунктів».

У вказаній справі № 280/5550/18 Третій апеляційний адміністративний суд в постанові від 17.07.2019, яка набрала законної сили, встановив, що згідно із переліком особливо цінних груп ґрунтів, затвердженим наказом Державного комітету України по земельних ресурсах від 06.10.2003 № 245 (далі - Перелік особливо цінних груп ґрунтів), ґрунти з агрогруп 65е, 66е, 68е, що розміщені на земельних ділянках, що ввійшли до території розміщення ТОВ «Біляївський збагачувальний комбінат» кар`єру із збагачення та переробки каоліну з комплексом будівель та споруд на території Павлівської сільради за межами населених пунктів, не відносяться до особливо цінних груп ґрунтів.

За висновками екологічних та ґрунтових обстежень Державного підприємства «Науково - дослідний інститут Землеустрою» територія обстеження, площею 117,5147 га, де знаходиться «Біляївське родовище Східна ділянка», розташована в межах Павлівської сільради. Проведеними ґрунтовими обстеженнями встановлено, що в межах землекористування залягають такі ґрунтові відміни: чорноземи звичайні слабозмиті важкосуглинкові (шифр агрогрупи 65е); чорноземи звичайні середньозмиті важкосуглинкові (шифр агрогрупи 66е); чорноземи звичайні слабодэфльовані важкосуглинкові (шифр агрогрупи 68е); чорноземно-лучні важкосуглинкові (шифр агрогрупи 134е); лучно - болотні (шифр агрогрупи 143); намиті лучно - чорноземні важкосуглинкові (шифр агрогрупи 209е).

Таким чином, судом встановлено, що до детального плану території входять земельні ділянки з наявністю груп ґрунтів, що не відносяться до Переліку особливо цінних груп ґрунтів.

Відсутність добровільної згоди відповідача на викуп земельної ділянки для суспільних потреб стала підставою для звернення з даним адміністративним позовом до суду.

III. ОЦІНКА СУДУ

8. Відмовляючи у задоволенні позовних вимог, Третій апеляційний адміністративний суд виходив із того, що обраний в поданому позивачем звіті ТОВ «Козацькі землі» про експертну грошову оцінку земельної ділянки методичний підхід до оцінки - метод зіставлення цін продажу подібних земельних ділянок не відповідає положенням статті 19 Закону України від 11.12.2003 № 1378-IV «Про оцінку земель» (далі - Закон № 1378-IV), відповідно до частини другої якої, експертна грошова оцінка вільних від будівель та споруд земельних ділянок для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, особистого селянського господарства, що проводиться у зв'язку з викупом цих земельних ділянок для суспільних потреб чи їх примусовим відчуженням з мотивів суспільної необхідності, проводиться на основі методичного підходу капіталізації чистого операційного або рентного доходу від використання земельних ділянок з урахуванням їх використання за цільовим призначенням (використанням), встановленим на день прийняття рішення про викуп таких земельних ділянок для суспільних потреб.

Крім того, суд першої інстанції погодився із доводами відповідача про те, що оскільки грошова оцінка земельної ділянки проведена для цілей оподаткування та нарахування і сплати інших обов'язкових платежів, які справляються відповідно до законодавства, а не у зв'язку з викупом цих земельних ділянок для суспільних потреб чи їх примусовим відчуженням з мотивів суспільної необхідності, така експертна грошова оцінка не може бути застосована у спірних правовідносинах.

IV. ДОВОДИ АПЕЛЯЦІЙНОЇ СКАРГИ

9. Апеляційна скарга мотивована, зокрема тим, що відповідач фактично не погоджується із викупною ціною земельної ділянки. При цьому, позивач не зобов'язаний на момент подання позову про примусове відчуження земельної ділянки відповідача визначати її викупну ціну або змінювати вже визначену оцінку, він зобов'язаний довести, що будівництво капітальний ремонт, реконструкція об'єктів, під розміщення яких відчужується відповідне майно, є неможливим без припинення права власності на таке майно попереднього власника, а розмір викупної ціни повинен був бути встановлений за рішенням суду.

V. ВИСНОВКИ ВЕРХОВНОГО СУДУ

10. Верховний Суд заслухавши доповідь судді-доповідача про обставини, необхідні для ухвалення судового рішення судом апеляційної інстанції, заслухавши пояснення позивача та, переглянувши справу за наявними у ній і додатково поданими доказами, перевірів законність і обґрунтованість оскаржуваного рішення в межах доводів та вимог апеляційної скарги, та дійшов висновку про відсутність підстав для її задоволення з огляду на таке.

11. Правові, організаційні та фінансові засади регулювання суспільних відносин, що виникають у процесі відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у власності фізичних або юридичних осіб, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності визначені Законом України від 17.11.2009 № 1559-VI «Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у

приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності» (далі - Закон № 1559-VI).

12. Відповідно до статті 1 Закону № 1559-VI примусове відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, з мотивів суспільної необхідності - це перехід права власності на земельні ділянки, інші об'єкти нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у власності фізичних або юридичних осіб, до держави чи територіальної громади з мотивів суспільної необхідності за рішенням суду;

13. За змістом частин першої - третьої статті 4 Закону 1559-VI фізичні або юридичні особи не можуть бути протиправно позбавлені права приватної власності на земельні ділянки, інші об'єкти нерухомого майна, що на них розміщені.

Викуп чи примусове відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, допускається на підставі та в порядку, встановлених цим Законом.

Примусове відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у власності фізичних або юридичних осіб, може бути застосоване лише як виняток з мотивів суспільної необхідності за умови попереднього і повного відшкодування їх вартості на підставі та в порядку, встановлених законом.

14. За змістом частини першої статті 7 Закону № 1559-VI органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування відповідно до своїх повноважень та в порядку, визначених цим Законом, мають право викупу земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у власності фізичних або юридичних осіб, для таких суспільних потреб, зокрема, як розміщення та обслуговування об'єктів, пов'язаних із видобуванням корисних копалин.

15. У статті 8 Закону № 1559-VI визначено, що органи виконавчої влади відповідно до своїх повноважень та в порядку, визначених цим Законом, приймають рішення про викуп земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені (крім об'єктів, викуп яких віднесено до повноважень органів місцевого самоврядування), для таких суспільних потреб, зокрема, як розміщення та обслуговування об'єктів, пов'язаних із видобуванням корисних копалин.

16. Відповідно до частини другої статті 10 Закону № 1559-VI орган виконавчої влади чи орган місцевого самоврядування, який прийняв рішення про викуп земельної ділянки, інших об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені, зобов'язаний письмово повідомити про це їх власника (власників) протягом п'яти днів з дня прийняття такого рішення, але не пізніше як за три місяці до їх викупу. Цей строк поширюється також на тих осіб, які стануть власниками таких об'єктів протягом трьох місяців з дня надходження зазначеного повідомлення.

17. Згідно з частинами першою, третьою статті 11 Закону № 1559-VI власник (власники) земельної ділянки, інших об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені, протягом одного місяця з дня отримання інформації (письмового повідомлення) згідно із статтею 10 цього Закону письмово повідомляє відповідний орган виконавчої влади чи орган місцевого самоврядування про надання згоди на проведення переговорів щодо умов викупу або відмову від такого викупу.

У разі надання власником (власниками) земельної ділянки, інших об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені, згоди на проведення переговорів щодо умов їх викупу представники органу,

який прийняв рішення про їх викуп, після отримання власником (власниками) цих об'єктів інформації (письмового повідомлення) проводять переговори з власником (власниками) земельної ділянки, інших об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені, щодо викупної ціни, строків та інших умов викупу.

18. Відповідно до частини першої статті 15 Закону № 1559-VI у разі неотримання згоди власника земельної ділянки, інших об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені, з викупом цих об'єктів для суспільних потреб зазначені об'єкти можуть бути примусово відчужені у державну чи комунальну власність лише як виняток з мотивів суспільної необхідності і виключно під розміщення: об'єктів національної безпеки і оборони; лінійних об'єктів та об'єктів транспортної і енергетичної інфраструктури (доріг, мостів, естакад, магістральних трубопроводів, ліній електропередачі, аеропортів, морських портів, нафтових і газових терміналів, електростанцій) та об'єктів, необхідних для їх експлуатації; об'єктів, пов'язаних із видобуванням корисних копалин загальнодержавного значення; об'єктів природно-заповідного фонду; кладовищ.

19. Порядок примусового відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, з мотивів суспільної необхідності, визначений у статті 16 Закону №1559-VI, відповідно до якої орган виконавчої влади чи орган місцевого самоврядування, що прийняв рішення про відчуження земельної ділянки, у разі недосягнення згоди з власником земельної ділянки, інших об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені, щодо їх викупу для суспільних потреб відповідно до розділу II цього Закону звертається до адміністративного суду із позовом про примусове відчуження зазначених об'єктів.

Вимога про примусове відчуження земельної ділянки, інших об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені, підлягає задоволенню, у разі якщо позивач доведе, що будівництво, капітальний ремонт, реконструкція об'єктів, під розміщення яких відчужується відповідне майно, є неможливим без припинення права власності на таке майно попереднього власника.

У разі задоволення позовних вимог рішенням суду визначається викупна ціна та порядок її виплати, а також перелік та порядок надання майна замість відчуженого. Одночасно із задоволенням позовних вимог щодо примусового відчуження земельної ділянки, інших об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені, з мотивів суспільної необхідності суд може задовольнити вимоги щодо знесення житлового будинку, інших будівель, споруд, багаторічних насаджень, розміщених на земельній ділянці, що підлягають примусовому відчуженню.

Рішення суду про примусове відчуження земельної ділянки, інших об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені, разом із документами, що підтверджують попередню та повну сплату колишньому власнику викупної ціни або державну реєстрацію права власності на нерухоме майно, надане замість відчуженого, є підставою для державної реєстрації права власності держави чи територіальної громади на зазначені об'єкти.

Попереднє повне відшкодування вартості земельної ділянки, інших об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені, у грошовій формі здійснюється шляхом внесення органом виконавчої влади чи органом місцевого самоврядування, що прийняв рішення про відчуження земельної ділянки, коштів на депозит нотаріальної контори в порядку, встановленому законом, за місцем розташування земельної ділянки, інших об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені, або перерахування коштів на зазначений власником цих об'єктів банківський рахунок.

20. Згідно зі статтею 5 Закону № 1559-VI викупна ціна включає вартість земельної ділянки (її частини), житлового будинку, інших будівель, споруд, багаторічних насаджень, що на ній розміщені, з урахуванням збитків, завданих власнику внаслідок викупу земельної ділянки, у тому числі збитків, що будуть завдані власнику у зв'язку з достроковим припиненням його зобов'язань перед третіми особами, зокрема упущена вигода, у повному обсязі.

Розмір викупної ціни затверджується рішенням органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування, що здійснює викуп земельної ділянки, або встановлюється за рішенням суду. Вартість земельної ділянки, що відчужується або передається у власність замість відчуженої, визначається на підставі її експертної грошової оцінки, проведеної відповідно до закону.

Звіти з експертної грошової оцінки земельних ділянок, що відчужуються, підлягають рецензуванню, державній експертизі землевпорядної документації у випадках та в порядку, визначених законом.

Суб'єкти оціночної діяльності для проведення такої оцінки визначаються органом виконавчої влади чи органом місцевого самоврядування або особою, яка ініціювала відчуження об'єктів нерухомого майна в порядку, визначеному законом, а вартість надання послуг з рецензування або проведення державної експертизи звітів з експертної грошової оцінки сплачується за рахунок коштів відповідних бюджетів.

У разі якщо власник виступає проти відчуження свого нерухомого майна за оцінкою, проведеною суб'єктом оціночної діяльності, визначеним органом виконавчої влади або органом місцевого самоврядування, він може залучити іншого суб'єкта оціночної діяльності для визначення вартості нерухомого майна чи проведення рецензування звіту з оцінки такого майна. У цьому разі витрати на виконання таких послуг несе власник майна.

21. Як встановлено частиною другою статті 19 Закону № 1378-IV експертна грошова оцінка вільних від будівель та споруд земельних ділянок для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, особистого селянського господарства, що проводиться у зв'язку з викупом цих земельних ділянок для суспільних потреб чи їх примусовим відчуженням з мотивів суспільної необхідності, проводиться на основі методичного підходу капіталізації чистого операційного або рентного доходу від використання земельних ділянок з урахуванням їх використання за цільовим призначенням (використанням), встановленим на день прийняття рішення про викуп таких земельних ділянок для суспільних потреб.

22. Отже, наведені законодавчі положення, конституційні гарантії щодо непорушності права приватної власності дають підстави для висновку про можливість відчуження об'єктів права приватної власності виключно для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності на підставі та в порядку, визначеному Законом № 1559-VI, за умови повного рівноцінного відшкодування особі його вартості або надання їй рівноцінної земельної ділянки чи об'єкта нерухомого майна.

23. Аналіз зазначених норм права у сукупності свідчить про те, що визначальною підставою для примусового відчуження земельної ділянки, що знаходиться в приватній власності з мотивів суспільної необхідності є фактичне доведення органом виконавчої влади неможливості проведення подальшого видобування корисних копалин, або інших суспільно потрібних дій для видобутку корисних копалин без припинення права власності на земельну ділянку власника земельної ділянки. Також, обов'язковою умовою реалізації рішення щодо викупу земельної

ділянки примусово є дотримання органом, який прийняв рішення про викуп земельної ділянки процедури визначеної законом щодо прийняття рішення, повідомлення власника про викуп земельної ділянки з суспільних потреб, забезпечення права на участь у переговорах щодо умов викупу.

24. Як встановлено у цій справі, в якості доказу на підтвердження визначення викупної ціни належної позивачеві земельної ділянки, позивачем поданий звіт про експертну грошову оцінку земельної ділянки, складений суб`єктом оціночної діяльності (сертифікат № 747/17 від 26.07.2017, виданий Фондом державного майна України) - ТОВ «Козацькі землі» 21.02.2019. Термін чинності звіту - шість місяців з дати оцінки.

Згідно з цим звітом об`єктом оцінки є земельна ділянка площею 3,97 га, кадастровий номер 2321586100:01:001:0123, розташована в Запорізькій області, Вільнянській район, Павлівська сільрада, функціональне призначення - для ведення товарного сільськогосподарського виробництва.

Мета оцінки - визначення оціночної вартості земельної ділянки з урахуванням цивільно-правових та соціально-економічних факторів і умов, що склалися на дату оцінки, а також області застосування результатів оцінки.

Область застосування (функція) оцінки - для цілей оподаткування та нарахування і сплати інших обов`язкових платежів, які справляються відповідно до законодавства.

Обраний методичний підхід до оцінки - метод порівняння аналогічних об`єктів - метод прямого порівняння з цінами продажу подібних земельних ділянок безпосередньо з земельними ділянками, проданими у Вільнянському районі та Запорізькій області.

Інформаційною базою для проведення експертної грошової оцінки земельних ділянок являються наступні вихідні дані: земельно-кадастрові дані про місцезнаходження, кількісні та якісні характеристики ділянки, її правовий статус і функціональне використання; інші дані, що впливають на вартість оцінки, офіційні статистичні дані тощо.

Як зазначено у цьому звіті, спираючись на аналіз даних про об`єкт оцінки - земельну ділянку сільськогосподарського призначення площею 39700 кв.м, що знаходиться у Запорізькій області, Вільнянській район, Павлівська сільрада, за межами населеного пункту, її фізичні характеристики, правовий стан, особливості розташування та використання, а також враховуючи проведений аналіз дійсної економічної ситуації та кон`юнктури ринку нерухомості, експерт прийшов до висновку, що саме ця ціна отримана методичним підходом, що ґрунтується на зіставленні цін продажу подібних земельних ділянок, відображає найвірогіднішу вартість, яка на дату оцінки - 20.02.2019 становить 160 388, 00 грн.

25. Таким чином, колегія суддів погоджується із висновком суду першої інстанції про те, що обраний в поданому позивачем звіті ТОВ «Козацькі землі» про експертну грошову оцінку земельної ділянки методичний підхід до оцінки - метод зіставлення цін продажу подібних земельних ділянок не відповідає наведеної у частині другій статті 19 Закону № 1378-IV правовій нормі щодо проведення експертної грошової оцінки вільних від будівель та споруд земельних ділянок для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, особистого селянського господарства, що проводиться у зв`язку з викупом цих земельних ділянок для суспільних потреб чи їх примусовим відчуженням з мотивів суспільної необхідності, на основі методичного підходу капіталізації чистого операційного або рентного доходу від використання земельних ділянок з

урахуванням їх використання за цільовим призначенням (використанням), встановленим на день прийняття рішення про викуп таких земельних ділянок для суспільних потреб.

26. Отже, така експертна грошова оцінка не може бути застосована у спірних правовідносинах.

27. Що стосується суспільної необхідності у викупі спірних земельних ділянок, то колегія суддів вважає необхідним зазначити таке.

28. Наявність суспільної необхідності для примусового викупу земельних ділянок відповідача позивач обґрунтовує розміщенням об'єктів, пов'язаних із добуванням каолінів, які входять до Переліку корисних копалин загальнодержавного значення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.12.1994 № 827. Земельна ділянка відповідача знаходиться в тій частині гірничого відводу, на якій планується розміщення кар'єру з видобування первинних каолінів.

29. Так, частиною другою статті 6 КАС України передбачено, що суд застосовує принцип верховенства права з урахуванням судової практики Європейського суду з прав людини.

30. Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII «Про судоустрій і статус суддів» встановлює, що правосуддя в Україні функціонує на засадах верховенства права відповідно до європейських стандартів та спрямоване на забезпечення права кожного на справедливий суд.

31. Відповідно до статті 17 Закону України від 23.02.2006 № 3477-IV «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» суди застосовують як джерело права при розгляді справ положення Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та протоколів до неї, а також практику Європейського суду з прав людини та Європейської комісії з прав людини.

32. Відповідно до статті 1 Першого протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (Конвенція) кожна фізична та юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права.

33. Відповідач має право власності на земельну ділянку, тому за умови її примусового викупу існує втручання у це право, а втручання держави в право на мирне володіння майном може бути виправдане за наявності об'єктивної необхідності у формі публічного, загального інтересу, який може включати інтерес держави, окремих регіонів, громад чи сфер людської діяльності.

34. Щодо дотримання принципу «законності», слід зазначити, що національним законодавством передбачено примусове відчуження об'єктів приватної власності, як виняток з мотивів суспільної необхідності. Таке положення закріплено в статті 41 Конституції України, статті 147 Земельного кодексу України, статті 7 Закону №1559-VI.

35. Щодо дотримання принципу «легітимності», слід зазначити, що статтею 7 Закону № 1559-VI передбачено, що органи виконавчої влади мають право викупу земельних ділянок, які перебувають у власності фізичних осіб, для розміщення та обслуговування об'єктів, пов'язаних із видобуванням корисних копалин.

36. Абзацом 6 частини першої статті 1 Закону № 1559-VI передбачено, що суспільна необхідність - це обумовлена загальнодержавними інтересами або інтересами територіальної громади виключна необхідність, для забезпечення якої допускається примусове відчуження земельної

ділянки, інших об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені, у встановленому законом порядку.

37. Проте, суд вважає, що позивачем не мотивовано, в чому полягає загальнодержавний інтерес, який обумовлює виключну необхідність примусового відчуження земельної ділянки позивачем, а саме по собі розташування на ній корисних копалин загальнодержавного значення не свідчить про наявність такого інтересу.

38. До того ж, ініціатором викупу (відчуження) земельної ділянки виступає приватне підприємство, яке здійснює господарську діяльність пов'язану з видобуванням корисних копалин для забезпечення власних комерційних інтересів, що свідчить в першу чергу про комерційний характер такої ініціативи.

39. Підсумовуючи викладене, суд зазначає, що основні підстави відчуження земельних ділянок з мотивів суспільної необхідності переслідують саме інтереси суспільства.

40. В даному випадку, як вже суд зазначав вище, примусове відчуження спірних земельних ділянок переслідує перш за все забезпечення приватних комерційних інтересів ТОВ «Біляївський збагачувальний комбінат», що свідчить про комерційний характер такої ініціативи, а не суспільний.

41. У пункті 53 рішення Європейського суду з прав людини у справі «Трегубенко проти України» зазначено, що позбавлення майна може бути виправданим лише у випадку, якщо буде показаний «інтерес суспільства» та «умови, передбачені законом». Більше того, будь-яке втручання у право власності обов'язково повинно відповідати принципу пропорційності.

42. Застосовуючи Статтю 1 Першого протоколу до Конвенції у справах про примусове відчуження об'єктів нерухомості з мотивів суспільної необхідності, суд має здійснити дослідження трьох критеріїв відповідності певного заходу втручання суб'єкта владних повноважень у право приватної власності (трискладовий тест), а саме - чи відповідає втручання у право власності принципу правової визначеності та законності; чи переслідує це втручання легітимну мету в суспільних або загальних інтересах; чи є таке втручання пропорційним, тобто чи забезпечується при цьому справедливий баланс між вимогами щодо інтересів суспільства і вимогами щодо захисту прав людини.

43. Вимога щодо законності у розумінні Конвенції вимагає дотримання відповідних положень національного законодавства та відповідності принципу верховенства права, який включає свободу від свавілля.

44. Враховуючи викладене, суд дійшов висновку що позивачем не доведено наявності суспільної необхідності відчуження земельної ділянки відповідача, а також те, що непорушне право приватної власності відповідача в цьому випадку має зазнавати обмеження.

45. Задоволення заявленого позову за фактичних обставин справи призведе до втручання в мирне володіння майном відповідача не відповідно до «умов, передбачених законом», тобто, спричинить свавільне позбавлення його права на майно.

46. На підставі викладеного суд вважає, що в даному випадку викуп земельної ділянки не відповідає легітимній меті яка встановлена національним законодавством.

47. Аналогічний правовий висновок викладено в постанові Верховного Суду від 13.02.2019 року у справі №874/4/17.

48. З урахуванням наведеного, колегія суддів погоджується із висновком суду першої інстанції про відсутність підстав для задоволення позову.

49. Відповідно до статті 316 КАС України суд апеляційної інстанції залишає апеляційну скаргу без задоволення, а рішення або ухвалу суду - без змін, якщо визнає, що суд першої інстанції правильно встановив обставини справи та ухвалив судові рішення з додержанням норм матеріального і процесуального права.

Керуючись статтями 267, 310, 315, 316 Кодексу адміністративного судочинства України, -

ПОСТАНОВИВ:

Апеляційну скаргу Товариства з обмеженою відповідальністю «Біляївський збагачувальний комбінат» залишити без задоволення.

Рішення Третього апеляційного адміністративного суду від 10.12.2019 у справі № 852/2а-9/19 - залишити без змін.

Постанова суду апеляційної інстанції набирає законної сили з дати її прийняття та не може бути оскаржена.

Судді: А.І. Рибачук А.Ю. Бучик Л.Л. Мороз